І чужому научайтесь,
І свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 60. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 31-го БЕРЕЗНЯ 1965 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 31, 1965 No. 60. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок, 30 березня 1965 р.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДОМАГАТИМЕТЬСЯ ГОСТРИХ КАР ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНУ ПРО ГРОМАДЯНСЬКІ ПРАВА, — так повідомляють із Білого Дому, і це буде відповіддю Президента на атаки членів Ку Клукс Клану проти реєстрації негрів та їхнього права виконувати свої виборчі права. Гадають, що уряд домагатиметься, щоб збільшити кари в тому законі з 1870-го року, який був тоді ухвалений проти організації ККК. Той закон забороняє позбавляти конституційних прав якунебудь особу. Новий закон проти членів ККК буде основуватися на 14-ій поправці до Конституції, яка ґарантує „рівну опіку закону для кожного громадянина".

РЕКОМЕНДУЮТЬ ОБ'ЄДНАННЯ ДВОХ ВЕЛИКИХ ЗАЛІЗНИЧНИХ КОМПАНІЙ. Ревізори Міжстейтової Торговельної Комісії видали опінію, що Пенсилвенійська залізнича лінія і лінія Ню Йорк Сентрал мають право об'єднатися в одну залізничу компанію, яка матиме 19,631 милю і курсуватиме в 14-ох стейтах, в Дистрикті Колумбія і в Канаді. Пенсилвенія є найбільшою залізничою лінією в ЗДА, а Ню Йорк Сентрал є на третьому місці, бо на другому є Савтерн Пацифік Компані. Вартість мастку об'єднаної компанії виноситиме $5.200,000,000. Це буде найбільше об'єднання корпорацій в цій країні. Воно буде дійсністю, можливо, аж за рік.

НЮ ЙОРК ВІТАВ ПАРАДОЮ АСТРОНАВТІВ 29-го БЕРЕЗНЯ, хоч падав зливний дощ. Тисячі людей вийшли на Бродвей, куди їхало авто з астронавтами Вірджілом Ґріссомом і Джаном Янґом, між якими сидів віце-президент Гюберт Г. Гомфрі, який прилетів із Вашинґтону, щоб взяти участь в цій параді. Каравана 25 авт і 40 поліційних мотоциклів їхала Бродвеєм, а нюйоркчани стояли в дощі і з захватом вітали героїв. Гомфрі сказав, що нарід ЗДА є гордий із осягу обидвох астронавтів. В готелі Валдорф-Асторія відбулося прийняття для астронавтів і їхніх дружин. У вівторок, 30-го березня, вітає астронавтів місто Шикаґо.

СЕКРЕТАР СКАРБУ ДАҐЛЕС ДІЛЛОН ДОМАГАЄТЬСЯ ЗМЕНШЕННЯ ПОДАТКУ ДЛЯ НАЙБІДНІШИХ в промові, яку він виголосив як останню перед залишенням свого становища, що має статися 1-го квітня. Діллон промовляв на зборах Товариства Американських Банкірів, які дебатували над федеральними податками. 1-го квітня секретарем скарбу стає Генрі Г. Фавлер, а Діллон перебирає директуру родинного банку. Діллон пропонує скасувати деякі користі багатих спадкоємців, які дістають в спадку реальності, дорогоцінні папери та інші мастки.

ПОВЕРХНЯ МІСЯЦЯ Є ДОСИТЬ ТВЕРДА, ЩОБ НА НІЙ МОГЛА ОСІСТИ КАБІНА З АСТРОНАВТАМИ, — звітував президентові Джансонові адміністратор Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації Джеймс Е. Вебб. Він твердив це на основі тих світлин, які зробив Рейнджер 9-ий. Вебб казав, що на основі світлин можна встановити, що на Місяці є два або три місця, де могла б осісти кабіна з астронавтами. Але в цій справі потрібні ще дальші інформації. Американський астронавт зможе під час четвертого, а напевно під час п'ятого лету Джемінай висісти з кабіни.

БІЛИЙ ДІМ ПРОТИ ЕКОНОМІЧНОГО БОЙКОТУ АЛАБАМИ, який запропонував провідник боротьби за виборчі права негритянського населення, д-р Мартин Лютер Кінґ. Кінґ пропонував також, щоб федеральний уряд припинив видачу федеральних фондів та допомогу для стейту Алабама. Секретар Білого Дому Джордж Рід заявив, що д-р Кінґ не обговорював цієї справи із представниками уряду, тільки сам заплянував таку карну акцію проти стейту Алабама. Коли б федеральний уряд припинив видавати допомогу Алабамі, то це було б порушенням закону про громадянські права з 1964-го року. Економічний бойкот найсильніше вдарив би негритянське населення Алабами.

У СВІТІ

ПАПА ПАВЛО VI ВИГОЛОСИВ ПРОМОВУ до 55 членів комісії, яку він покликав був в минулому році для розгляду проблеми контролі народин. Цю проблему поставив різко на одному з засідань Ватиканського Собору кардинал Максімос IV, патріярх з Антіохії, який звернув увагу, що „велика більшість" католицьких подруж не повинуються суворому становищу Католицької Церкви у справі плідности. У своїй промові, яку оприлюднено в „Оссерваторе Романо", Папа звернув увагу на „стурбування багатьох людей" проблемою масового зросту населення ґльобу.

ФРАНЦІЯ СПРОТИВИЛАСЯ СКЛИКАННЮ КОНФЕРЕНЦІЇ задля переведення політичної єдности Европи. Згоду на таку конференцію, що її на весну цього року запропонувала Італія, мав дати французький міністер закордонних справ під час своїх відвідин в Римі. Однак, закінчивши в минулий понеділок свої триденні відвідини в столиці Італії, міністер Моріс Кув де Мурвіль, погодившись у принципі на таку конференцію у пізнішому часі, „покищо" відмовився затвердити італійський проєкт, заявивши, що „покищо справа ще не дозріла". Між Францією і п'ятьма іншими членами Европейської Економічної Спільноти є розбіжність думок щодо характеру та членства політично з'єднаної Західньої Европи.

ХРИСТИЯНСЬКО-ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ ПЕРЕВОДИТЬ свої наради, які мають уточнити партійну єдність, програму і гасла та тактику у парляментарних виборах, що відбудуться у вересні цього року. Головні промови виголосили кол. канцлер, 89-літній Конрад Аденауер і канцлер Людвіґ Ерґард. Західньо-німецький уряд вирішував в останніх тижнях важливі справи, що сколихнули увагою німецького громадянства: конфлікт з арабським світом з приводу парадного приймання в Єгипті комуністичного ватажка Вальтера Ульбріхта й у зв'язку з цим наближення Німеччини до Ізраїлю та продовження терміну для судового переслідування нацистських злочинців.

БРИТІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ГАРОЛД ВІЛЬСОН ВИСЛАВ кол. міністра закордонних справ Патріка Ґордона Вокера до Південної Азії для перевірення тамошньої ситуації. Патрік Г. Вокер зрікся свого міністерського посту після програ у парляментарних виборах. На Вільсона натискають його ліві співпартійці, щоб він відсепарувався від політики ЗДА у В'єтнамі. Виславши тепер туди Вокера — він має тепер арґумент що мусить „виждати до часу, поки дістане від Вокера звідомлення".

В ЛЯОСІ ЗБУНТУВАЛАСЬ одна військова частина, вірна генералові Фумі Носсованові, та зайняла місто Тахек. Ген. Фумі Носован втік до сусіднього Сіяму після того, як не вдалася його спроба захопити владу. Він буцім-то старається дістати дозвіл на поворот до Ляосу, де був колись головним командантом армії, після того — віце-прем'єром.

ТУНІСЬКА ПРЕСА ЗАКИНУЛА ЄГИПЕТСЬКОМУ ПРЕЗИДЕНТОВІ Нассерові, що він веде „злобну демагогічну кампанію" проти Тунісії, з помсти за одвертий виступ туніського президента Габіба Бурґіби в обороні Західньої Німеччини — проти політики Нассера.

Ільїчова усунено з секретаріяту ЦК КПСС, вирішено започаткувати нові реформи

Москва. — Пленум Центрального Комітету Комуністичної Партії Совєтського Союзу, що відбувався тут в днях 25 до 27 березня ц. р., позначився новими змінами в партійному керівництві і новими реформами господарства. Із секретаріяту усунено Леоніда Ільїчова, спеціяліста для ідеологічних справ, який допомагав Хрущову громити неслухняних письменників і мистців в 1962-63 роках. На його місце в секретаріяті ЦК КПСС призначено Дмитрія Устінова, дотеперішнього першого заступника прем'єра СССР. Місце Устінова в раді міністрів СССР зайняв Кирило Мазуров, перший секретар ЦК Комуністичної Партії Білоруси. Обов'язки Устінова, як керівника найвищої Головної Господарської Ради СССР, перейняв Владімір Новіков, колишній голова державної Комісії Плянування, якого водночас із цим найменовано на одного із дев'яти заступників прем'єра СССР. До Центрального секретаріяту ЦК КПСС обрано також Кирила Мазурова, збільшуючи цим кількість членів цієї совєтської верхівки до 12. Усуненому Ільїчеву призначено підрядне місце заступника міністра закордонних справ СССР. Головною темою дальших нарад пленуму ЦК КПСС були справи сільського господарства і його дальшого кризового становища. У висліді доповіді Брежнєва і довгих дискусій схвалено нову програму дальшої сільсько-господарської продукції, яка передбачає збільшення інвестиції в сільському господарстві і започаткування ряду реформ для збільшення цін на сільсько-господарські продукти і платень для сільсько-господарських робітників.

Михайло Фединишин переобраний на голову Окружного Комітету Відділів УНС у Перт Амбою

Перт Амбой, Н. Дж. — Михайло Федишин, один з видатніших діячів УНСоюзу з-поміж народженої в Америці генерації, був переобраний на голову Окружного Комітету Від. УНС частини центральстейту Ню Джерзі в результаті загальних зборів цього Комітету, що відбулися тут минулої неділі, 28-го березня ц. р. в приміщеннях місцевого Українського Народного Дому. На зборах, в яких взяло участь понад 30 репрезентантів дев'ятьох Відділів УНС, що нараховують разом понад 1 000 членів, були приявні головний предсідник УНС Йосип Лисогір та обласний організатор Степан Гавриш. За діяльність Комітету та Відділів округи звітували голова М. Фединишин, його заступ. П. Грабович, секретар — В. Янів та касир Г. Бабич. Звіти, після дискусії над ними, були прийняті з подякою для урядовців за виконану працю. Головний предсідник Й. Лисогір у своїй доповіді дав загальний огляд праці й досягнень УНСоюзу в минулому році, підкреслюючи важливість ролі Окружних Комітетів та Відділів у щоденному житті як самого Союзу, так і поодиноких громад, в яких вони діють. Характеристикою цієї діяльности може послужити факт, що в минулому році урядовці Відділів потрапили здобути для УНСоюзу понад 4 000 нових членів, що рівночасно стали й зорганізованими та в багатьох випадках активними членами місцевих громад. Найбільше уваги віддав доповідач праці в цьому передконвенційному році, рекомендуючи, щоб загальну кількість членів Від. УНС округи збільшити із теперішньої: 1 845 до 2 000, себто здобути щонайменше 155 нових членів. Обласний організатор Ст. Гавриш у свої доповіді про організаційні проблеми на місцях, між іншим, — підкреслював важливість постійного зв'язку урядовців Відділів із своїми членами. Перед вибором нової управи — Окружного Комітету відбулася ще урочистість — відзначення голови Округи і секретаря 155-го Відділу Мих. Фединишина за зорганізування в минулому році 35 нових членів та секретаря — 372 Відділу з Плейнфілду Йосипа Яреми за зорганізування 28 нових членів. Нарадами проводив секретар 349-го Відділу з Менвіл п. І. Гнідь, а секретарював п. Ярема. Перед закінченням нарад приявні відспівали „Многая літа" для найстаршого члена 155-го Відділу в Перт Амбою п. Теодора Гавриша. До нової Управи Окружного Комітету були знову обрані: М. Фединишин — голова, П. Грабович і К. Наконечний — заступники голови. В. Янів — секретар, Й. Головка — заст. секретаря, Й. Бабич — касир. На дорадників Комітету — були обрані: Н. Степаш, Г. Мисак, К. Мазепа, С. Матлаґа, Й. Ґеречко і Й. Ярема.

Пластунки з Торонта здобули у відбиванці першість юначок Канади

На знимці зліва догрlва у першому ряді: Віра Маланчій, опікун дружини мґр Володимир Кузь, тренер Володимир Сточанський, реф. транспорту Ярослав Єлїв і Ліда Еліяшевська. У другому ряді: Ліда Барчинська, Надя Зубик, Христя Еліяшевська, Христя Томків (капітан), Марійка Тарнавська і Ліда Сиротинська.

Відбиванкова дружина Пластового Спортового Гуртка з Торонта здобула перемогу 2:0 (15:4, 15:8) над другими фіналістками зі Заходу Канади, „Мейнленд Старс" з Британської Колюмбії і цим самим стали чемпіонами юначок цілої Канади. Фінальні гри за першість Канади відбулися 27-го березня у Ванкувері, куди виїхали першунки юначок Сходу Канади, пластунки з Торонта під опікою мґра Володимира Кузя, секретаря УСЦАК. Рівночасно ці молоді українки взяли участь у фінальних грах десяти найкращих дружин жінок і в цій конкуренції опинилися на четвертому місці жіночих дружин Канади. У висліді відбутих змагань у Вакувері суддівська комісія вибрала до збірної юначок Канади п'ять змагунок дружини пластунок, „Медведиків" і одну змагунку другої дружини фіналісток, „Мейнленд Старс". Найкращою змагункою була вибрана Христя Томків, капітан дружини українських пластунок, чемпіонів юначок Канади.

БОМБА ПОШКОДИЛА БУДИНОК АМБАСАДИ ЗДА У САЙҐОНІ — Є ВБИТІ І РАНЕНІ

Сайґон. — У понеділок 29 березня ц.р. о год. 10:55 перед полуднем (у південній Азії був тоді вже вівторок 30 березня) — вибухла перед будинком американської амбасади, приміщена в автомобілі, 250-фунтова бомба, яка наробила великого спустошення. За першими відомостями — згинула одна американка, службовичка секретаріяту амбасади, й один американський військовик та четверо прохожих в'єтнамців, а коло 30 американців ранені, із них деякі поважно. Вибух був такий сильний, що він вирвав діру в стіні амбасади, поперевертав меблі в будинку та вибив всі вікна. Більшість ранених від скла й гострих кусників віконних рам. Між раненими є також заступник амбасадора, один із найстарших американських дипломатів, Алексіс Джансон, який все ж особисто піклувався раненими й пильнував, як перевозили їх до шпиталів, піддавши себе лікарській опіці на самому останку. Ранений є також перший секретар амбасади Роберт Г. Міллер. Амбасадор ген. Максвелл Тейлор знаходиться саме тепер у Вашинґтоні. Один американський сержант був свідком, як перед амбасаду заїхало авто французької марки і з нього вискочили два мужчини та почали бігом віддалятися. Поліція почала за ними стріляти: одного вбито та другого схоплено й виявлено, що це 37-річний в'єтнамець Нґуєн Ван Гай, комуністичний терорист. Вибух бомби знищив теж 15-30 запаркованих автомобілів. Поважно пошкоджена теж домівка американського консуляту, приміщена на партері того самого будинку. Поліція негайно очистила від публіки широкий простір довкола будинку амбасади. Алексіс Джансон негайно телефонічно повідомив про той атентат президента Джансона у Вашинґтоні. Президент, державний секретар Дін Раск і інші члени Уряду були саме тоді на прийнятті в честь президента Горішньої Вольти Моріса Ямеоґо. Державний секретар Дін Раск залишив бенкет і від'їхав до Державного Департаменту. Газети пригадують при цій нагоді низку комуністичних терористичних атак, звернених у Південному В'єтнамі спеціяльно проти цивільних і військових американців. 24 грудня мин. року терористи підкинули бомбу під готель, в якому згинули два американці і кругло 80 осіб було ранених. В атаці на американську базу в Плейку 7 лютого ц.р. згинуло 8 американських вояків, а в три дні потім 23 американці згинули під час несподіваного збомбардування комуністами американських бараків в Квінгою. Ці терористичні акти стали безпосередньою причиною американського відплатного бомбардування з літаків різних об'єктів у Північному В'єтнамі. В минулий понеділок це бомбардування продовжувалось: 42 американські морські літаки, стаціоновані на літаконосцях Сьомої фльоти, збомбардували знову північно-в'єтнамську радарну стацію на острівці Бачлонґ за 120 миль на південний схід від столиці Північного В'єтнаму Ганою. Тим часом у Вашинґтоні нараджувались державний секретар Дін Раск, секретар оборони Роберт МекНамара, амбасадор ЗДА у Південному В'єтнамі Максвелл Тейлор і високі старшини з Пентаґону над дальшою стратегією і тактикою. Понеділковий бомбовий атентат проти амбасади в Сайґоні доказує, що комуністи не думають про будь-які мирові переговори.

Леонід Молодожанин виконав скульптурний портрет Джана Діфенбейкера

Оттава. — Канадійська Консервативна партія відзначила 25-ліття парляментарної активности свого провідника Джана Діфенбейкера урочистим прийняттям на його пошану, влаштованим тут 26 березня ц. р., кульмінаційною точкою якого було вручення Діфенбейкерові скульптурного погруддя, що його виконав Леонід Молодожанин, творець пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні. Джан Діфенбейкер, колишній прем'єр Канади і сьогоднішній провідник консервативної опозиції, був вибраний уперше до канадійської Палади Громад 26 березня 1940 р. Промовляючи на цьому прийнятті, Діфенбейкер висловив віру в те, що Консервативна партія повернеться до влади в Канаді вже після найближчих виборів, і здійснить свої пропозиції щодо зміни канадійської конституції. Відбувалося прийняття на пошану Діфенбейкера в парляментарній дільниці Оттави. Подаючи звідомлення з цього прийняття, канадійська преса вмістила світлини виконаного Л. Молодожанином погруддя.

Джан Діфенбейкер
скульптурний портрет, виконаний Л. Молодожанином.

У Ню Йорку відкрито виставку баталістичних і пластових творів Л. Перфецького

Ню Йорк. — В неділю 28-го березня ц. р. відкрито у горішній залі Літературно-мистецького Клюбу в Ню Йорку виставку 122-ох мистецьких творів Леоніда Перфецького, колишнього вояка Українських Січових Стрільців, Армії УНР і I Української Дивізії УНА, найбільшого сучасного українського баталіста. Голова ЛМКлюбу Борис Ржепецький говорив у своїй вступній промові про велику ідейну вартість виставлених творів, як мистецьких документів нашої славної історичної доби. Проф. В. Цісик відіграв один скрипковий твір Миколи Фоменка при кампаніяменті своєї доньки, зазначивши на вступі, що його виступ є висловом пошани збоку Українського Музичного Інституту до Леоніда Перфецького. Арт. мал. А. Малюца висловив подяку збоку мистців Об'єднанню б. вояків українців та Пластові, що ті дві організації спонзорували цю виставку. У своїй промові він переводив тезу, що мистецтво не є ані ідеологічною надбудовою над реальним світом, ані тільки розвагою, а органічною потребою творчости, яка інколи — як у випадку творів Перфецького — увіковічнює дійсність. Поруч із образами Л. Перфецького виставлена також скульптура — погруддя цього мистця — роботи скульптора М. Станька.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

В НЮ ЙОРКУ ВІДЗНАЧАТИМУТЬ 80-РІЧЧЯ ЖІНОЧОГО РУХУ

Ню Йорк. — Культурно-Освітня Комісія СФУЖО, Окружна Рада Союзу Українок Америки і Відділ Українського Золотого Хреста в Ню Йорку влаштовують в неділю 4 квітня ц. р. в залі Українського Інституту Америки при 2 Схід 79 вул. о год. 3-ій по пол. святочне зібрання для відзначення 80-річчя Жіночого Руху і 50-річчя участи жінок в рядах Українських Січових Стрільців. У програмі зібрання спогади Олени Залізняк — голови СФУЖО, Ізидори Косач-Борисової та Ганни Дмитерко-Ратичевої. У мистецькій частині передбачені рецитації членів Театру „Живого Слова" під мистецьким проводом Олімпії Добровольської, як теж сольоспів Мотрі Колянківської.

Акомпаніюватиме Володимир Гентиш.

„МИСТЕЦТВО І ВИХОВАННЯ" ТЕМОЮ КОНФЕРЕНЦІЇ НТШ

В Українському Інституті Америки в Ню Йорку відбулася 27 березня 1965 р. Наукова Конференція, влаштована Мистецтвознавчою Комісією НТШ. Доповідь на тему „Мистецтво і виховання" виголосив проф. д-р В. Безушко. Цитуючи американського філософа і педагога Джана Дюї, філософа Жака Марітена і ін. прелеґент назвав мистецтво одним із найбільших осягів людства.

Прелеґент схарактеризував з черги поодинокі галузі мистецтва та пов'язав мистецтво з життям і його проявами. Нав'язуючи до цілей виховання, проф. Безушко вказав на мистецтво як на чинник, що виховує повновартісну людину. Конференцію відкрив професор Д. Горняткевич.

РАДІО „СІ БІ ЕС" ПОДАЛО ІНТЕРВ'Ю З ЮЛІЯНОЮ ОСІНЧУК

Ню Йорк. — Радіо „Сі Бі Ес", у так званому тижневому звідомленні репортера Майка Воллеса „Про розваговe життя", передало інтерв'ю того репортера з 11-річною Юліяною Осінчук, донькою відомого нюйоркського лікаря д-ра Романа Осінчука і його дружини Лідії, у зв'язку з подією, яка сталася в Карнеґі-голл 14 березня, як то Юліяна Осінчук несподівано заступила свого професора Жака Касадезуса, який захворів і не міг явитись на концерті, на якому він мав виконати Сонату Бетговена, Опус 10., ч. 1. Юліяна Осінчук, відповідаючи на запити Майка Воллеса, оповіла, що коли вона прийшла з своєю мамою на концерт, то при вході до Карнеґі-голл чекала її вчителька музики Луїза Тальма, яка завела Юліяну до одної з кімнат в Карнеґі-Голл і казала їй переграти цілу Сонату Бетговена. Після того Луїза Тальма заявила Юліяні, що вона, Юліяна, має заступити на естраді професора Жана Касадезуса. Американський репортер підкреслює, що „такого подвигу не зробив Артур Рубінштейн ані Рудольф Серкін, тільки Юліяна Осінчук".

МИХАЙЛО МОРОЗ — НА ВИСТАВЦІ СІТОН ГОЛЛ УНІВЕРСИТЕТУ

Сітон Голл університет в Нюарку, Н. Дж., влаштовує від 21 березня до 2 травня, з перервою від 15 до 25 квітня з уваги на Великодні свята, виставку сучасного релігійного мистецтва й архітектури п. н. „Релігія і мистецтво". Впродовж цих днів відбудуться в рямцях виставки також відповідні доповіді й музичні імпрези, присвячені, очевидно, релігійній музиці. Багато ілюстрований 10-сторінковий каталог вказує у відділі сучасного образотворчого релігійного мистецтва 27 творів різної техніки. Між ними знаходимо: Михайло Мороз: „Прийдіть до мене всі віруючі", (олія). Організатори виставки запросили до участи в ній Михайла Мороза після того, як побачили Різдвяну листівку з репродукцією образу Мороза „Нова радість стала", що її видав був Комітет церкви св. Івана Хрестителя в Гантері. Вони виявили готовість влаштувати індивідуальну виставку образів Михайла Мороза для студентів Сітон Голл університету.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

СЛІПИЙ І ГЛУХИЙ ТЕЛЕВІЗОР

„У 1963 році за останні свої заощадження я взяв на виплату телевізор. З того часу ми втратили спокій. Почалося ходіння по муках. Відвожу телевізор до приватних майстрів, викликаю майстра із загальної майстерні, а він осліп і оглух, нічого не показує й нічого не говорить. Він отруїв життя моєї родини, захмарив мою старість. Краще було б за ці гроші ходити до кінотеатру", пише 16 березня ц. року в „Рабочій Газеті" інвалід-пенсіонер Олексій Соболів з Вінниці.

ЗАХВОРІВ — ЗВІЛЬНИЛИ З ПРАЦІ

„Я працював ковалем у Канівському навчально-дослідному господарстві, — пише 16 березня ц. р. в часописі „Рабочая Газета" І. Гавриленко із села Пекарі, канівського району, Черкаської области. — Трапилося так, що я захворів, і мене послали на огляд. Але адміністрація, не вияснивши навіть, чому я не був на праці, звільнила мене".

ЛЮДЯНІСТЬ ПО-СОВЄТСЬКОМУ

Людмила, дружина комбайнера Віктора Жилуна із села Лісок, Новоукраїнського району, Кіровоградської области, довгий час працювала на колгоспній фармі. Потім трапилося так, що їй ні з ким було залишити вдома дітей (старшому не було й чотирьох років), і вона не вийшла на працю. Управа колгоспу покарала її на 74 карбованці, бо вона „порушила трудову дисципліну". (З „Молоді України" з 16 березня ц. р.).

ЗЛОВИВ „ЖАР-ПТИЦЮ"

Кореспондент О. Маківчук пише 16 березня ц. р. в „Радянській Україні" про закарпатця Юрія Микиту із села Малого Березного, який мовляв, „після довгого поневіряння в Канаді знайшов свою жар-птицю", „приплив до пристані щастя" і тепер має можливість „голосувати".

„КОЛИ БУДЕ ТАКЕ, ЯК ЗАКОРДОННЕ?"

Теодосія, Крим. Крамниця ще замкнена. Але біля вітрини гурма людей. Вони оглядають крам: кольорові шкарпетки, панчохи „павутинки"...

—Закордонне, — хтось зідхає.

—І коли вже наші навчаться так виробляти?

(З кореспонденції „Вимога — світовий стандарт" в „Рабочій Газеті" з 14 березня ц. р.).

„ЛИПОВІ" ЦИФРИ

У своєму звіті керівник Кримського транспортного управління показав, що плян будівництва виконано на 138 відсотків, а коли вияснили, то виявилося, що це „липові" цифри. Насправді виконано лише на 73 відсотки („Рабочая Газета" з 16 березня.).

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

„Не розуміють"

Ліві й пацифістичні кола в різних країнах світу стривожені енергійними діями З'єднаних Держав у Південному В'єтнамі. Вони кілька років спокійно придивлялись щораз нагальнішій терористичній і партизанській кампанії в'єтнамських комуністів, організованих, вишколюваних та озброюваних Північним В'єтнамом з благословенства комуністичного Китаю і Совєтського Союзу. І вони були б мовчки, щонайбільше з нещирими висловами жалю, прийняли факт захоплення комуністами влади в Півд. В'єтнамі із кривавою лазнею для всіх тамошніх „ворогів народу". Але бомбардування американцями Північного В'єтнаму та перекинення до Південного В'єтнаму формації морської піхоти схвилювало всіх отих міжнародних „миротворців", які єдиним фронтом почали критикувати Америку за те, що ніби „необачно" штовхає світ до нової великої війни.

Один із членів редакції „Ню Йорк Таймсу" Роберт Клімен у кореспонденції з Парижу в числі цього щоденника з 29-го березня ц. р. подає як головне пояснення, чому „серед приятелів Америки засіялось збентеження", — „брак дефініції американських цілей". Америка — читаємо там — до цього часу не зуміла „з'ясувати" своїм союзникам та прихильним їй невтральним країнам, як ось Індія, дійсні цілі своєї південноазійської політики. Ані голова Плянувальної Ради в Державному Департаменті Волт Ростов, який упродовж кількох днів з'ясовував представникам кільканадцятьох держав-членів Атлантійського Союзу (НАТО), ані недавній заступник державного секретаря Аверелл Гарриман який з такою самою місією їздив до Індії, ніби не зуміли розвіяти сумнівів, що їх мали й мають їхні розмовці, „приятелі" Америки. Названий публіцист признає, що й Індія не хоче щоб комуністичний Китай дістав перший голос на Півдні Азії — але не подає від себе ніякої поради, яким іншим способом — крім збройного спротиву — можна зупинити імперіялістичний похід комунізму на заволодіння південною Азією.

Міжнародні ліві ліберали й пацифісти різної масти „не розуміють" десятків ясних і виразних заяв, складених в справі політики ЗДА у відношенні до В'єтнаму за президентів Д. Д. Айзенгавера, Дж. Ф. Кеннеді і Л. Б. Джансона, — бо не хочуть розуміти. Їм не подобається все те, що не йде по лінії комуністів та їхніх поплентачів, дармащо Америка боронить нині у В'єтнамі справу всього вільного світу.

З безвиводі в безвивідь

Колективізуючи сільське господарство в Совєтському Союзі і заганяючи селян у створені ними колгоспи та радгоспи, московські комуністичні теоретики і практики знівечили в основі можливість розвитку рільництва і його продуктивности. В колективних господарствах селяни, позбавлені не лише власности на землю та її продукти, але й навіть свободи в оброблюванні землі, стали справжніми рабами колгоспної системи, громадянами другої кляси, без права користати з овочів своєї непосильної праці і жити по-людському, хоч би нарівні з робітниками легкої або важкої індустрії.

Усунувши Хрущова від керівництва партією, державою і державним господарством, кремлівська кліка на чолі з Брежнєвим і Косигіним була примушена шукати якогось виходу із становища, в якому опинилося совєтське сільське господарство. Першу спробу в цьому напрямку зроблено в листопаді минулого року, коли започатковано ліквідацію переведеної Хрущовим перебудови всього господарства СССР по виробничій лінії. Коли й ця спроба не дала ніякого ефекту кремлівські самодержці розробили нову програму сільськогосподарської політики й виступили з нею на пленумі ЦК КПСС, що відбувся в Москві в днях 24-26 березня.

Укладено цю нову „всерятівну" програму на основі доповіді Брежнєва „Про невідкладні заходи для дальшого розвитку сільського господарства" і переведеної над нею дискусії Обіцяє ця програма більше, як колишні пляни й проєкти Хрущова. Перший раз в історії СССР бюджет сільського господарства, значить радгоспів і колгоспів, збільшено на протяг найближчої п'ятирічки вдвоє — з 33 більйонів рублів на 71 більйон. Мають бути значно підвищені ціни на сільськогосподарські продукти і платні для радгоспних і колгоспних робітників. Плянується обнизити ціни на промислові товари до такої міри, щоб їх могло купувати сільське населення. Проєктується зменшити податки. Основно має бути піднесений життьовий стандарт селян. Коротко кажучи, сільськогосподарським робітникам обіцяється „золоті гори" — те, що мають уже давно й у далеко більшій мірі фармерські робітники в усіх цивілізованих країнах світу.

Чи допоможуть ці нові, рекламовані так само широко, як і за Хрущова, заходи витягнути совєтське сільське господарство з наявної безвиводі, можна дуже сумніватися. Охоту до праці і збільшення продукції може дати тільки ліквідація колгоспної системи, надання селянам власности на землю і забезпечення свободи господарювання на ній.

„ЗАБУТА ЗАЛІЗНА ЗАСЛОНА"

Женева. — Під таким заголовком опублікував відомий еспанський філософ і публіцист Сальвадор де Мадаріяга свою статтю у швайцарському щоденнику „Нос Цюріхер Цайтунг" з 4 березня ц. р. Ось найголовніші думки цього визначного науковця й політичного діяча - еміґранта:

Різні події останнього часу нагадують нам маркантний факт, з яким, здається, більшість европейців погодилася, хоч він становить найкардинальнішу подію европейської історії — залізну заслону.

Совєтські напасті супроти Данії і Норвегії скеровувала недавно Москва у зв'язку із тіснішою співпрацею цих країн з атлантійськими державами в рямцях НАТО, а особливо в зв'язку з плянами спорудження телеметричної стації на Шпіцберґені. Кожного разу, коли якась західня держава вживає заходів, щоб скріпити безпеку свою або й своїх союзників, Москва протестує. Коли ж Совєтський Союз або хтось з його сателітів зміцнює свої мілітарні позиції, ніхто не заявляє про загрозу, хоч напевно й самі совєтські вожді знають, що всі зусилля Заходу мають виключно оборонний характер.

Крім того — і це дуже важливо — ніхто не нагадує Москві, що атлантійські держави також і по закінченні війни були її приятелями й союзниками і нічого іншого не бажали, як жити в мирі і згоді з Совєтським Союзом. Ніхто не нагадує того факту, що це було саме командування червоної армії, яке перешкоджало навіть кулеметами, щоб в окупованій Німеччині совєтські вояки не заприязнювалися із західними товаришами зброї; що З'єднані Держави Америки запропонували допомогу Маршаллового пляну не тільки країнам по цей бік залізної заслони, але й цілій Европі — включно з СССР; що це був Сталін, який заборонив, наприклад, Чехо - Словаччині прийняти цю допомогу. Ніхто не говорить про те, що це з наказу Москви збудовано в Берліні мур, що ним завершено двоподіл континенту в такій радикальній формі, якої Европа досі не знала, і що це зроблено лише зі страху, щоб населення східньої зони не могло „вибирати свободи".

Старання сателітів СССР нав'язати господарські контакти із Заходом — це намагання до певної міри звільнитися від надто великої залежности від московської імперії. Але цими намаганнями московські ставленці зовсім не мають на думці звільнити своє власне населення від диктатури комуністичних партій. Тому було б доцільним, щоб західні країни рішучіше настоювали на усуненні залізної завіси, бо тоді легше було б іти назустріч сателітним країнам із господарською і фінансовою допомогою.

Необхідність пролому залізної завіси яскраво унаглядню є жалюгідне намагання Ульбріхта зміцнити берлінський мур. Цей мур є ганебною плямою для комунізму, яка в драматичний спосіб підкреслює факт, що большевицький світ — це величезний концентраційний табір, звідки ніхто не може видістатися, не наражаючи свого життя на загибіль. Чи можна знайти нищивніший аргумент проти комунізму, як факт, що він — комунізм — змушений відгородити себе від свободи цим нікчемним муром?

Але мур є ганьбою не тільки для комунізму, але також для Заходу, що дозволив його спорудити. Його побудовою Москва зламала зобов'язання, укладені між чотирма державами, що окупували Берлін. Коли ж Захід безчинно приглядався, як системою загород з кільчастих дротів і ровів унеможливлювано втечу на волю, то цим він обтяжив себе великою відповідальністю супроти німецького народу і східньої Европи.

Від серпня 1961 року, коли в Берліні збудовано „мур ганьби", втекло на Захід не менше як 430 вояків східньонімецької т. зв. народної армії і поліцистів, не зважаючи на стріли їхніх товаришів, що залишилися, може, в очікуванні дня, коли самі зможуть утекти.

Хоч це все відомо, але все ж треба ще раз нагадати: сила большевизму полягає не так у його системі, як у нерішучості вільного світу. Але міць Заходу спирається не на торгівлі і не озброєнні, а тільки на свободі. Пропозиції, що їх робить Захід Сходові в справі торгівлі й озброєння, повинні бути якнайщедріші, але за одної умови: найперше мусять зникнути берлінський мур і залізна заслона! Зрештою, коли й говорять про загрозу Совєтського Союзу, то і мур, і залізна заслона цілком безвартісні, як оборонний щит. Але чомусь зовсім не чути скерованої в тому напрямі виразної пропозиції Заходу. Московські вожді можуть всіляко лаяти керівників Заходу, але Захід не має відваги навіть нагадувати про залізну заслону, щоб не ображати москалів.

Звідкіль походять ця дивовижна боязкість Заходу, ці надії на „відпруження"? Після численних і безсумнівних доказів, що Москва не хоче змінювати свого твердого курсу супроти Заходу — цю боязкість важко зрозуміти. А може ті надії виходять з поширеної леґенди, яка Хрущова представляла як „добродушного" комуніста, щось на зразок британського ліберала? Алеж Хрущов був запеклим сталіністом, який виявив себе в Україні як запопадливий учень свого вчителя і який в Угорщині здушив повстання з такою жорстокістю, що її Сталін напевно з захопленням схвалив би. Зрештою, вистачає вже самого муру, щоб довести, що Совєтський Союз у своїй основі залишився сталінським.

А може Китай? На Заході вважають, що Москва, щоб забезпечити себе проти китайської небезпеки, поступово змагатиме до порозуміння з вільним світом. Нехай вважають! Але й тоді першим кроком має бути усунення залізної завіси і берлінського муру! Хто збирається зміцнювати мур, що заблькоковує шлях на Захід, той не виявляє бажання справжнього наближення із Заходом.

І. Л.

К. Крупський

НАЙВИЩА ПОРА ДІЯТИ

Кілька років тому в нашій пресі часто можна було зустріти статті, в яких обговорювалося американські публікації, де або зовсім ігноровано визвольні змагання українського народу, або те все тенденційно спотворювано. Наші свідомі громадяни писали листи з протестами до видавництв, вияснюючи, як хто вмів, історичні факти. З часом до американських коледжів та університетів почали діставатися українські викладачі, і тоді в нашій пресі появилися голоси, щоб всякі спростування про Україну робили тільки українські науковці. Тим часом в американських шкільних підручниках та енциклопедіях нема ніякої зміни, і це вказує на те, що наші науковці або працюють без успіху, або закинули цю преважливу справу. Переглядаємо в минулорічному виданні Енциклопедії Амерікана статтю про Україну і з великим жалем переконуємося, що вона навіть погіршилася в порівнянні з виданням 1956 року.

Чому не подбано про коректу статті про Україну в Енциклопедії Амерікана? Не хочеться вірити, що це завдання є неможливим до виконання. Наші спроможності багато кращі, як були давніше. Виходить, що опіюм співіснувальної політики сягнув і деякі наші кола. Зустрічі з висланцями Москви одних одурманили, а інших знеохотили. Ми свідомі того, що умовини праці більшої частини наших науковців не дозволяють їм піднести голос протесту, бо це означало б виступити проти своїх працедавців, однак при спільній акції можна спонукати видавців Енциклопедії Американи прийняти правдиві факти про Україну.

Багато українців є власниками Американи. Щорічно вони одержують т. зв. „Їр Бук", тобто річне доповнення енциклопедії. В супровідному листі видавництво просить робити зауваги на енциклопедію. Запрошення це треба приймати.

Завваги не повинні бути задовгі, саркастичні. Їх зміст можна обмежувати двома точками: 1. Речевим зверненням уваги на неправду про Україну. 2. Рекомендацією авторитетної української наукової установи, яка опрацює для видавництва статтю про Україну.

Недавно мені доводилося писати завваги на „1965 Їр Бук" до видавництва „Ворлд Бук Енсайклопідія". Я не погоджувався з числом населення, показаного під „Рашія" — 229,000,000. З цього бо виходить, що тепер росіянами є всі народи Совєтського Союзу. При тій нагоді аж кортіло мене порушити хаотичну статтю про Україну, але, не знаючи, яку українську наукову установу подати, яка з певністю могла б виготовити статтю для цієї енциклопедії, я здержався.

Уважаю, що запропонована вгорі акція не менше важлива від пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні. Занедбавши цю справу, втратимо в Америці Шевченка, нашу культуру і історію, як втратили такі важливі стовпи в нашій історіографії, літературі та мистецтві, як „Слово о полку Ігоревім", „Руську Правду", Бортнянського та багато іншого.

Я певний, що якби наша еміґрація належно розуміла вагу монументальної праці Грушевського — „Історії України-Руси", то нині ця колосальна праця вже була б доступною для англомовного читача. Автор „Занепад Заходу" — Освальд Шпенґлер, який дуже високо цінив науку історії, сказав: „Інженера й математика можна вишколити, але історик мусить бути вродженим". Історики калібру Грушевського родяться на століття раз. Москва бачить в Грушевському суперника Ключевського та всіх інших істориків-оборонців російської імперії, і тому ненависть Москви до Грушевського є зрозумілою.

Якщо пам'ятник Шевченкові у Вашинґтоні поставила своїм коштом тільки українська еміґрація в Америці, то видання „Історії України - Руси" Грушевського англійською мовою вартує навіть подвійно більшого кошту, зібраного всією українською еміґрацією в цілому світі. „Історія України - Руси" англійською мовою — це була б могутня зброя в руках наших майбутніх ґенерацій, що не знатимуть української мови. Це — ліки проти комплексу меншовартости. І за пару років світлини пам'ятника Шевченкові появилися б в американських енциклопедіях з поясненням: „видатний поет, геній українського народу", а у статтях про Україну не писалося б, що наша батьківщина „південна провінція Росії".

В Україні палять українські бібліотеки, щоб затерти свідка славного минулого нашого народу, а на українську еміґрацію йде пляновий наступ, щоб духово її розбити. Московський штаб має історичний досвід, необмежені матеріяльні засоби і час.

Молодий і надійний український історик, що викладає в американському університеті, сказав: „Коли б наша еміґрація спромоглася видати велику історію Грушевського в англійській мові, вона доконала б найбільшого діла, яке тільки можна зробити. З досвіду знаю, що Грушевський найкраще з-поміж усіх наших істориків переконує чужого студента. Його історія відкрила б нам двері у широкий світ".

Отже, найвища пора прокинутись з гіпнози і діяти, бо одного дня може бути запізно.

● **Совєтські астронавти,** Павел Бєляєв і Алексєй Леонов, оповіли на пресовій конференції, що успіх експерименту з „прогулянкою" Леонова поза кабіною став можливим головно завдяки спеціяльному замкові, чи пак спеціяльним дверям крізь які Леонов міг просунутись з кабіни у космічний простір. Леонов признав, що він впродовж отих 10 хвилин, що їх перевів поза кабіною, думав тільки про линву, якою був прив'язаний до кабіни, і черпав силу з надії на поворот до кабіни. Знову ж трудність Бєляєва в тому часі полягала в тому, що він мусів тримати Леонова в смузі соняшного світла, щоб можна було схоплювати його обриси на телевізію, та що водночас мусів орудувати внутрішньою машинерією і мати на оці Леонова. Всередині кабіни був майже нормальний тиск з вагомістю.

НА ТЕМИ ДНЯ

ДЕЩО ПРО ПРОГРАМИ АКАДЕМІЙ ТА КОНЦЕРТІВ

Час від часу з різних оказій наші організації влаштовують академії та концерти. Першою метою таких імпрез повинно бути: оживити, збудити та заохотити наших людей на чужині до своєї культури, рідної мови і традиції, пригадуючи великі історичні постаті чи великі події, в честь яких уладжується академії чи концерти. Звичайно в програму входять виступи хорів, музика, деклямації та промови. Ті, які на чужині знаходять ще час співати в хорах чи грати в оркестрах, то наші великі добродії, їм всім від нас належить щира вдячність, моральна та матеріяльна допомога. Рідна пісня, рідна музика на чужині — це могутні духові сили, які будять приспаних чи потопаючих у чужому морі наших людей і кажуть їм жити та працювати для рідного народу. Рідна пісня, рідна музика — це сили, які дуже легко входять у душі і надовго в них залишаються, і тому вони такі важливі для наших еміґрантів на чужині.

У зміст програм академій чи концертів звичайно входить промова. Зміст, стиль та час промови рішають про успіх чи невдачу академії. Промовець, який приготовляється до виголошення промови, повинен завжди брати до уваги вік, освіту і знання рідної мови слухачів. Найважливішими на академіях чи концертах гістьми є наша молодь, для якої, щоб вона мала охоту відвідувати наші імпрези, зміст, стиль і спосіб виголошення промови мають бути цікавими та зрозумілими. Промовці на наших імпрезах повинні виголошувати промови виразно, популярно і не більше як 20 хвилин. Промови, хоч би й доброго змісту, виголошувані високим стилем, мучать слухачів, знеохочують молодь та старих еміґрантів брати участь в імпрезах, а тим самим не осягається цілі, для якої влаштовується академію чи концерт.

На концертах, уладжуваних в честь Т. Шевченка, дуже надається на зміст промови популярно пояснений вірш „Учітеся, брати мої", із спеціяльним притиском на думку поета: „свого не цурайтесь, бо хто матір забуває, того Бог карає".

о. Р. Ганас

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРО ЮЛІЯНУ ОСІНЧУК

У „Свободі" із 17-го березня ц. р. була подана нотатка з „Ню Йорк Таймсу" про незвичайний успіх 11-річної Юліяни Осінчук, у зв'язку з її несподіваним виступом на сцені. Дозвольте додати невеличке доповнення до тієї нотатки:

Юліяна Осінчук, учениця Люізи Тальман і Жана Кассадезуса, почала вчитися гри на фортепіяні у засновника і директора Українського Музичного Інституту, покійного професора Романа Савицького 28 лютого 1958-го року і вчилася аж до смерти вчителя в січні 1960 року, взявши у нього сорок одну лекцію.

Іванна Савицька-Мусій

Торонто, Канада

Чому б не жінка?

Був я оце недавно на сходинах у залі української католицької парафії в Голлівуді, де відзначали пам'ять великого Митрополита Андрея Шептицького доповіддю на тему: „Митрополит — опікун українських дітей і молоді". Доповідь виголосила пані Наталія Березовська.

Залишаючи залю, мене почала переслідувати одна думка, одне питання: і справді — чому б не жінка? І то не тільки про дітей і молодь, не лише про жінок - героїнь у визвольних змаганнях. На всі теми. При всіх нагодах.

Згадана вище доповідачка так цікаво, ґрунтовно, методично, з таким непересічним хистом промовця оповідала про Митрополита, що наші вічні нарікання на нудних доповідачів на різних імпрезах по більших і менших містах Америки виглядають зовсім зайвими, бо не нарікати треба, а запрошувати на промовців жінок.

Бо хто сказав або де записано, що говорити мусять лише чоловіки? І чому це так вжилося в наше громадське життя, що про Шевченка, про Зимовий Похід, на святі Героїв чи на святі Незалежности й Соборности мусять обов'язково промовляти мужчини?

Оте німецьке „три К" — кюхе, кірхе, кіндер (кухня, церква, діти) — давно перестало бути замкненим світом української жінки. Це ми бачимо на кожному кроці, якщо уважно придивляємось.

Для прикладу хоч би й пані Славу Стецько згадати. Не про організацію, партію чи світогляд мова — хочемо говорити про здібність промовляти до публіки, формулювати свої думки і в цікавій формі пропонувати їх увазі слухачів. Багато чоловіків, що вже протерли підошви своїх черевиків на сценах народних домів, можуть позаздрити умінню промовляти пані Слави. Не бракує, думаємо, і в кожній нашій громаді кількох жінок з талантом говорити перед масою.

І зовсім помилково думаємо, що жінка може говорити цікаво лише про героїнь, а не про героїв, про участь жінки в тій чи іншій історичній події, а не про всю подію, в цілому.

Запрошуючи на доповідачів жінок - промовців, ми вносимо свіжість у наші програми. Жінка бо навіть і об'єктивніша у своїх оцінках різних подій. А найголовніше — жінка має міру і почуття краси більше, ніж мужчини. Цим останнім майже завжди здається, що вартість їх промов слухачі міряють довжиною списаних паперів. Натомість жінка дбає про красу промови і її зміст. І хоч про жінок прийнято говорити, що вони люблять багато балакати, це зовсім не відповідає правді, маючи на увазі жінку на сцені. Там вона намагається завжди бути лише доти, поки відчуває захоплення слухачів.

І вже зовсім виключене, щоб жінка, яка має доручення виголосити доповідь, спізнювалася, як це нерідко трапляється з чоловіками, які вважають (не всі, звичайно) за нормальне явище прийти на залю тоді, коли публіка вже й ногами тупотить, щоб починали імпрезу.

Багато плюсів можна знайти у факті запрошення жінок на промовців. Звичайна річ, жінок, що вміють це робити. А їх знайти можна у кожній громаді. І послухати доповідача - жінку прийде, напевно, більше людей.

Тому то й питав я сам себе після прослухання доповіді п-і Н. Березовської: і справді — чому б не жінка?

Іван Овечко

Олександер Лотоцький

ДЕРЖАВНИЦЬКИЙ СВІТОГЛЯД Т. ШЕВЧЕНКА

(Стаття надрукована в IV томі 16-томового видання Творів Шевченка, вид. Українського Наукоого Інституту у Варшаві 1937 року)

(2)

5.

До недавнього часу була поширена думка, що Шевченко в своїй поезії переспівував ідеї Кирило - Методіївського Братства, що начебто програма цього Братства була ідейним джерелом його політичного світогляду та його поезії. Думку цю треба вважати за цілком неслушну (перечать їй передусім дані хронологічні), і в одній із розправ 20-их років (М. Марковського), друкованій у працях Всеукраїнської Академії Наук, переконливо доводиться, що, навпаки, ідеологічна література Кирило - Методіївського Братства, т. зв. „Книги Битія українського народу", джерелом своїм мала в значній мірі погляди Шевченка, — ті погляди, що їх розвинуто в його поезіях 1843-1845 р.р. основніше — глибше й ширше, ніж у „Книгах Битія", розвинуто з перевагою моментів національно - українських над загально - слов'янськими. Про певну залежність ідеології братчиків від Шевченкового світогляду свідчать уже зізнання самого правдоподібного автора „Книг" — Костомарова, що в побожних виразах писав, як його зворушили та вплинули на нього погляди Шевченка, як його „обгорнуло страхом", коли він почув „Сон" та „Кавказ" — твори з провідними політичними думками поета. „Я побачив, — пише Костомарів — що муза Шевченка роздирала заслону народного життя. І страшно, і солодко, і болюче було, і разом тягнуло глянути туди. Поезія завжди веде перед, завжди зважується на сміливу справу, і вже її слідом ідуть історія, наука та практична праця. Тарасова муза розбила якийсь підземний льох, що на протязі кількох віків був замкнутий на багато замків, запечатаний багатьма печатками. Вона відкрила за собою шлях і для соняшного проміння, і для свіжого повітря, і для людського інтересу". Куліш посвідчує те саме: „Усі ми були зачаровані Шевченковими творами... Мова його впливала на всіх нас і на Костомарова страшенно. Шевченко, вихований читанням „Исторіи Русовъ" Кониського, зробив з нас людей, що ненавиділи москалів і всіх, що були винні в бідуванні нашої рідної України". Ці слова безумовно свідчать, що не ідеї Костомарова та Куліша, а ідеї Шевченка були провідними в програмі Кирило - Методіївського Братства; Шевченкова національно - державна думка була багато радикальніша; та його думка не лише приваблювала членів Братства, але й лякала їх, бо в їхній концепції слов'янської федерації виразно й рішуче висувала постулят незалежности поневоленої України на рівних з іншими народами правах.

6.

Ця ідея державної самостійности України складає таку органічну властивість Шевченкового світогляду, що її не могли витравити навіть ті нелюдські кари, що спали на долю поета, коли були відкриті його зв'язки з Братством; ту думку не менш рішуче висловлює він і тоді, коли інші члени Братства припорошили її не лише в своїй праці, але й у своїй свідомості. Цю визвольно - державну ідею бачимо вже в перших творах Шевченка, повних романтичної любови до українського минулого. Хоч там у нього, як і в усіх сучасних йому українських письменників - романтиків ,бачимо ми ті самі мотиви — тугу за минулим України („було колись, в Україні ревіли гармати, було колись, запорожці вміли панувати"), але ідейна оцінка історичних явищ, що були сюжетами тих поетичних творів, у нього — інша. Шевченко не обмежується згадками про самі історичні форми національного українського життя, а розкриває й ідейний зміст тих форм. Для Шевченка, навіть у творах молодшого віку, певні історичні форми національного життя, як наприклад, козаччина, — цінні не самі в собі, а тому, що в тих формах втілювався ідеал вільного життя нації, — того життя, що антитезу його бачить поет у сучасному поневоленому становищі українського народу. Поет захоплювався історичними явищами, оспівував їх, спонуканий до того ідеєю, що жила в узятих з минулого образах, — ідеєю вільної України, що, мов плодюче зерно, залишається жити, коли, як лушпиння, опаде зовнішня історична форма. Згадуючи, як „запорожці вміли панувати", поет додає при тому: „панували, добували і славу і волю". Сумуючи, що „минулося, осталися могили по полю", поет разом з тим завважує, що ті могили „про волю нишком в полі з вітрами говорять". В другому місці, згадуючи про ті ж самі пам'ятки українського минулого, поет ще ясніше означає їх національно - визвольне значення, вкладаючи в уста поляглому в могилі козакові такі слова: „На всій Україні високі могили. Дивися, дитино; усі ті могили — усі отакі начинені нашим благородним трупом, начинені туго. Оце воля спить! Лягла вона славно, лягла вкупі з нами козаками! Бачиш, як лежить, — неначе сповита!.. Тут пана немає: усі ми однако на волі жили, усі ми однако за волю лягли, усі ми і встанем". Воля — основа людського життя, бо „де нема святої волі, не буде там добра ніколи". Ні добра, ні правди: „на цім світі яка правда у людей, мій сину!.. Така й досі, я думаю, в нас на Україні; та другої і не буде в невольниках - людях". Рабство народу це — логічний вислід підупаду в народі його найціннішої людської риси — прагнення до волі, бо невольники - люди самі кують собі ярмо рабства („Якби то, думаю, якби не похилилися раби, то не стояло б над Невою оцих осквернених палат"); по славній традиції предківської твердої боротьби за волю поневолення соромом вкриває наступні покоління („і діди нам розказують про давні тії літа, як рукою твердою своєю розв'язав Ти наші руки; . . . а нині! . . . покрив єси знову срамотою свої люди", „і кивають, сміючись, на нас головами, і всякий день перед нами — стид наш перед нами!").

7.

Отож у своїм розумінні волі поет розкриває зміст того, національного гасла, що за ним ішли всі визвольні змагання українського народу та порушення якого провадило й провадитиме до поневолення, рабства, до втрати гідности й особистої, і національної, і державної. Воля, як ідеал національного життя, як засада народної свідомости, що керувала історичним шляхом України та виробляла відповідні історичним умовам форми політичного життя, — це невмирущий і незабуваний зміст українського національного життя в його минулому, — „тої слави козацької повік не забудем". Та засада — „голосна та правдива, як Господа слово", вона „не вмре, не загине". Коли історичні явища українського життя, хоч би й найбільш бучні та пишні, як наприклад, втілення державної ідеї в постаті того чи іншого гетьмана, не відповідають інтересам нації — засадам державної незалежности, національної волі, поет таврує їх з усією силою свого вогненного слова: „Я ридаю, як згадаю діла незабуті дідів наших: тяжкі діла! Якби їх забути, я оддав би веселого віку половину". Ножем критичної аналізи розтяв він історію рідного народу і мав відвагу розвінчати ті явища і ті особи, що викликали стільки фальшивого патріотизму у земляків, засліплених зовнішнім блиском подій: „Подивіться лишень добре, прочитайте знову... та читайте од слова до слова... Все розберіть... та й спитайте тоді себе: „що ми? чиї сини? яких батьків? ким, за що закуті?.." То й побачите, що ось ваші славні Брути... Чого ж ви чванитеся, — ви, сини сердешної України?

(Далі буде)

Українці над Пацифіком

Рік I. БЕРЕЗЕНЬ 1965 Ч. 1.

НОВА СТОРІНКА ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО ЗАХОДУ

З публікацією цієї першої сторінки, присвяченої подіям українського життя над Пацифіком і суміжних стейтів, починається нова сторінка нашого життя на Заході. Провід УНСоюзу і „Свобода", доцінюючи вагу росту та розвитку Західнього Побережжя, тепер так рясно заселеного українцями, вийшли на зустріч нам, американським „західнякам". Введенням постійної сторінки для Заходу УНС і „Свобода" спричиняться, напевно, до пожвавлення нашого громадського життя, розвитку та ліпшого зв'язку з усією українською спільнотою не тільки в ЗДА, але і в Канаді та інших країнах.

А про те, що Західнє Побережжя росте неймовірними темпами, знає весь світ. Сьогодні стейт Каліфорнія — найбільший щодо кількости населення стейт Америки. Лос Анджелес давно залишив позад себе Шикаґо і вибився на друге місце (після Ню Йорку). Але не тільки кількість населення є мірилом росту і розвитку Заходу.

Недавно був серед нас проф. Володимир Петришин, доктор математичних наук, викладаючи протягом трьох місяців у Каліфорнійському Інституті Технології, а пізніше мав доповіді для кращих студентів і професорів і Сан Франсіско. Він просто спантеличений величезною різницею між тим, якою собі уявляють Каліфорнію багато людей на Сході, і якою вона насправді є. А його дружина, Аркадія Оленська-Петришин, малярка - модерністка, що мала кілька виставок у Ню Йорку та інших містах, ствердила не тільки красу каліфорнійської природи, що вплинула на її праці, тут виконані, а й вищий, ніж на Сході, матеріяльний добробут наших людей, дружню атмосферу, ростучий пульс життя.

Багато маємо проблем на Заході. Найбільшою з них є справа активізації молоді та розвиток шкільництва. Тут є кому і є з ким працювати. Нам потрібний був лише міцніший контакт, бо на Заході надзвичайна територіяльна розпорошеність українців. Таким контактом буде служити наша місячна сторінка, до співпраці в якій уже включилися деякі наші автори, дописувачі, інформатори.

Ясна річ, факт існування окремої спеціяльної сторінки для Заходу не відбирає ні в кого права і можливости писати дописи безпосередньо до Головної Редакції „Свободи", але ті автори, що вважають за корисніше публікувати свої речі західньо-американської тематики з українського життя у цій сторінці, будуть співпрацювати та тримати постійний контакт з Редакцією цієї сторінки, надсилаючи до неї свої матеріяли.

Іван Овечко

НАРЕШТІ — ТЕАТР

(„Назар Стодоля" — на сцені УКО)

Сповнилась давня мрія каліфорнійських українців у Лос Анджелесі — силами Товариства Акторів Української Сцени, як секції Літературно-Мистецького Об'єднання при Українському Культурному Осередкові — створено постійний театр, який почав свою діяльність постановкою „Назара Стодолі" в неділю, 7-го березня ц. р. в залі народного дому. Небувала подія притягнула багато людей до народного дому, і це було свого роду закінченням Шевченківського Року в Півд. Каліфорнії. Як же пройшла прем'єра?

З великим успіхом. Кількамісячна праця по підготовці до вистави вмілого режисера і талановитого артиста Бориса Ґрінвальдта та його асистента Святополка Шумського нагородила присутніх естетичною поживою, а весь колектив акторів не абияким самовдоволенням з успіху.

Найкраще грав, звичайна річ, сам Б. Ґрінвальдт у ролі Гната. Та це, зрештою, ніяка похвала артистові — на своєму житті він виконував куди тяжчі ролі. Ґрінвальдт на сцені — це не артист, а жива дійова особа, ніби живцем взята з тієї епохи і того суспільства, про які мова в п'єсі.

Правдивим сотником Хомою Кічатим був на сцені і С. Шумський. Жадоба слави і грошей, навіть коштом щастя і кохання власної доньки, яка мала б вийти за нелюбого їй полковника, відображені Шумським правдиво і переконуюче. Добре грала фальшиву Стеху Євгенія Ґрінвальдт. Природньо, так, як це бувало справді на вечерницях, вела себе господиня вечерниць — Емілія Слюсар.

А казка кобзаря про гору, нору і красну дівицю в ній у виконанні Григорія Слюсаря надовго залишиться у пам'яті глядачів. Обидва свати — О. Ґац і А. Рудник — належно виконали своє непоплатне (по п'єсі) завдання.

Ролі закоханих молодих — Галі і Назара — грали Лора Плавач і Олег Левицький. Лора — справжня артистка. Вона вже не раз виступала в Голівуді, маючи знаменитих американських артистів за партнерів. Її заслуга в тому, що вона не цурається української сцени. Ще зовсім молода гарна панночка була квіткою-дзвіночком у ролі Галі.

Але найбільше за кого того вечора радів автор цих рядків — це Олег Левицький, що був у ролі Назара. Не тому, що він найкраще грав — ні, а тому, що він у своєму житті найменше грав на сцені в поважних речах, ніж всі інші. О. Левицький — це молодий студент, що лише кілька літ тому почав робити перші кроки артиста на сцені. І — який величезний прогрес! Роля Назара — не легка роля, і він з нею належно упорався.

Гарні були масові сцени вечерниць у 2-му акті з участю членів хору „Кобзар" (із співом колядок) і балетної групи проф. Смальцева у складі: Марта Лудкевич, Євген Ґац, Ґречен Ґоерц, Марія Прінціпіян, Дж. Маркс, Ґарі Ватес, Юрій Смальців. На жаль, як бачимо, і цим разом лише перша пара — українці, а решта чужинці, що вивчають українські народні і балетні танки у студії лотиша проф. Смальцева, хоч — цей останній постійно апелює до української молоді вписатися до тієї студії або організуватися для тієї цілі при УКО.

П'єса мала повний успіх і до того прислужилися не лише артисти —на чолі із своїм режисером, а й — і то дуже прислужилися! — строї, в яких артисти були вдягнені. Це була справжня краса і відображення епохи гетьмансько-козацької України. І за ті строї найбільша подяка пані Емілії Слюсар, що їх, у співпраці з подружжям Ґрінвальдт, вона виготовила.

Але прем'єри могло б не відбутися — заявив режисер, — коли б не було пана Богдана Гірки, який виніс на своїх плечах весь тягар не тільки виготовлення відповідних декорацій, а й виконання всіх технічних праць під час вистави.

Під час виконання сольоспівів на піяно акомпаніювала незмінна Леся Куриленко, а хористами невидимо для публіки керував маєстро В. Божик.

Чи були якісь недоліки в грі та в організації прем'єри?

Про організацію не будемо говорити, бо якщо й були які недотягнення, їх і самі організатори вже помітили і уникнуть їх при повторенні „Назара". А повторення буде за деякий час.

Тому, хоч вистава мала повний успіх можемо подати деякі суґестії, щоб повторна вистава п'єси була ще кращою. На вечерницях не варто давати сольові точки балетного виконання дівчат у такій формі і при таких легких балетних строях, що нарушують традиційні сільські звичаї пристойности. Досить було отих гарних групових і сольових танків народного характеру, що ними група Смальцева захопила публіку.

У груповій сцені тиж вечерниць хай будуть також хлопці трішки більше рухливі, вільніші у поведенні, як це були дівчата, немов на справжніх вечерницях.

Тому, що заля народного дому УКО досить простора, а акустичність її не з найкращих, варто Стесі говорити голосніше і розбірливіше. Ну, і почати, дай, Боже, якщо й із запізненням, то ради Бога, не на цілу годину.

І. Ов.

ТВЕРДИНЯ ВІРИ НА ЗАХОДІ

Сан Хозе, Каліф. — Найдальше висуненою на Захід твердинею нашої віри є місія св. Володимира в Сан Хозе, Каліфорнія. Зорганізував і веде її вже від двох літ парох Сан Франсіско о. д-р А. Микита. Її члени — це здебільшого американці і канадійці українського походження та кілька родин з новоприбулих укрїнців після 2-ої світової війни. Кількісно громада невелика, бо всього коло 20 родин, і відвідують Богослужби вони не завжди всі. Буває, що чужинців-американців, що полюбили красу нашого обряду, більше, ніж наших.

Дякує в церкві місцевий дентист д-р В. Дроздяк, читаючи також апостола. Церковний хор сестер Кармелітанок своєю красою співу перевищує деякі наші хори великих міст. Вони, хоч і американки, повністю опанували не тільки наші мелодії, а й старослов'янську й українську мови. Спільно з нами вони кожної неділі благають Бога: „Волю Україні дай!" Їхні радіопередачі, записані на звуковій плівці, слухали вірні в стейтах Ілліной, Арізона і інших. Вони віддали свою церкву, одну з найстарших і архітектурно найкращих, до диспозиції о. А. Микити.

Місія, попри релігійні справи, веде теж і громадську діяльність, влаштовуючи час від часу забави, спільні обіди, імпрези, присвячені матерям, та дитячі виставки. При місії організовано рідну школу, в якій панна Роксана Оренчук уже другий рік навчає дітей рідної мови.

Місія фінансово добре розвивається, має вже понад 4 тисячі дол. на будову нової церкви, але кількість українців у ній не побільшується.

Це, може, тому, що наша місцевість не є притягаючим осередком, бо не має свого історичного минулого старої еміґрації, а її теперішні мешканці здебільшого поселилися тут щойно після останньої світової війни. А шкода, бо ми маємо тут найкращі природні умовини, чудовий клімат та обильно розгалужену і різнородну індустрію.

З огляду на малу кількість вірних не можна оформити тут ніякої політичної чи громадської організації, як УККА чи УНСоюз. Деякі з тутешніх громадян належать до організацій у Сан Франіско, що віддалене на 50 миль від Сан Хозе, і беруть активну участь у тамошньому громадському житті.

Та все ж і в Сан Хозе пані О. Лукач мобілізує всі свої сили на формування однієї організації — приятельок Союзу Українок. У нашій громаді панує любов, гармонія і спокій. Можливостей розвитку громади багато, якщо вона буде постійно зростати. Уже й тепер громада має відповідні інтелектуальні сили до ведення громадської праці.

В. Л. Д.

САН ФРАНСІСКО — БРАМА ЗАХОДУ НА СХІД

У Сан Франсіско ніби кінчається Захід, а починається Схід — сказати б — з другого боку. Звідси багато кораблів відплило під час 2-ої світової війни на схід воювати проти Японії, а потім проти комуністичної Кореї.

Коли ви наближаєтесь до цього великого міста літаком, кораблем чи автом, перед вашими очима відкривається прекрасний вид: найбільші мости світу — Сан Франсіско Бей Брідж і Ґолден Ґейт Брідж, панорама міста та обрії близьких гір за містом. Коли ви це побачите, то, заки ще оглянете місто зблизька, ви вже зрозумієте, чому Сан Франсіско вважається за одне з найбільш знаних та улюблених міст світу.

Пересічна температура влітку тут між 60 і 70 ст., а взимку між 45 і 60. Літні вечори завжди холодні.

Ось кілька цікавіших пунктів Сан Франсіска: найдовший у світі (понад 8 миль) Окленд міст, а Золоті Ворота (Ґолден Ґейт) — один з найкращих мостів у світі; понад сто тисяч тон заліза зужито на його будову. Він був закінчений у 1937 році, а коштувала його будова 35 млн. дол.

Трежур Айленд — це один з найбільших штучно зроблених островів. У 1939 р. на ньому відбулася світова виставка. Року 1941 цей острів перебрали американські військові власті, і він тепер служить морською базою.

Сівік Сентер — це десять квадратових бльоків з публічними будинками навкруги, посередині — будинок міської управи, збудований з ґраніту, інші — це опера, дім, в якому засновано ООНацій у 1945 р., публічна бібліотека, державні та стейтові установи.

Телеграфічна гора з вежею (210 стіп), з якої під час „золотої гарячки" в 1849 - 51 роках подавали сиґнали кораблям, що причалювали до пристані. На захід від тієї гори є Рашен Гіл (Російська гора), що має назву від російського цвинтаря, що був колись у підніжжі гори. Ноб Гіл знаний тим, що власники копалень та залізниць побудували тут під час „золотої гарячки" свої чудові палати.

У чудовому Ґолден Ґейт Парку, прикрашеному квітами (щоб його докладно оглянути, треба кілька днів часу, бо він на три милі довгий та півмилі широкий), є акваріюм, музей, японське чайне місто та багато інших цікавих речей, як також зоопарк з понад 1400 звірят, а біля нього величезний басейн довжиною в 1000 стіп. Це тільки невеличка частина з багатьох цікавих місць у Сан Франсіско.

Українська громада тут розпорошена не лише в самому місті, а й у довколишніх містечках, як Сан Бруно, Сан Матео, Редвуд Сіті, Сан Хозе, Берклей. Найбільшою організацією тут є Відділ УНСоюзу, головою якого є проф. Т. Лукач. Крім того діють інші організації: Відділ Союзу Українок (голова п-ні О. Чато), Товариство Сприяння УНраді (голова — проф. В. Панасенко), Відділ ООЧСУ, що недавно створився, як також Відділ УККА.

У 1957 р. організовано українську католицьку парохію та закуплено будинок, частину якого перебудовано на каплицю, а залю використовують вірні для своїх сходин та імпрез. Парохом є енергійний о. д-р А. Микита.

Православні українці зорганізовані при церкві св. Михаїла, мають також власний будинок. Головою церковного комітету є п. С. Паньків. Парафіян обслуговує о. Гончарів, доїжджаючи раз на місяць із Портленд, Ореґон.

Українці-євангелики зорганізовані в своїй церковній громаді, яку очолює п. Ч. Недашівський.

Громада Сан Франсіска й околиць постійно зростає новими поселенцями з інших міст Америки, які шукають красу природи та корисний для здоров'я клімат.

Я. Блищак

„УКРАЇНЦІ НАД ПАЦИФІКОМ"
Редаґує: **Іван Овечко**
Адреса:
Iwan Owechko — 3362 California St., Huntington Park, Calif.

СІЯТЕЛ ОЧИМА НОВОПРИБУЛОГО

Піт заливає лице й очі, а груди віддихують швидко і тяжко, втягаючи гаряче і насичене водяною парою повітря. Це — один із звичайних липневих пополуднів у м. Ст. Луїс, Мізурі, де в цю пору року температура сягає від 90 до 100 ст., а вологість ніяк не відстає. Об'єднавшись дружньо, вони протягом трьох місяців творять тут пекло на землі.

Тільки завдяки великій помочі невідступного друга вдалося мені після великої напруги заволочити весь мій „баґаж" на потяг і помчати на захід, а вийти з потяга тільки тоді, коли вже нестало дороги.

Подорож була понад сподівання приємна, дуже цікава, а красвиди моєї нової батьківщини змінялися, мов картини у фільмі „техніколор".

У потязі, звичайно, приємна температура, охолоджене повітря, але на станціях, де поїзд зупинявся, скрізь, за винятком Монтани, аж до східнього склону каскад повітря гаряче, без великої різниці в температурі. Враз потяг врізався в скалу і зник у темній печері хвилин на десять (кажуть, цей тунель має 8 миль довжини), а потім, коли знову показалося денне світло, перед очима розкрилась картина, мов інший світ, гарна, як мрія. За вами високі горді гори каскади, а перед вами яснозелений килим, який покриває трохи горбковий терен, що поступово спадає вниз. Скрізь повно красивих, великих шпилькових і листястих дерев, кущів, перетканих квітами і травами.

Раптом заблистіло озеро чи річка. А он там, далеко на горизонті довгою стрічкою, немов іграшки-коробочки тягнуться оселі. Це — Сіятел. А ще далі за ним, на заході, стикаються два голубі кольори, один ясніший — вище, а другий темніший — нижче. Це затока Тихого Океану — Пюджет Саунд.

Потяг скоро зупиниться, а я нетерпеливо жду нагоди вперше втягнути приморського повітря. Яка різниця! Термометер показує 68 ст., а вологість — 65%. Та мене цифри не дуже цікавлять. Мене радує факт, що я почуваюсь легко, немов на 20 літ молодший, і можу дихати повними грудьми без труду. Коли порівняю повітря в Ст. Луїс, почуваюсь немов птах, випущений з клітки, радію, що я тут, а не там.

Не легко буде описати красу природи, яка пишається кругом міста, у кожному подвір'ї, біля чистеньких і чепурних хат. У тутешніх людей високо розвинене почуття краси, майже кожна хата стоїть, мов у ботанічному городі, в якому є різнородні екзотичні дерева, кущі, квіти, а також килим трави, а навкруги міста дика краса природи.

З кожної точки в місті ви бачите чудове море, острови, озера, гори і ліси. Це все ось тут біля ваших ніг, найдальше є гори, бо аж за 40 миль, але до них можете завжди доїхати публічним транспортом також. Багатство краси природи скупчене тут на малому просторі, а саме місто, немов вивірка в чарівному городі доброго господаря, пишається серед гір, озер, лісів і моря.

Сіятел розположений на 7 горбах, тягнеться довгою стрічкою приблизно 30 миль уздовж (шириною в 5 миль) Тихого Океану. Кругом на горизонті видніють ланцюги гір, вершки яких укриті вічним снігом. На заході через морську затоку видніють Олімпійські гори, а на сході каскади.

А поверх них високо піднімаються два шпилі — Моунт Бекер і Моунт Рейніцр, немов на сторожі міста, а їхні білі вершки підпирають небо. Місто дуже чисте, виглядає новим, має лише 113 літ.

Є тут три університети, один із них з 28 тис. студентів. Два коледжі. Тому два роки тут відбулася світова виставка, з нагоди якої побудовано багато цікавих центрів, як величезну будівлю оперного театру, малий театр, колізеум, „Спейс-Нідел" висотою 600 стіп, з якої туристи оглядають місто й околиці. Люди в цьому місті дуже привітливі, раді допомогти кожному на вулиці. У місті й околицях 1 мільйон мешканців.

Чи є тут українці?

А де їх нема? Вони згуртовані в трьох церковних громадах: у православній, католицькій і баптиській. Але все ж таки шкода, що так мало українців обрали місцем свого життя цю чудову закутину Америки, де клімат поміркований (65-85 ст.) влітку, а взимку від 30 до 70, а для людей, що люблять природу і спорт, це просто рай.

Для пластунів це вимріяна околиця. Тут так багато чарівних закутків, що можна робити прогульки роками і всього не побачиш.

Маєте охоту поїхати до моря? — Воно тут, п'ять хвилин ходу від вашої хати. Будь ласка, беріть моторовий човен чи вітрильник, ловіть рибку.

Статистика показує, що Сіятел це світова столиця вітрильних човнів. Американці аж зі східнього побережжя приїжджають сюди на ловлю „салмона". Якщо морська вода буває холодна, бурхлива часом, є в місті чудове озеро, де добре купатися, їздити човнами, ловити рибу. Слід відзначити, що в Сіятел нема ані мух, ані комарів. За годину їзди автом можна бути в горах і займатися чудовим спортом на снігу на протязі шести місяців у році.

Сіятел — ідеальне місто для підростаючої молоді.

Чи можна дістати працю?

Для професіоналістів, ремісників і фахових робітників праці не бракує. Зрештою, всі наші люди працюють. Вільних мешкань до винайму є доволі, можна легко також купити за невеликий завдаток і за помірковану ціну.

Місто має велику фабрику літаків, деревообробні підприємства та інш.

Сіятел дуже вигідне з огляду на кліматичні умовини та для виховання здорового молодого покоління, без небезпеки злого впливу великого міста. Тому я встромив у землю мій вербовий клин, з яким довго возився, і ждатиму, поки з нього виросте велика верба. Разом із горсткою вже раніше прибулих українців я забрався серйозно „колонізувати" цей чудовий Вашинґтонський стейт, так званий „Дикий Захід", і маю надію, що моїми слідами піде більше українців зі Сходу Америки, щоб збільшити ряди піонерів швидко зростаючої „Вашинґтонської Січі".

інж. Володимир Клос

СТУДЕНТСЬКІ ВЕЧЕРНИЦІ В ЛОС АНДЖЕЛЕСІ

Прочитавши такий заголовок, у багатьох, напевно, заб'ється швидше пульс і відразу рій питань: де? Невже пропустили?

Ні, заспокійтесь — ніхто не пропустив. Мешканці Лос Анджелесу ще тільки мріють про таку імпрезу. Та й як же не мріяти?!

Згадались і мені прекрасні, життєдайні, розкішні і величні, а разом з тим і невибагливі та широкодоступні щорічні студентські забави в Клівленді. І не лише в Клівленді — в Ню Йорку, Філядельфії, навіть у Вашинґтоні. На таких забавах наші студенти показують, крім усього іншого, і те, що вони зуміли перебрати у спадщину найкращого свого національного і чого навчились доброго „чужого", а старші, але молоді серцем ще більше молодіють, оживають душею й тілом — гордість за себе і за достойну зміну свою окрилює їх. Багатьом колишнім „спудеям" пригадується слава, колишні, ніби зовсім нідавні, їхні юні роки...

Студенти наші дорогі! Де ж ви? Обізвіться! Тут, як і скрізь, студентів не бракує. Наша молодь стукає у кожні двері університетів, коледжів, і скрізь вони їм широко відкриваються. Вони вливаються в американські клюби і активно працюють у них, але для нас, для загалу — це замало. Хотілося б бачити наше об'єднане в міцну одиницю — каліфорнійське студентство студентську організацію, яка вела б систематичну працю в різних ділянках, також і в культурно-громадському житті. Чи не було б доцільно підтримати недавно започатковане в ЗДА представлення дебютанток саме на студентських балях, як також вводити їх до праці національного характеру?

Відомо ж, що наші каліфорнійські студенти прагнуть свого власного товариства, бо стараються робити групові каліфорнійське студентство, літні прогулянки в гори на сніг, де, крім розваги й забав, трапляються й „траґедійки", як це сталося з нашим Іваном Савеленком, який „запізнився впасти" (і не дивно, бо ж він готується стати хеміком, а не астронавтом), або пригоди нашої Марусини Вибачянської — цієї справжньої амазонки краси і духа, танцюристки українських національних танків, якими чарує американську публіку. Та про амазонок тільки почни, то й не скінчиш, бо тут їх багатенько — каліфорнійське сонечко сприяє українським красуням.

Одну таку, панну Тамару Ґордон, що закінчила місцевий університет, забирає звідси до Нюарку студент медицини Д. Стасюк. От бачите, по наших амазонок здалека приїжджають...

Отже студентів у нас у Каліфорнії є досить багато, прекрасні вони, фахівці з них у скорому майбутньому будуть не пересічні, але ми хочемо більше від них — організованости, єдности, національної праці! Бо в єдності — сила національна і краса життя, у праці виховуються і загартовуються характери. А знання і характер людини — це їх ціна і гарантія світлої кар'єри в майбутньому.

Шановні студентки і студенти! Чекаємо на першу студентську забаву-зустріч у нашому народному домі ще в цьому році!

Лідія Смець

КОРОТНІ ВІСТІ

За всекаліфорнійський здвиг - зустріч українців

Лос Анджелес, Кал. — 28-го лютого ц. р. тут відбулися річні загальні збори членів Відділу УНСоюзу, на яких подав звіт голова Відділу п. М. Новак і секретар п. П. Сильчак. За минулий рік до Відділу було організовано 32 нових членів, осягнувши загальне число 261. Відділ носить ім'я покійного голливудського артиста-українця Івана Гадяка, який постійно пропаґував українське ім'я серед чужинців, одноголосно обрав на почесного голову п. В. Тимчука — мецената, що записав усе своє майно на різні українські установи і церкви та є одним із найдавніших членів УНС — понад 55 літ. Вирішено також заініціювати й очолити з рамени УНСоюзу здвиг - зустріч українців Каліфорнії у цьому році з нагоди 100-літнього ювілею першого поселенця-українця в Каліфорнії — о. Агапія Гончаренка.

Відділ ООЧСУ за працею

Сан Франсіско, Кал. (Я. Б.) — Новозаснований Відділ ООЧСУ у Сан Франсіско розпочав свою діяльність зустріччю з громадянством на тому терені, влаштувавши 28-го лютого святочний обід. Імпрезу відкрив голова Відділу п. Я. Блищак, а доповідь виголосив інж. М. Жарський, окресливши завдання організації, її відношення до інших існуючих українських організацій та охоплення в ній нашої молоді. Присутніх було 40 осіб.

Вшанували активного громадянина

Лос Анджелес, Кал. (О. П. М.) — Вавдиторії православної парафії св. Володимира 13-го лютого ц. р. відзначено 25-ліття подружнього життя п-ва Анни й Івана Паркер — народжених в Америці українців, що відзначаються своєю відданістю церкві й активністю в громадському житті. Крім того, що п. Паркер керує церковним хором, він, його дружина і донька Касандра (подружжя має чотири доньки) співають також у центральному хорі „Кобзар", де він виконує ще й обов'язки зв'язкового між „Кобзарем" і американськими установами. Завдяки його заходам „Кобзар" уже кілька разів виступав у місцевій телевізії. Тому й у святкуванні ювілею взяли участь не тільки члени парафії св. Володимира, а й хористи центрального хору, як також представники УКОсередку — центральної організації українців Лос Анджелесу. Було понад 200 гостей.

У 15-ліття смерти ген. Т. Чупринки

Сан Франсіско, Кал. (Я. Б.) — 7-го березня українська громада Сан Франсіска вшанувала пам'ять ген. Т. Чупринки святочними сходинами після врочистої панахиди при символічній могилі Покійного в українській католицькі церкві. Вступне слово сказав голова ООЧСУ п. Я. Блищак, а вірші деклямували: Стефан Ткачик, Богдан Шабатура й Іван Кісь — діти, що були на імпрезі. Доповідь виголосив інж. Зенон Зубрицький,

Помер професор Юліян Зав'янський

Лос Анджелес, Кал. (А. В.) — 24-го лютого 1965 р. на 65-му році життя помер на удар серця проф. Юліян Зав'янський. Покійний народився в Буковині, там студіював і пізніше вчителював у високих школах та працював у високому апеляційному суді в Чернівцях. Під час 2-ої світової війни обороняв інтереси поневолених робітників (так зв. ОСТовців), а пізніше, будучи в Цетраль. Представництві Українців Німеччини, вчителював у високих школах мов. У 1948 році виемігрував до Австралії, а в 1954 — прибув до Лос Анджелесу, Каліфорнія. Проф. Ю. Зав'янський особливо спричинився до активізації Українського Академічного Козацтва „Запорожжє" („Запоріжжя") в Німеччині з нагоди 100-го навчального семестра, в 50-ліття існування Козацтва, що тепер існує і діє в кількох країнах вільного світу.

Похоронні відправи відбулися в українській католицькій церкві (о. Михайло Колтуцький), а тлінні останки покійного поховано 26-го лютого на Кальвер-цвинтарі. Осиротив Покійний дружину та сина з невісткою.

Дитяча струнна оркестра

Лос Анджелес, Кал. (І. О.) — З ініціятиви п. Гірки (заст. гол. УКОсередку і відпоручника СУМ'а) та завдяки добрій волі п. Теодора Мамуса, фахового вчителя гри на струнних інструментах, при народному домі в Лос Анджелесі організується дитяча струнна оркестра. У неділю, 7-го березня ц. р., кілька батьків зацікавлених оркестрою дітей вирішили розпочати навчання вже наступної неділі. Організатори оркестри підкреслюють у своїх зверненнях до батьків, що до навчання гри можуть вписатися діти віком від 7 літ починаючи та що оркестра, організована під патронатом Юного СУМа, буде складатися не обов'язково лише з членів тієї організації. Це вперше на терені Лос Анджелесу піднято питання практичної організації струнної оркестри.

Зустріч інженерів із громадянством

Лос Анджелес, Кал. (І. О.) — З метою створення ближчого контакту з громадянством недавно створене Товариство Інженерів у Лос Анджелесі влаштувало в одному з люксусових ресторанів вечерю й баль. Перед тим Товариство вже влаштувало сходини членів і зацікавлених з доповідями на технічно-наукові теми, а на майбутнє плянує більшу активізацію у співпраці з лікарями, літераторами та мистцями для влаштування цікавих науково-популярних імпрез.

ДЕЩО ПРО СПОРТ У КАЛІФОРНІЇ

У Сан Франсіско живе багато українців що хотіли б бачити своїх дітей як продовжувачів традицій на рідних землях. Теперішні батьки, будучи колись студентами, належали до таких спортових товариств, як Карпатський Лещетарський Клюб, Плай або УССК. Вони хотіли б прищепити любов до зимового спорту і своїм дітям. Але це дуже тяжко в Каліфорнії.

Нинішній розвиток техніки в Америці дозволяє серед найгарячішого дня у замкненій залі їздити по льоду, не потребуючи кудись їхати автом у гори. Така вже психологія сучасної молоді, вихованої в умовах американської вигоди.

Та все ж варто подумати про способи популяризації зимового спорту молоді в Каліфорнії в чудових горах. Бо оті сальонні вправи не виховують молоду людину настільки фізично й духово міцною, як зимовий спорт на свіжому повітрі на лоні природи.

Тарас Цмайло - Кульчицький
Окленд, Кал.

Пам'яті Т. Лера-Сплавінського

(1891 — 1965)

Із смертю Тадеуша Лера-Сплавінського (1891-1965) зійшов у могилу один із найбільш заслужених польських мовознавців-славістів. Учений великого формату, професор Львівського (в 1920-их роках) і Краківського університетів, член багатьох академій наук і наукових товариств, учасник міжнародних конґресів, автор багатьох наукових праць, він окремо займався українською мовою, її походженням, історією й сучасними говірками. Як професор Львівського й Краківського університетів він мав змогу безпосередньо стрінутися з українською мовною стихією — з своїми студентами й так зродилася перша праця про живу мову українців п. н. „З фонетики маломарусской", надрукована в польському науковому журналі „Праце фільольоґічне" в 1916 році. Вона доповнювала автором спостереження чисто теоретичного характеру, висловлені в рецензії на граматику Ст. Смаль-Стоцького й Ґартнера в „Рочніку Славістичному" т. 7.

У цій рецензії, як теж і в пізніших працях, включно з останньою „Початки української мови" (1954) Лер-Сплавінський стояв на позиціях т. зв. праруської мовної одности, тобто на становищі спільної доби мовного розвитку, що її пережили предки теперішніх українців, білорусів і росіян. Правда, Лер-Сплавінський в протилежність російським ученим, зокрема А. Шахматову, замість трьох відламів східного слов'янства (північного, східнього й південного) приймав тільки два: північний і південний, влічуючи до першого племена кривичів і словенів (новгородських), а до південного всі інші племена східньо-слов'янські.

Як відомо, обидві концепції і Шахматівську і Лер-Сплавінського поборював Ст. Смаль-Стоцький. Коли одначе слідкувати за науковою дискусією тих часів, включно з останніми працями Лера-Сплавінського на цю тему, то треба признати їй високо-науковий характер, джентельменський підхід до думок противника й натиск на шукання правди, а не на принижування опонента. От хоч би взяти становище Лера-Сплавінського до справи письма перед уведенням Християнства на Русі. В окремій праці на цю тему в „Рочніку Славістичному", т. 8, він аналізує всі дотеперішні погляди на цю тему й доходить до висновку, що „з усіх пропонованих розв'язок найбільш тверезо й правдоподібно звучить припущення, що Костянтин стрінувся на Криму з перекладом св. Письма на ґотську мову, писаним старовинним ґотським алфабетом; називання його й самого тексту „роськи"... стояло в зв'язку з давньою грецькою й з звою „Роос" на означення скандинавських варягів..." У такому стилі виджержані й інші полемічні статті й праці Лера-Сплавінського. Він завжди уважливо прислухався до думок і поглядів інших, але одночасно вимагав солідности в праці й матеріялу для обосновування тверджень. Такі ж вимоги ставив і до себе в своїй науковій праці.

Тадеуш Лер-Сплавінський мав значний вплив на виховання й працю деяких українських мовознавців. Тут передусім можна назвати Ів. Зілинського, Ю. Шемлея, Т. Пачовського й ін. Його ідея — опрацювати праслов'янський словник і континуацію його в поодиноких слов'янських мовах дала поштовх для праць у цій ділянці в польській, чеській, болгарській та інших мовах. У 1962 р. зладив лектор Ґ. Вібе в Манітобському університеті маґістерську дисертацію п. н. „Праслов'янський елемент у російській, українській та білоруській мовах", в якій багато місця віддано ініціятиві Т. Лера Сплавінського й в основі прийнято його методу праці. Як тимчасовий прелімінарний підсумок усіх студій на цю тему вийшла в р. 1964 в Празі книга Ф. Копечного „Основний праслов'янський словний засіб". Отож треба признати, що Лер-Сплавінський мав широкий розмах у підшукуванні наукових проблем і давав поштовх для праці в одній чи другій ділянці слов'янського мовознавства.

Живо цікавився він і етимологією. Сам дав багато пояснень слов'янського назовництва, поодиноких слів (з українських пояснював слова „бути" й „що" в 1925 р.). Під кінець свого багатотрудного життя він (на спілку з К. Поляньским) опрацював „Етимологічний словник мови полабських деревлян" (Краків 1962 і д.), в якому дуже дбайливо наведено й український матеріял у порівняльній слов'янській частині.

Лер-Сплавінський живо цікавився й етимологічним и словниками української мови. Ще на мовознавчому конґресі в Осло, Норвеґія, в 1957 р. він живо розпитував про поступ праці над цим словником і навіть досить енергійно натискав на чимскоріше опрацювання: „Киньте все, видавайте цей словник". А в 1961 році, під час зустрічі у Фльоренції — Пізі на лазурівському конгресі його перше питання було: „Як же словник?". Маючи вже тоді деякі гасла готові, я прошов з ним, його дружиною й проф. Георґакасом, окреме попілудне, дискутуючи методу праці й поодинокі слова. Пригадую, що йому подобалася моя етимологія Шевченкового слова „кебета". Й не думалося тоді, що це була наша остання зустріч.

Відійшов від нас визначний учений, шляхетна людина й великий прихильник українського народу, його культури, його мови. В 1964 році, відвідуючи з нагоди Шевченківських роковин Україну, стоячи на кручі і вдивляючись у чудовий надніпрянський краєвид, Лер-Сплавінський сказав українською мовою:

„Безсмертний народ, що породив Шевченка!..." *)

Збережім пам'ять про автора цих слів.

Яр. Рудницький

*) „Літ. Україна", ч. 18, стор. 4, 1964.

„Чому сонце так сумно сходить і заходить"

Під враженням зустрічі з творчістю арнстиста - маляря Івана Кураха

Мюнхен. — Це назва казки. Сама вона загубилася з моєї пам'яті, хоч була це найбільш улюблена з казок мойого дитинства, а назва остала й супроводжає мене вздовж життя. Не як відірвана частина чогось, але окремішна, самостійна істота. Як шматок мелодії, як драматичний запит, що з часом розростається й набирає ваги й гостроти.

Малюють люди під музику, яка викликає враження певних кольорів і форм, чому не можна писати під враженням викликане малюванням?

Це не прояв розуміння, не спроба об'єктивної оцінки чогось, тільки суб'єктивний вплив настрою, викликаного несподіванкою зустрічі з мистецькою індивідуальністю й виявами її. З окремими живими істотами, якими стають моменти надхнення, коли змаґерізувати їх.

На відкритті виставки пішла я по певний позитивний інерції, — в мене було повно внутрішнього болю, що виповняв мене вщерть, і тому було мені зовсім байдуже, хто й які це мистець. Це діло кругів зважити, змірити й зафіксувати видимі прояви творчого процесу, втиснути його, хочби й силоміць, в якусь згори приготовлену перегородку, — як нововідкритий хемічний елемент. Але діло кожного зблизитися до другого, одержимою потребою чогось позабуденного, щоб він не виснажувався в духовому осамітненні.

Сіре, безсонняшне, недільне пообіддя. Широкими сходами одного з тих помпатичних і негарних, типових для Мюнхену великих будинків, прибувають люди. Стає добре відсвідомости, що той хтось — там зазнає уваги й солідарности, що не буде сам. Мистцям необхідна публіка, як один із творчих стимулів, хоч в більшості вони не вміють з нею ладнати. Часами вони навіть ненавидять її, так як химерні коханці, які знущаються над близьким за тих, кого прагнуть і не можуть осягнути, а ще більше за свою власну недосконалість, за болісну внутрішню невирішеність.

Людей, несподівано багато. Врочисті й святкові вони кружляють по виставкових кімнатах і гудуть як комахи. Погрінаю в те ровище й гублюсь в ньому. Хтось знайомить з мистцем. Він — поєднання суперечностей. Злід його чужинецькою політури вісцівного безпосередністю, його хлоп'яче молода постать і просивіла голова здаються належати до двох різних людей, а щонайменше з іншої часової доби. Його очі сумні. Він, здається, дивляється внутр самих себе, а не назовні й завжди говорять про щось інше ніж уста. Вони ведуть своє окреме існування як у фільмі, в якому ще не зсинхронізовані образ і звук.

Розклонюємося і знов включаюся в той спеціяльний ритм, яким кружляє людська маса. Він порівнює так як ритм танку: якби існували направду модерні танці — вони були б в якесь такі. Відчуваєсть певне спірітуальне наелектризування. Поволі, боязко підношу очі на образи й знайомлюся з ними без перегорода каталога. Назви й числа безсилі у визначуванні живих істот. Суттєве те, чи знайду з ними якийсь контакт, ловлю себе на тому, що хочу його знайти. Все ще інертно підаюся людської струї, яка зносить мене з кімнати в кімнату й прислухаюся мовчазній мові образів.

Для мене вони різко розпадаються на дві групи: композиційну, в якій домінує присутність чогось, і настроєву яка висловлює розпухлиний нетальгічний брак чогось. До першої не знаходжу ключа, не ловлю навіть лов'язання з творчою індивідуальністю мистця. Мене можна б навіть переконати, що ті, безперечно схожі образи, малювали різні люди. Зате в настроєвій та індивідуальність дуже виразно замаркована. Кожний з тих дуже різних образів є наче окремим звуком в одному суцільному, сильному акорді. Ця група названа групою восених образів, але вона висказує страту, безнадійність, осамітнення і пустку взагалі. Війни й катаклізми проминають, а це почування, які нерозлучно супроводжають людину завжди. Зображені трагічні постаті й моменти, предмети, які символізують щось, або радше заакцентовують порожнечу довкілля. Але самі вони не мають суттєвого значення. Кожний з них, як зойк, з відірваним виявом якоїсь драми, про яку своїми образами розказує мистець.

Але герої тої драми завжди невидимі, невисказані. Вони десь там в просторі, в нутрі образа, куди спрямовується наша свідомість, чи може в людському —нутрі взагалі... Без огляду на те, скільки людських постатей зображено разом, вони завжди одинокі й осамітнені, їх пов'язує виключно оте почуття трагізму, їх повторність це тільки підчеркнення безнадійности та інтенсивности її.

Темніє, на стіні. появляються картини фільму, якого мета — скантактувати ближче з ментальністю і творчістю мистця. Без пояснень зайвого уточнювання — і фокусування, — жмут настроїв, видінь, шматок душі.

І знов кружляння від образу до образу, що наче оживи стали відчиненими вікнами в містерію творчости, повязалися невловимою ниткою з нутром глядача. На рапавому папері величезного зшитка присутні намагаються закріпити словами те „щось", чого присутність ясно і речно в цей мент відчувається. Творчу індивідуальність, глибину життьових процесів людської душі, її проблеми чи просто перекристалізовано в забуту казку запит: „Чому так сумно сонце сходить і заходить?"

Наснажена новим об'явленням, яке доповнило замість дотеперішнього болю моє нутро, зіступлю із сходів в безсонячну дійсність просвічену свідомістю зустрічі з індивідуально повної творчої тугі шукань.

Оксана Дучимінська

З діяльности українського студентського клюбу при Ратґерс університеті в Нюарку

Як колись, у довоєнні часи, наші академічні товариства проявляли живу суспільно-політично-культурну діяльність — так і тепер українські студенти вищих шкіл організують свої громади, товариства, клюби — продовжуючи ою суспільно - політичну, культурну діяльність своїх батьків; праця їхня, що іноді бував піонерською серед чужих і своїх (беручи до уваги американські умовини) — видайна і корисна, — бо виступаючи перед чужинцями організованою громадою, документуємо свою силу — а й своїх спонеємо в спільноті непереможним духом традицій.

Український студентський клюб при Ратґерс Університеті в Нюарку, що його очолює Надійка Качмар, а секретарює в ньому Наталя Хитрик (до речі й інші члени управи скарбник — Христя Чехут, рекордовий писар Леськів Марійка — теж дівчата, отож чолом пробосим жінкам) взяв за ціль влаштувати ряд імпрез, котрі ознакомлювали б членів клюбу із сучасним культурним процесом української спільноти тут — і наБатьківщині. Нещодавно заходом управи клюбу було влаштовано „Вечір сучасної української музики" (докладав проф. Роман Мац) — а в суботу 6 лютого 1965 р. влаштовано черговий вечір із того самого циклу — а саме „Вечір нової української поезії".

Понад 30 зацікавлених учасників, членів клюбу, та гостей — вислухали 2 доповіді, виголошені на вище згадану тему. Вечір відкрив опікун клюбу проф. Тарас Гунчак, коротко згадавши про генезу групи поетів т. зв. „шестидесятників", згадав про найвизначніших її представників, і потім попросив до слова доповідачів. Першим із них був п. Марко Царинник (до речі сам же надійний „молодий поет нашого еміґраційного парнасу), — перелічивши ряд імен сучасної американської та світової поезії, згадавши коротко про вимоги і завдання нашої літератури — доповідач зупинився над постатями двох визначних сучасних мистців пісьмного слова а імено Олександра Довженка та Миколи Вінграновського.

О. Довженко — незаперечно великий стихійний поет й у своїй фільмо-режисерській творчості і його „Зачарована Десна" це просто шедевр „прозаїзованої поезії" (парафразуючи з „поетизованою прозою"); — Вінграновський, учень О. Довженка, що сам теж с кінорежисером та актором — перейняв від свого майстра - вчителя багато одього степового, стихійного, далекоперспективного у своїй поетичну творчість, — проте доповідачеві слід було зупинитися над творчістю М. Вінграновського детальніше, а перед усім проілюструвати свою доповідь численними читатами не відбігаючи від конкретної теми.

Оцих вельми важливих для характеристики поета ілюстрацій - цитат, бракувало і в черговій доповіді відомого нашого еміґрантського поета, трохи старшої ґенерації (беручи до уваги таки ще дуже молодий вік М. Царинника) п. Богдана Бойчука. Доповідач розказував про творчість двох чи не найкращих поетів — шестидесятників — Івана Драча та передчасно померлого, Василя Симоненка, — Шкода, що доповідач, зупинившись над подрібним розгляданням поеми І. Драча „Ніж у сонці" — не мав просто часу присвятити увагу іншим чи не багато кращим творам І. Драча як п. „Поема на смерть Шевченка", чи хоч би згадати про незрівняно-ґарну мистецьку прозу поета („Криниця для спраглих" — кінопритча). — З черги доповідач обговорював поетичну спадщину Василя Симоненка, — котрого не без слушности назвав поетом - бунтівником. Творчість В. Симоненка, що її немов би кредом були слова самого поета „як простір не лишений без руху, так поезія не лишена думки" — багатогранна, наснажена ваговитістю відповідальности поета - творця — в багато дечому подібна творчості Т. Шевченка. Доповідь п. Б. Бойчука, безперечно вказувала на велике ознайомлення поета із творчістю його позазалізнозаслонних колеґ, на його ґарну, як для літературного вечора — була якісно вже фаховою.

Молоді люди із напругою та видимим зацікавленням прослухали обидві доповіді. І це було присмно. Було радісно бачити тих молодих людей, що охоче прийшли прослухати слів про поезію, в час такий, коли дедалі вже й сливе не писатимуть формулами компюторів.

Після доповіді та короткої дискусії, молодь розбилася на невеличкі гурти. Дехто дискутував, дехто, під звуки грамофона, танцював, хто ж забажав „покріпитися на тілі" після „духовної страви" — підходив до столиків, естетично заставлених невсипущими руками молодих господинь вечора Надійки та Наталі, всякими сластями (виготовленими мабуть маминими руками).

Відходили ми до дому піднесені на дусі, порадувані цим явищем, що наша академічна молодь не розгублюється у чужому морі, а в своєму рідному гурті, плекає свою культуру і вирощує кадри духової еліти, що гідно займуть позиції тих, котрі відходять.

Олена Загайкевич-Мельничук

Звідомлення Комітету Ярослав'ян

Комітет Ярослав'ян в Торонті відбув 20 грудня 1964 р. ширші сходини.

Прибули — уродженці Ярославщини і ті, які дали свою жертвенну працю для Ярославщини і сумежних сусідів.

Вуйи і ці, які знайшли захист під час большевицької навали, дізнали щиро-братерського вітання і праці від місцевого населення.

Комітет відбув вже п'ять нарад в 1964-му році та знадоходить все більше нових членів для організації Ярослав'ян та жертвенних спонзорів, щоб видати книгу-альманах княжого города Ярослава і сумежних сусідів як: Любачівщина, Чесанівщина, Яворівщина, Лежайськ, Таньчуга, Горлиці і Ряшів.

Із збільшеним числом членів зможемо скоріше видати таку книгу, бо й членські вкладки по 3 дол. річно дають поважну суму гроша.

На зборах приявні в дискусії забирали голос і подавали свої цінні думки про краще зібрання фондів для видання книги-альманаху Ярославщини.

Пан Ґрот, уроджений Канади, сказав, що в окрузі Онтаріо, аж по Ніяґара вже багато прославʼян і запропонував влаштувати таненьку зустріч ярослав'ян із забавою.

Пан Лозовський говорив, що в Едмонтоні та Альберті живуть численні ярослав'яни, які не відцуралися свойого походження, навіть задержали ярославську говірку. Це люди багаті, із щирим українським серцем, які підуть на зустріч Комітетові і допоможуть у виданні книги-альманаху.

Громада Ярослав'ян у Вінніпеґу вже себе оформила, головою с п. радник Шкільник.

Всі Ярослав'яни повинні доложити всіх старань, щоб ця книга-альманах була вірним образом нашої вужчої батьківщини. До цього є потрібні матеріяли, які просимо подавати до Комітету, Просимо подавати спомини з пережитих часів, подати прізвища-отців парохів по селах і містах, учителів, кооператорів, працівників Маслосоюзу, Кас ощадностей, спортового Т-ва „Сокіл". Відродження, головно подати прізвища голов наших Читалень Просвіти, членів Управ, аматорських гуртків, диріґентів хорів, та всіх, які жертвенно працювали на народній ниві. Важливим є подання числа населення в кожній місцевості.

Також побажаними і цінними матеріялами будуть світлини-знимки, тому просимо людей, які мають знимки, присилати до Комітету, який після використання поверне їх власникам з подякою. Просимо писати про наші звичаї, народний побут, весілля, христини, Івана Купала, і Зелені Свята.

Для насвітлення важких пересідувань поляками просимо подати всі матеріяли в цій справі.

Наш княжий город Ярослав мав славу і зв'язки з широким світом. Це було наше вікно на захід.

Та ворог не спав, плюндрував наші землі, а вже остання війна завершила, недолюдське душегубство над нашими рідними. Поляки со спідки з москалем поділили нас на дві частини нашу Ярославщину і населення розкинули, одних виселили на „зем'є одаиськає", а інших десь далеко за Одесу.

Хочуть стерти з лиця землі нашу батьківщину, але ми не здаємося і книгою-альманахом покажемо правду про нашу вужчу батьківщину.

Шукаємо наших учасників борців УПА, які своїм рейдом аж на Волині через Любачівщину, Ярославщину, Чесанівщину і з сумежних сусідів хоронили наш народ від нападів аж до Карпати.

За Комітет
голова
Стефанія з Шумських
Стебницька

Українські танці і пісні в Брістолі, Па.

Українська громада м. Брістолю нараховує десь до ста родин. Більшість українців згуртована у відділі Українського Народного Союзу під числом 362. Відділ мас свою домівку при Українському Громадянському клюбі, де відбувас свої сходини та імпрези. В минулім році місцевий відділ разом з відділами м. Трентону гідно відсвяткували 70-ліття Українського Народного Союзу. На відкриття пам'ятника Т. Г. Шевченка у Вашингтоні, місцевий відділ організував автобусову прогульку до Вашингтону. На бажання батьків нашої громади, організувалась та добре розвивається школа українських танків, якою провадить відомий балетмайстер Дмитро Надраґа. Школа нараховує до 30-ти дітей, всі є членами Укр. Нар. Союзу, та різних молодечих організацій, як Спілка Української Молоді (с ланка СУМ в Брістолі та має свою домівку в приміщенні українського клюбу, де відбуває свої сходини).

За порозумінням батьків і клюбу та балетмайстром п. Д. Надраґою запляновано відбути попис українських танків та співів для українськоїпублікі і для місцевих американців. Місцева дирекція середньої школи з захопленням дала дозвіл на використання їхньої залі. Дирекція школи з захопленням чекає того дня, щоб побачити як молодь буде танцювати українські танки. Виконавців танків буде понад 70 осіб. В програму введено також українські пісні, які будуть виконані молоддю. Закликаємо всіх українців Брістолю та околиці прибути всім на цей Фестиваль, який відбудеться 1-го Травня 1965 в 7.30 вечора в Середній Школі Брістолю.

Федір Петрук

Товариство Плекання Рідної Мови

Оттава. Після двох організаційних зібрань у Вінніпеґу 6 листопада й 12 грудня 1964 року, відбулися 16 грудня в Оттаві перші загальні збори новоствореного „Товариства Плекання Рідної Мови", на яких обрано Управу під головуванням проф. д-ра К. Біди. На секретаря-скарбника вибрано п. Сергія Мухина, Б.Л.С. Оттавського університету. Статутову Комісію, що мас опрацювати статут нового товариства, очолив д-р М. І. Мандрика з Вінніпеґу. Проф. Яр. Рудницького затверджено редактором органу товариства „Слово на сторожі", якого перше число вийшло з друку в листопаді 1964. „Товариство Плекання Рідної Мови" мас бути об'єднанням одиниць і місцевих „Гуртків Плекання Рідної Мови", що їх передбачено творити в міру потреби в більших скупченнях українських поселенців в Канаді, Америці, Европі, Австралії й Новій Зеляндії. Як аполітична мовно-культурницька асоціяція „Товариство Плекання Рідної Мови" мас за головну ціль збереження й культуру української мови серед української діяспори у вільному світі.

Річні збори ТУСМ-у в Сиракюзах, Н. Й.

21-го лютого в Укр. Народному Домі о год. 2:30 по пол. відбулися Річні Загальні Збори місцевого Осередку Діяльности Товариства Української Студійної Молоді ім. М. Міхновського. Доповідь на тему „Роля і завдання ТУСМ-у" сказав проф. д-р Микола Ю. Боґатюк, головний редактор „Фенікса" та відпоручник Головної Управи.

Присутні студенти, що не в ТУСМ-і, виповнили заяви про вступ у членство; всіх присутніх 25. Президію Зборів обрано в складі: Степан Яремко — председник, Ярослав Піколишин — заступник і Ганя Полівчак — секретар, а опісля прийнято порядок нарад. За уступаючу управу звітували: Маруся Іванів — голова Осередку, Орест Грицик — секретар та Зенко Карпишин — скарбник. Д-р Микола Ю. Боґатюк звітував як голова Контрольної Комісії, уступаючій Управі одноголосно уділено абсолюторію.

Нову Управу Осередку ТУСМ обрано в такому, складі: Ярослав Піколишин — голова, Зенон Карпишин — місто-голова, Ганя Полівчак — секретар, Ольга Руцька — скарбник, Люба Королишин, Степан Яремко і Богданна Жмур — члени Управи. На голову Контрольної Комісії вибрано Марусю Іванів, на голову Товариського Суду — вибраний Степан Новий. На академічного дорадника переобрано проф. Мирона К. Боґатюк. Внесками і запитами закінчено Загальні Річні Збори.

МКБ

Шевченківський концерт ОДУМ-у в Шикаґо

У неділю 4 квітня о 6-ій годині вечора в Школі Шопена ОДУМ в Шикаґо дає Шевченківський концерт. В концерті беруть участь всі мистецькі одиниці філії: струнний ансамбль під керівництвом Анатолія Луппа, струнна оркестра, співочі дівочі ансамблі, дуети та деклямації під мистецьким керівництвом Анатолія Степового та вперше виступить перед українським громадянством, створений в кінці минулого року ансамбль бандуристів ОДУМ-у під керівництвом віртуоза - бандуриста і композитора Григорія Китастого. Капеля Бандуристів ім. Тараса Шевченка, під керівництвом якого до глибини душі зворушувала кожного з нас.

За короткий час особи, які ніколи в своєму житті не тримали в руках бандури, доконують чуда, бо ними керує майстер свого діла. Ансамбль бандуристів ОДУМ-му трохи різниться своїм складом від Капелі Бандуристів тим, що в нім є з переважаючій більшості молодь обох полів. Ансамбль нараховує 27 бандур та понад два десятки співаків.

Для Шевченківського концерту всі мистецькі одиниці ОДУМ-у приготовили твори до слів Тараса Шевченка, більшість з них взагалі ще не знані українській громаді. В концерті братиме участь коло 120 осіб. Вступ для дітей нижче 12 років безкоштовний, для старших $1.50, а для молоді $1. Концерти ОДУ-у з року-в-рік своєю свіжістю, новим репертуаром та добрим виконанням притягають все більше і більше публіки.

Ол. К.

Загальні збори відділу „Самопомочі" в Ню Йорку

7-го березня відбулися в Ню Йорку Річні Загальні Збори цієї організації.

Проводила зборами президія в складі: д-р В. Палідвор — голова, суддя Б. Ластовецький — місто-голова і п. М. Костик — секретарка.

Із звітів голови проф. М. Лисогора, секретаря І. Василишина і фін. референта п. Е. Бехметюка довідалися численні члени, що ця організація нараховує понад 1700 членів і помимо низької вкладки (25 центів місячно) розвинула багату, всесторонню, незвичайно корисну діяльність. Вона переводить збірки на різні наші національні, культурні і добродійні цілі, стимулює і піддержує працю інших організації та близько співпрацює з молоддю і справою її національного збереження. Відділ зібрав на пам'ятник Т. Шевченкові суму 5.000 долярів.

До розпорядження української громади Ню Йорку створена організована відділом українська бібліотека, що нараховує понад 1300 томів.

Крім того опікується відділ школою, в якій під проводом 9-ох кваліфікованих учителів вивчає українська молодь мову й літературу, історію, географію і культуру України.

Школа не мас свого приміщення, а у винайнятій за солідний гріш міській школі має дуже обмежений час побуту і тому не може розвинути ніякої гурткової виховної роботи.

Про працю над національним збереженням говорив референт цієї важливої ділянки інж. Р. Білинський.

Після перевечення річевої дискусії й уділення абсолюторії уступаючій управі вибрано на внесення номінаційної комісії нову управу в такому складі:

а) Управа: інж. Роман Білинський — голова, п. Лідія Ластовецька — місто-голова і члени: інсп. П. Баковий, І. Барицький, Е. Бехметюк, І. Василишин, С. Косовичева, інж. Р. Раковський, п. Серафин Стефан і п. О. Фостякова.

б) Контрольна Комісія: проф. М. Лисогір, радн. І. Шепарович, інж. І. Гурик, директор Ґ. Дудка.

в) Товариський Суд: суддя Б. Ластовецький, д-р В. Одинський, мгр Л. Пришляк, п. Г. Яремчук і мґр. М. Ганущак.

Від імени попередніх і новообраних членів управи подякував п. І. Василишин професорові М. Лисогорові за його 14-літню працю на становищі голови організації в користь її і її членства і висловив жаль, що проф. Лисогір відмовився кандидувати на це становище по раз п'ятнадцятий, та є надія, що він не відмовить своєї співпраці на становищі члена Контрольної Комісії.

Після вичерпання програми побажав Предсідник новообраній управі успіхів у праці, закликав членство до всесторонньої піддержки управи в її шляхетних зусиллях, подякував зібраним за участь і річеву дискусію і закрив збори.

І. В.

● **У Південному В'єтнамі постала загроза епідемії холери.** Офіційні джерела кажуть про 38 випадків захворіння холерою, в лічбі яких, що подорожні можуть тому 12 смертельних. Не виключено привезти холеру також до столиці краю, Сайґону.

Збори Комітету для видання хронології життя Лесі Українки

9 березня 1965 року в УВАН у ЗДА відбулось засідання Комітету для видання праці Ольги Косач-Кривинюк „Леся Українка. Хронологія життя і творчости". На зборах головувала Ізідора Косач-Борисова, почесний голова Комітету. Збори вислухали її інформації про стан підготовки рукопису до друку. І. Косач-Борисова відбула подорож до Вашингтону, де разом з головним редактором видання, проф. П. В. Одарченком, переглядала рукопис у світлі порівняння з останніми совєтськими виданнями. Це порівняння показало, що на Совєтській Україні тепер друкують листи Лесі Українки зі скороченнями. Тому видання „Хронології", що містить численні листи поетеси повністю, набуває особливого значення.

Проф. І. Л. Замша поінформував, що на 9 березня надійшло на видання „Хронології" 1083 доляри, з них 350 дол. від Окружної Ради Союзу Українок у Дітройті і 295 дол. за підписними листами через П. В. Одарченка у Вашингтоні.

Видання рукопису, що має понад 1.200 сторінок, і включене до книжки численних ілюстрацій, потребує значних коштів і тепер збірка інтенсивно продовжується.

Наталя Петрівна Чапленко, представниця Союзу Українок Америки у Комітеті дала ряд ділових порад щодо налагодження зв'язків з українськими жіночими організаціями Америки, Канади і Австралії, а також з гуртками книголюбів.

Проф. В. В. Міяковський запропонував включити до „Хронології" статтю про авторку книжки — Ольгу Петрівну Косач-Кривинюк. Ізідора Петрівна Косач-Борисова ласкаво погодилась таку статтю написати. Також вона пообіцяла підібрати фотографії з родинного архіву для опублікування в книжці.

Збори ухвалили: в зв'язку з тим, що видання капітальної біографії Лесі Українки має історичне значення, — звернутися за підтримкою до українських організацій вільного світу. Ця біографія широко цінна тим, що матеріяли, які були передані до Української Академії Наук у Києві і їх доля сьогодні невідома.

Книжка матиме велике значення ближчими роками ще й зв'язку з підготовкою до 100-річчя народження Лесі Українки в 1971 році.

Л. Дражевська

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСИРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛЮТИЙ 1965 РОКУ

ПРИХІД:

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

Відділ	Заплатив
1	197.45
2	144.68
3	155.83
5	1,089.76
6	64.33
7	192.00
8	930.91
9	117.15
10	89.75
11	112.92
12	490.94
13	546.77
14	928.59
15*	417.04
16	81.08
17	47.54
18	75.26
19	324.09
20	622.10
21	320.15
22	113.82
23	183.02
24	88.19
25	592.66
26	7.83
27	521.80
28	165.02
29	369.38
30	106.09
31	82.98
32	15.76
33	479.94
34	12.00
35	253.02
36	421.98
37	354.14
38	343.21
39	1,217.79
40	39.29
41	26.16
42	1,124.69
44*	115.87
45	1,001.69
46	103.58
47	59.87
48	27.65
49	182.05
50	106.82
51*	63.31
52	108.75
53	273.22
54	123.22
55	325.09
56	133.69
57	835.70
58	246.47
59	698.35
60	37.33
62*	240.68
63	1,338.48
64	181.82
65	134.08
67	101.72
68	12.61
69	106.10
70	356.01
71	38.44
72	28.81
73	94.16
74	17.91
75	804.42
76	1,020.11
77	79.11
78	161.80
79	17.18
80	90.18
81	219.97
82	118.04
83	818.99
84	90.76
85*	334.12
86	323.26
87	59.16
89	24.38
90	324.68
91	469.62
92	45.77
93	164.17
94	2,205.83
95	63.17
96	367.70
97	176.84
98	71.37
99	175.86
100	300.02
101	22.34
102	1,377.84
103	391.33
104	314.67
105	773.06
106	1,070.20
107	323.73
108	57.56
109	173.65
110	18.25
111	33.36
112	425.23
113	363.78
114*	1,658.64
117	205.72
118	48.64
119	97.99
120	474.00
121	264.30
122	48.34
123	137.92
124	146.89
125*	1,355.90
126	74.34
127	1,294.56
128	108.86
130	918.24
131*	779.96
132	109.65
133	285.09
134	101.52
135	13.22
136*	87.33
137	420.35
138	61.82
140	59.11
141*	176.56
142	507.88
144	111.65
145	65.36
146	182.37
147	1,060.83
148	66.31
149	137.17
150	109.77
151*	650.57
152	90.23
153	3,591.47
154*	84.32
155	881.42
156	463.26
157	32.74
158	609.89
159	139.84
160	53.21
161	1,059.32
162	26.08
163	795.82
164	166.62
165	28.62
167*	277.69
168	183.42
169	26.14
170	394.66
171	259.32
172	175.91
173	382.26
174	387.73
176	432.29
177	385.54
178	261.94
179	202.91
180	345.69
181	177.46
182	229.11
183	254.65
185	37.61
186	87.82
187	73.25
188	13.91
190	40.82
191	823.33
192	539.94
193	40.42
194*	2,511.30
195	13.41
196	37.28
197	13.05
198	8.12
199	33.35
200	447.21
201	19.53
202	56.68
203	72.55
204	2,190.00
205	9.35
206	573.24
207	90.31
208	46.20
209	30.80
210	218.97
211	233.19
212	67.03
213	122.46
214	91.54
215	40.75
217	927.05
218	293.55
219	608.74
220	933.70
221*	6,051.54
223	207.35
224	331.86
227	17.85
228	64.66
229	45.62
230	744.96
232	60.31
233*	555.97
234	602.04
235	332.36
236	268.08
237	297.84
238	542.40
239	971.97
240*	1,516.00
241	32.88
242	232.24
243	241.49
244	17.27
245	504.93
246	28.06
247	115.25
248	70.42
249	19.15
251	692.93
252	320.27
253	210.50
254	537.88
255	18.47
256	487.43
257*	894.74
258	10.51
259	319.53
261	59.27
262	52.55
263	27.64
264	59.00
265	88.05
266	862.51
267*	729.29
268	318.70
270	401.23
271*	328.52
272	84.20
275	121.62
276	744.39
277	1,464.00
278	25.87
279	24.43
280	136.40
281	317.55
282	42.48
283	240.12
284	104.45
285	108.99
286	123.70
187	737.29
288	278.72
289	460.99
290	148.02
291*	549.42
292	1,245.73
293	971.31
294	14.38
295	700.26
296	204.36
297	11.78
299	48.76
300	137.68
301	330.53
302	55.00
303	.75
304	685.06
305	458.30
306	97.63
307	244.82
308	67.53
309	36.11
310	83.87
311	14.87
312	64.12
313	52.00
314	8.10
316	1,193.99
317*	232.32
318	132.64
319	92.45
320	565.86
321	430.54
322	49.43
323	144.82
324	273.98
325	1,024.79
327	462.62
328	131.24
330	226.27
331	64.56
332	124.89
333	124.85
334	899.79
335	191.19
336	863.52
337	399.12
338	279.71
339	262.70
341*	848.48
342	262.64
343	381.95
344	52.79
345	676.64
346*	788.51
347	262.38
348	318.89
349	349.00
350	188.90
351	118.41
352	194.28
353	130.21
354	164.81
355	136.60
356	224.58
357	51.19
358	81.63
359*	27.65
360*	611.30
361	3,651.07
362	215.01
363	85.12
364	988.08
365	34.41
367*	2,094.72
368	79.52
369	493.18
370	419.98
371	557.32
372	557.83
373	114.51
374	469.49
375	658.94
376	110.78
377	11.47
378	23.78
379	3,602.00
380	90.68
382	18.84
383	261.51
384	75.42
385	787.19
386	221.09
388	514.00
390	57.48
391	68.98
392	6.67
393	38.18
394	97.38
395*	58.01
396	63.42
397	957.33
398	76.61
399	697.54
400	55.22
401	11.43
402	56.19
403	112.91
404	10.35
405	76.60
406	351.56
409	60.90
410	24.96
411	17.12
413	110.98
414	525.81
417	21.17
418*	443.87
419	30.08
422	164.68
424*	210.65
425*	305.90
426	28.39
427	347.82
428	50.61
429	55.72
430	1,243.91
433	129.91
434*	1,268.30
436	90.02
437	651.75
438	180.88
439*	780.42
440*	415.44
441	415.95
443	2.26
444*	163.40
445	462.16
447	96.35
449	15.48
450	352.03
451*	365.93
452	128.15
454	106.18
455	201.52
457	238.74
458	280.82
459*	391.18
460	89.17
461*	470.12
462	159.10
464	374.50
466	76.53
467	18.48
469*	795.76
470*	159.40
471*	2,326.31
472	397.51
473*	1,140.99
475	26.27
476	92.16
477	127.57
478*	124.50
479*	185.30
480	131.57
481	149.92
482	70.32
484	735.30
485	13.48
486	135.12
487	378.03
489	121.91
490	111.37
491*	208.67
492*	25.09
495	178.86
496	75.22
497*	1,250.63
498	243.31
500	33.76
501	51.29
502	4.29
503	122.48
506	81.43

З місячних вкладок від старших членів $155,574.91

АКЦИДЕНТОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ

Відділ	Заплатив
11	11.00
14	13.80
16	14.70
19	12.20
20	4.80
25	24.90
29	.85
35	3.65
39	12.20
42	12.20
45	17.00
46	1.00
84	1.10
69	3.65
76	9.20
83	17.35
90	1.70
96	1.10
102	12.50
103	2.70
105	11.00
108	12.20
114*	23.35
125*	2.20
131*	81.40
142	1.10
149	12.20
150	15.41
153	27.80
155	2.55
157	8.70
161	1.10
170	13.30
171	1.10
173	15.50
174	48.80
176	12.20
177	21.40
182	1.95
191	3.30
194*	97.90
208	1.35
214	9.05
219	11.00
221*	119.20
233*	1.90
236	6.30
239	1.10
240*	26.60
245	12.20
247	1.00
251	5.00
254	1.10
257*	3.80
266	9.90
276	3.05
275	8.25
277	51.45
282	10.45
287	16.45
300	9.20
301	2.45
304	1.10
309	3.70
316	8.80
317*	12.20
320	39.65
325	42.60
328	3.95
334	36.95
338	2.45
341*	74.40
345	29.55
348*	24.15
349	21.70
353	11.00
360*	37.55
361	13.20
367	9.20
371	2.65
379	1.00
383	12.20
385	34.40
393	17.00
399	9.20
402*	28.00
414	15.20
418*	68.15
427	1.70
430	37.60
434*	43.50
437	3.45
439*	39.05
441	22.00
445	10.40
451*	20.20
461*	3.10
471*	65.60
472	19.70
478*	24.55
495	.85
498	2.80
503	37.00
508	62.40

З місячних вкладок від членів обезпечених в акцидентовім обезпеченні $1,853.71

ДЕПАРТАМЕНТ МОЛОДІ

Відділ	Заплатив
1	33.98
2	84.53
3	7.31
5	121.09
6	57.78
7	58.18
8	264.94
9	23.42
10	73.68
11	11.49
12	129.39
13	320.90
14	277.98
15*	89.75
16	103.71
17	1.06
18	16.79
19	23.17
20	354.65
21	55.75
22	183.07
23	94.01
25	200.30
26	1.00
27	183.58
28	13.82
29	59.37
30	5.50
31	.50
33	88.25
34	4.05
35	71.35
36	68.92
37	67.02
38	342.51
39	673.65
40	24.32
41	6.00
42	722.13
44*	17.53
45	277.62
46	27.12
47	32.19
48	15.23
49	128.06
50	86.12
51*	15.22
52	86.16
53	116.41
54	131.36
55	158.24
56	41.53
57	470.42
58	115.95
59	227.47
60	17.62
62*	43.98
63	524.19
64	42.92
65	34.75
66	11.95
67	6.08
68	51.46
69	28.92
70	133.91
71	72.87
73	32.38
74	24.70
75	196.94
76	152.88
77	2.50
78	41.97
79	1.50
80	22.93
81	93.07
82	7.00
83	270.46
84	57.45
85*	129.91
86	95.39

Відділ	Заплатив
87	59.21
90	52.29
91	102.83
92	8.69
93	58.11
94	703.49
96	180.15
97	53.64
99	24.92
100	135.92
102	372.01
103	31.31
104	78.14
105	179.01
106	373.68
107	155.65
108	90.04
109	48.06
110	16.26
112	67.10
113	5.32
114*	427.23
117	64.23
119	41.73
120	177.27
121	56.63
122	24.70
123	17.41
124	7.00
125*	695.57
126	7.15
127	304.23
128	54.53
130	185.74
131*	318.71
132	9.51
133	20.21
134	20.08
136	36.05
137	157.97
138	10.26
140	20.12
141*	68.96
142	177.99
144	21.67
145	18.85
146	115.37
147	322.81
148	3.00
149	48.92
150	93.10
151*	165.45
153	657.99
154*	3.54
155	427.38
156	387.44
158	110.91
159	1.88
160	1.67
161	335.39
163	359.18
164	47.45
167*	66.15
168	36.64
169	16.71
170	242.34
171	72.97
172	136.22
173	180.75
174	73.92
176	105.27
177	139.63
178	64.26
179	81.17
180	117.57
181	10.71
182	70.56
183	127.15
185	8.88
186	4.17
187	30.08
190	7.82
191	347.25
192	138.07
194*	1,442.40
196	42.09
199	10.12
200	145.04
201	4.68
202	4.78
203	23.71
204	533.56
206	247.06
207	4.74
208	37.75
209	3.81
210	60.38
211	96.59
212	6.91
213	30.36
214	66.25
215	31.84
217	378.73
218	58.51
219	348.46
220	261.17
221*	1,985.39
223	116.85
224	42.06
229	6.24
230	398.30
232	1.50
233*	104.51
234	548.34
235	51.46
236	124.28
237	192.65
238	368.13
239	268.51
240*	847.71
241	19.97
242	12.14
243	81.83
244	1.36
245	196.44
247	1.79
248	39.91
251	171.81
252	58.14
253	80.11
254	293.41
255	4.84
256	210.44
258	.50
259	35.55
261	38.90
262	18.02
263	53.68
264	6.79
265	130.57
266	276.91
267	171.41
268	250.24
270	128.89
271	196.39
275	45.80
276	127.22
277	665.80
278	20.08
279	5.28
280	13.01
281	163.22
282	68.51
283	177.68
284	34.51
285	9.41
286	3.92
287	155.30
288	65.46
289	154.74
290	52.60
292	533.48
293	109.10
294	3.71
295	344.49
296	54.08
297	4.28
299	49.27
300	7.32
301	85.28
303	28.30
304*	277.57
305	142.30
306	21.80
307	198.86
308	28.57
309	11.65
310	31.58
311	22.14
312	10.25
313	3.00
314	97.47
316	486.50
317	142.32
318	66.12
319	30.77
320	116.19
321	109.99
322	18.25
323	116.24
324	22.24
325	540.55
327	411.04
328	93.63
330	41.30
331	25.60
332	16.51
333	17.52
334	152.15
335	28.07
336	349.52
337	131.57
338	129.93
339	137.30
341*	466.20
342	97.78
343	79.55
344	46.76
345	203.96
346*	267.59
347	80.72
348	140.84
349	120.28
350	125.55
351	7.61
352	93.90
353	69.27
354	35.48
355	107.81
356	123.86
357	5.69
358	19.51
360	160.81
361	962.11
362	70.10
363	3.11
364	377.52
365	3.25
367	648.43
369	30.19
370	105.06
371	145.64
372	333.54
373	55.73
374	484.96
375	106.32
376	10.83
377	5.04
378	6.80
379	1,608.93
380	109.29
383	156.88
384	37.56
385	367.64
386	41.23
388	180.98
390	19.42
393	78.88
394	30.49
395	8.83
397	355.80
399	253.45
400	42.09
402*	89.55
403	21.89
405	12.50
406	83.66
409	3.90
410	21.89
411	9.79
413	17.54
414	698.15
418*	248.26
419	51.92
422	110.85
424*	9.62
427	156.10
428	22.76
429	7.48
430	531.33
433	58.77
434*	404.99
436	207.92
437	230.49
438	9.90
439*	602.33
440*	281.71
441	248.44
443	13.51
444*	50.90
445	275.47
447	38.26
450	19.35
451*	178.37
452	349.05
454	74.69
455	53.62
457	67.34
458	314.36
459*	42.09
460	32.74
461*	278.83
462	48.62
464	316.37
466	155.30
467	3.00
469*	268.29
470*	66.64
471*	2,183.87
472	205.15
473*	440.78
475	5.29
476	33.90
477	111.11
478*	94.60
479*	17.35
481	77.57
482	4.00
484	224.54
485	39.64
486	54.27
487	94.01
489	13.50
490	30.64
491*	46.63
492*	54.91
495	86.14
497*	318.58
498	121.76
500	92.65
502	8.79
503	41.42
506	162.36

З місячних вкладок від членів обезпечених в усіх родах забезпечення $58,419.61

При Відділах, означених зіркою (*), в даних сумах є включені залеглі місячні вкладки.

З місячних вкладок від членів	$215,848.23
Відсотки від морґеджів	34,039.58
Відсотки від бондів	40,502.60
Відсотки від членських позичок	1,905.25
Дивіденда від стаків	106.25
Чинш від реальности в Джерзі Сіти, Н. Дж.	2,000.00
Приходи від реальностей в Керґонксоні, Н. Й.	8,063.39
Приходи друкарні і книгарні	28,170.39
Уневажнений грошовий зворот	764.90
З переносу резерви за суспендованих членів	22,289.75
З переносу резерви при зміні кляс обезпечення	343.00
Вплати на видання англомовної української енциклопедії	942.77
Вплати на покриття коштів при морґеджових інвестиціях	115.00
З переносу федерального податку за помічні сили	1,934.85
З переносу стейтового податку за помічні сили	209.38
Зворот надвишки при заплаті стейтового податку	19.30
Вплати на заплату податків на морґеджових інвестиціях	2,315.00
З переносу сирітської частини по бл. п. Марії Мак Доґал в. 292	250.00
Разом	$359,819.64

ВІД ІНВЕСТИЦІЙ

Сплати морґеджів	$ 69,860.84
Сплати членських позичок	4,880.01
Разом від інвестицій	$ 74,740.85

ПОВТОРЕННЯ

З місячних вплат від членів, відсотки від інвестицій і т. п.	$359,819.64
Сплати морґеджів і членських позичок	74,740.85
Разом прихід в лютім 1965 року	$434,560.49

РОЗХІД:

ВИПЛАТИ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ ПО БЛ. П.

Відд.		
8	Федорчак Захарій	$ 1,000.00
35	Ясінська Софія	500.00
45	Ґаламаґа Катерина	500.00
57	Брімер Марія	500.00
57	Мацюк Микола	1,000.00
57	Семенович Василь	1,000.00
59	Левкович Юлія	750.00
67	Мазела Іван	1,000.00
69	Касск Василь	1,000.00
76	Стахура Чалий	500.00
83	Зікуль Іван	500.00
91	Маслей Михайло	500.00
102	Іващишин Павло	1,000.00
106	Салабай Микола	500.00
109	Твардий Франко	1,000.00
112	Стрільбицька Агафія	1,000.00
127	Сорока Микола	500.00
137	Санчук Василь	1,000.00
140	Кораницький Іван	1,000.00
156	Момот Катерина	500.00
164	[illegible]	1,000.00
169	Яковець Єлисавета	1,000.00
170	Мазурик Олекса	500.00
184	Гвоздик В. Богдан	500.00
194	Гвоздик В. Богдан	1,000.00
202	Валаш Юлія	1,000.00
206	Вардачевський Мих.	1,500.00
220	Остафічук Юрій	500.00
221	Ірха Анна	1,000.00
223	Кравчук Савіна	1,000.00
234	Вітушинський Василь	500.00
266	Потер Анна	1,000.00
266	Потер Анна	500.00
271	Зубрицька Мокрина	1,000.00
280	Гловач Олекса	1,000.00
289	Ціпура Гилунка	500.00
292	Мк Доґал Марія	500.00
296	Лешковяк Михайло	1,000.00
300	Васильчак Петро	1,000.00
303	Кравс Степан	500.00
316	Бойко Дмитро	500.00
318	Лех Анастазія	1,000.00
321	Винник Ілія	500.00
321	Янусевич Йосип	1,000.00
332	Кольчицький Леон	100.00
333	Баран Марія	1,000.00
334	Семенюк Іван	500.00
335	Мотулька Ілько	500.00
371	Заблоцький Павло	500.00
371	Заблоцький Павло	500.00
385	Гусак Микола	1,000.00
387	Кулинич Марія	500.00
388	Сорока Марія	1,000.00
404	Павлищак Василь	1,000.00
406	Ричак Йосип	1,000.00
490	Федів Софрон	2,000.00
490	Федів Софрон	500.00
	Разом	$44,850.00

ІНШІ ВИПЛАТИ ПОСМЕРТНОГО ФОНДУ

Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	$ 49,590.93
Перенос резерви за суспендованих членів в 1964 році	22,289.75
Грошові звороти	15,192.40
Виплати на реальностях в Джерзі Сиґі, Н. Дж.	3,030.73
Вплати за додаткове обезпечення	653.83
Перенос резерви при зміні кляс обезпечення	343.00
Заплата вкладок за дітей котрих родичі померли	67.08
Разом	$ 91,167.72

ПОВТОРЕННЯ

Виплати посмертних запомог	$ 44,850.00
Інші виплати посмертного фонду	91,167.72
Разом виплачено з посмертного фонду	$136,017.72

ВИПЛАТИ СИРІТСЬКОГО ФОНДУ ПО БЛ. П.

Відд.
257 Алдерман А. Патріція $553.33

ВИПЛАТИ З ФОНДУ НАРОДНОГО

Стипендія Пащак Марії Орисі (друга частина) $500.00

ВИПЛАТИ З ФОНДУ ЗАХИСТУ

Направи і праці, податок, інші виплати на реальностях в Керґонксоні, Н. Й. $8,419.70

ВИПЛАТИ З ФОНДУ ЗАПОМОГОВОГО

Відд.		
5	Пукіш Михайлина	$ 25.00
7	Сіма Іван	35.00
7	Сенци Пирль	25.00
10	Глива Василь	35.00
10	Дечіо Григорій	35.00
10	Кривоніс Олекса	35.00
14	Борковський Петро	35.00
24	Савчин Іван	30.00
27	Климко Ольга	25.00
29	Грен Сильвестер	35.00
29	Малищак Марія	25.00
36	Сорохтей Марія	25.00
39	Еванс Катерина	25.00
39	Копко Ілля	35.00
39	Красневич Василь	35.00
45	Ференц Самуель	35.00
45	Веселик Іван	35.00
56	Папа Марія	25.00
57	Павлів Ольга	25.00
57	Стадник Анна	25.00
59	Даткун Софія	25.00
64	Дворецький Сем	35.00
83	Козуб Анна	25.00
94	Іванюк Василь	35.00
94	Стельмах Григорій	35.00
97	Мельник Михайло	50.00
99	Валько Марія	30.00
99	Шпур Джеррі	40.00
100	Кильса Михайло	35.00
106	Мельник Василь	35.00
106	Мельник Линда	25.00
113	Лехман Анастазія	25.00
114	Довгань Полікарп	35.00
123	Дубій Анна	25.00
123	Панас Катерина	25.00
127	Горгота Галина	25.00
127	Панченко Іван	35.00
127	Ганущак Дмитро	35.00
131	Козак Анна	25.00
133	Стець Микола	35.00
133	Кіт Володимир	25.00
133	Корнієнко Анна	25.00
133	Костів Василь	35.00
153	Марчук Олександра	25.00
155	Обшарна Анна	25.00
155	Паснак Марія	25.00
155	Сидор Антін	35.00
163	Соболь Степанія	25.00
168	Стек Марія	25.00
168	Космина Ксеня	25.00
170	Литвинка Василь	25.00
171	Ткачук Катерина	25.00
175	Кірр Іван	25.00
175	Шевчук Юрій	35.00
176	Коцоловський Петро	35.00
182	Січкоріз Теофіль	35.00
187	Чупрун Володимир І.	35.00
191	Гавльовський Михайло	35.00
191	Піняга Юрій	35.00
191	Піняга Петро	35.00
204	Глинська Катерина	25.00
210	Котт Павлина	25.00
211	Карпів Марія	25.00
213	Ярмолович Петро	35.00
218	Вілий Іван	25.00
218	Стагара Марґарета Л.	35.00
221	Масевич Василь	35.00
221	Босий Василь	35.00
223	Мичел Іван	25.00
223	Кобута Марія	25.00
234	Каліцун Софія	25.00
239	Семків Катерина	25.00
239	Сопко Андрій	35.00
240	Мішкевич Степан	35.00
240	Карпяк Катерина	25.00
241	Камфонік Михайло	35.00
241	Пригода Іван	35.00
242	Дамістер Яків	35.00
242	Грешко Данило	35.00
257	Маланяк Антін	35.00
262	Глива Анастазія	25.00
270	Маланяк Василь	35.00
276	Зелінський Федір	30.00
277	Грицина Василь	35.00
285	Кляменко Андрій	35.00
288	Присташ Іван	35.00
289	Пукирно Антін	30.00
290	Хмяк Анна	25.00
292	Качмар Корней	35.00
292	Школьник Бартоломей	35.00
296	Любчик Петро	30.00
301	Хомич Олекса	50.00
305	Сороканич Степан	35.00
305	Кічула Степан	35.00
306	Андрійців Андрій	35.00
309	Ковтун Анна	25.00
312	Гуцал Олекса	35.00
324	Гудима Григорій	35.00
331	Мельничук Текля	25.00
334	Овод Марія	25.00
334	Завінський Адам	35.00
336	Бойко Наталія	25.00
336	Степаник Антін	35.00
337	Луців Валентина	25.00
338	Чопка Петро	35.00
339	Собчак Катерина	25.00
348	Леґенза Роза	25.00
364	Бобечко Ольга	25.00
367	Бігун Анастазія	25.00
371	Кіндзельська Клявдія	25.00
371	Гарцула Юстина	25.00
379	Касянчук Іван	35.00
397	Скочиляс Павлина	35.00
397	Вовк Марія	25.00
400	Шотик Константина	35.00
423	Вутрий Антін	35.00
423	Кобрин Константин	35.00
423	Коваль Юрій	35.00
423	Петрів Петро	35.00
423	Романець Павло	35.00
469	Козовик Олекса	25.00

Разом виплачено запомог на суму $3,740.00

ВИПЛАТИ З ФОНДУ АДМІНІСТРАЦІЙНОГО

Виплати друкарні і книгарні	$ 27,229.81
Платня помічних сил	9,034.39
„Свобода" за орган	8,600.00
Платня головного уряду	3,249.99
Федеральний податок за помічні сили	2,367.56
Нагорода постійним організаторам	1,198.50
Кошти подорожі і репрезентації	1,161.13
Чинш за офіси у власному домі	1,000.00
Лікарі за нових членів	530.65
Винайм машин для зладження виказів і статистики (IBM)	510.00
Кошти подорожі постійних організаторів	433.54
Відзнаки для нових членів	386.46
Нагорода за нових членів	350.00
Асекураційні департаменти за дозволи	330.00
Видатки на пошту	319.70
Канадська канцелярія	300.00
Канцелярійні друки	289.64
Телефон	222.62
Оголошення	218.00
Спортова акція	50.00
Фотографічні знімки членських аплікацій	48.60
Прибори для зладження виказів (IBM)	42.89
Кошти при морґеджових інвестиціях	40.00
Направи і чищення машин	17.50
Вплати до братських організацій	10.00
Асекураційні журнали	5.55
Кошти при інвестиціях в бондах	1.50
Разом виплачено з адміністраційного фонду	$ 57,948.03

ІНВЕСТИЦІЇ

Інвестовано в морґеджах	$ 94,954.22
Інвестовано в бондах	49,502.50
Позички членам	8,130.15
Інвестовано в реальностях в Керґонксоні, Н. Й.	4,233.19
Разом інвестовано	$156,820.06
Разом розхід в лютім 1965 року	$363,998.84

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем січня осталася	$474,313.85
Прихід в лютім	434,560.49
Разом	$908,874.34
Розхід в лютім	363,998.84
Готівка з кінцем 28 лютого 1965 р. остається	$544,875.50

БАЛЯНС:

СТАН ЧИННИЙ:

Готівка	$ 544,875.50
Морґеджі	8,215,156.63
Бонди	20,131,569.96
Позички членам	462,263.03
Реальності	559,641.75
Друкарня	24,754.57
Разом	$29,938,261.44

СТАН ДОВЖНИЙ:

Посмертні і резервові фонди	$28,848,842.77
Адміністраційний фонд	81,550.93
Конвенційний фонд	59,800.60
Запомоговий фонд	345,407.64
Народний фонд	10,287.73
Сирітський фонд	138,787.49
Спеціяльний фонд на забезпеку інвестицій	381,512.09
Фонд захисту	51,156.44
Фонд наглої потреби	20,915.75
Разом	$29,938,261.44

Роман СЛОБОДЯН, гол. касир

Десяті роковини оселі „Діброва"

...„Ми сини землі, залюбки вростаємо в неї, і, як здорові дерева не легко нас зрушити з місця. Мандруючи в світ за очі, взяли ми з собою любов до батьківської землі, до України. І в тузі за нею нам хочеться мати кусочок землі, щоб могти назвати його рідним. Так постали: Союзівка, Сумівка та інші, між ними і наша „Діброва", 10-ліття якої відзначаємо".

Це слова голови Ювілейного Комітету, п. Евгена Кордуби, який започаткував бенкет 20-го лютого ц. р. в приявності 350 осіб у великій залі БолгарськогоДому в Дітройті.

Тостмайстер д-р І. Янчишин віддав слово голові Дирекції „Діброви", інж. Я. Вариводі, який говорив про участь громадян у купні й розбудові Оселі, призначеної в першу чергу для молоді та для відпочинку громадян. Заложено Корпорацію, яка при помочі ентузіястів симпатиків роздобула гроші. Пляновано сплатити позички і розбудувати Оселю при помочі уділів та продажу парцель.

Та охочих було небагато.

Настав час, коли фінансова ситуація виглядала досить грізно. Але віддана праця і віра Дирекції і Управи подбали за кращі умовини сплати довгу, перемінивши його в довгореченцевий „морґедж" і про дальшу розбудову Оселі, часто власною безплатною працею.

Тепер ситуація задовільна, молодь і старші залюбки приїжджають на „Діброву" і на її пластовий „Зелений Яр", рух з року на рік зростає, осягнувши більш десяти тисяч відвідувачів. Багато родин оселюється там на ферії в 8 будинках, а Дирекція дбає про дальшу розбудову і вдосконалення оселі — як товариського і культурного центру.

Після доповіді, д-р Янчишин представив двох відомих письменників-гумористів: М. Понеділка з Ню Йорку, і редактора „Лиса Микити" — Ека.

Виступ Понеділка привітала авдиторія оплесками й уважно вслухувалась в його знаменито вголоджені монологи і діялоги.

Зайвим було б витрачати багато слів на те, як сприйняли приявні обидві гуморески і поважний нарис Понеділка. Одно слово „ентузіястично" — вистачить!

Е. Козак виголосив: „Слово о полку Вариводовім", бо „щоб написати щось сутнього про Діброву, він шукав якоїсь нитки. І найшов її в інженері Вариводі."

Це „Слово" вийшло гідним пера редактора „Лиса Микити" і розвеселило людей.

Після проведеної молитви о. І. Прокоповичем, відбулась вечеря. Після неї тостмайстер висловив подяку д-р Парфанович за її дві книжки про Діброву, подякував усім, що безкорисно трудились для Діброви. Він прочитав лист пластової молоді з подякою за „чудове місце для таборів" і склав привіт голові Дирекції інж. Вариводі і голові Управи інж. С. Лазуренкові.

Врешті звернувся тостмайстер до свідомої української громади з апелем, щоб з нагоди відзначення 10-ліття Діброви започаткувати акцію будови Дому Української Культури для молоді. Це пекуча потреба дня — говорив він.

Дім Пласту не відповідає нашій молоді своїм виглядом і розміром. Промовець закликав бизнесменів, професіоналів, батьків і приятелів молоді підтримати справу придбання нового будинку для молоді.

Після того відбулись вечерниці з танцями, що тривали до 1-ої год. ночі.

Під час бенкету й вечерниць продавано „Зелену Книгу", розміром 84 сторін з обгорткою роботи мистця Е. Козака.

В цій книжці є: статті про історію „Діброви", про фльору й фавну, фота, відбитки документів і мап і т. п.

„Діброва" є єдиною укр. оселею, що діждалась своєї „монографії" та й ще двох белетристичних творів, автором яких є д-р С. Парфанович.

В. Несторович

Головний Уряд УНСоюзу

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ

Головний предсідник:
JOSEPH LESAWYER
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

Заступник головного предсідника:
STEPHEN KUROPAS
8301 N. Newland
Chicago 34, Ill.

Заступниця головного предсідника:
Mrs. GREGORY HERMAN
601 Maywood Avenue
Maywood, N. J.

Головний секретар:
JAROSLAW PADOCH
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

Головний касир:
ROMAN SLOBODIAN
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

WLADIMIR KOSSAR
150 Eugenie Street
Winnipeg, Man., Canada

WALTER GALAN
7039 Limekiln Pike
Philadelphia 38, Pa.

PETER PUCILO
10111 South Artesian Street
Chicago, Ill.

JOHN KOKOLSKI
229 Huntington Avenue
P. O. Box 467
Woonsocket, R. I.

BOHDAN MELNYK
5155 2nd Ave., Rosemount
Montreal, Que., Canada

RUSSEL HUK
157 Adelaide Street
Hartford, Conn.

TARAS SHPIKULA
5466 W. Haddon Avenue
Chicago 51, Ill.

DMYTRO SZMAGALA
4037 Riveredge Rd.,
W. Park Sta.
Cleveland 11, Ohio

WILLIAM B. HUSSAR
35 Hardison Rd.
Rochester 17, N. Y.

ANDREW JULA
15 Sands Avenue

JOHN W. EVANCHUK
9312 Sherman Road
Morton Grove, Ill.

ГОЛОВНІ РАДНІ

BOHDAN ZORYCH
604 Bathurst
Toronto, Ont., Canada

Miss ANNA CHOPEK
117 Greenfield Rd.
Mattapan, Mass.

IVAN ODEZYNSKY
5909 North Camac Street
Philadelphia, Pa.

Mrs. HELEN OLEK
2151 N. Lorel Avenue
Chicago 39, Ill.

Mrs. OSYPA OLINKEVYCH
1900 Forestdale Avenue
Cleveland 9, Ohio

MYRON KUROPAS
2740 N. Le Claire
Chicago, Ill. 60639

Mrs. MARIA DEMYDCHUK
416 17th Street
Brooklyn 15, N. Y.

Mrs. HELEN SHTOGRYN
4753 N. Hutchinson Street
Philadelphia 41, Pa.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ

знаходиться у власнім домі під ч. 81-83 Grand St. - Jersey City 3, N. J.
Поштова адреса УНСоюзу:
P. O. Box 76 — Jersey City 3, N. J.
Telephone: HEnderson 5-8740
Ambridge, Pa.

ЗВІДОМЛЕННЯ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛЮТИЙ 1965 РОКУ

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

НОВІ ВІДДІЛИ:

Зорганізовано новий Відділ УНСоюзу, означений черговим числом 231, з осідком у місцевості Кемден, Н. Дж.

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:

1 Гарцель Дарія Л.
5 Хоманчук Наталія, Шабля Розалія, Шабатура Ольга.
8 Дудар Ольга.
13 Завіська Варвара М., Левита Степан, Мочульський Євстахій.
19 Боднар Йосип.
20 Березовський Євген.
42 Гавроняк Степан, д-р Филипчак Борис А.
52 д-р Павлівський Ярослав, Валентина.
57 Кухар Ольга.
63 Веллінотті Євген А., Буряк Каролина Є., Синавський Іван, Сотник Каролина М.
83 Буський Василь І., Роберт Л.
86 Залуцький Мирон, Ірина.
88 д-р Ленець Володимир, Оксана.
94 Ломака Іван.
103 Лейнг Данило К., Сенчишин Йосип.
114 Герасимюк Юліян, Глікерія; Лобур Зиновія, Момотюк Олександер.
116 Фриц Лукіян І. 2.
127 Бублик Віктор.
133 Лазірко Бронислава Н.
137 Когут Ілля, Катерина.
147 Вербовський Володимир.
153 Вонс Павло, Донець Ірина, Дохват Любов, Христина; Кухтин Ярослав, Кушнір Степан, Мережко Антін, Іван; Нанашко Володимир, Марія; Туренко Ніна, Шаруга Анна.
155 Мраз Іван Ф., Ольга; Тимків Богдан, Ярослав.
161 Кость Михайло, Нейман Семен.
165 Корнова Данило Л., Іванна К.
169 Голик Олена, Стефурин Гізела, Юриста Марія, Ольга.
170 Воч Петро.
171 Коковська Марія, Крафт Фридерик В. мол., Анна; Романів Микола.
172 Овклі Іван, Цюрпіта Григорій.
173 Глинянський Іван 2.
174 Квінтана Ігнатій 3.
176 Грод Йосип.
183 Кіцак Степанія, Лишак Марія.
194 Борик Надія, Кулинич Ярослав.
204 Дусаненко Ярослав А., Семенина Віра М.
206 Гардінг Євгенія, Садовська Христина А.
217 Мартинюк Дмитро.
218 Мицак Андрій.
221 Букачик Антін, Дацко Йосип, Кулицька Марта Р., Нагорняк Анна, Фіца Іван М., Цісовська Тереса.
223 Микулин Мадолина.
230 Стрежелець Йосип.
231 Бодревич Іван, Кашуба Петро, Кріль Петро, Мержеєвська Ольга, Ромах Микола, Рудницький Микола, Строчан Іван, Наталія І. 2, Христина; Федик Марія, Фелікс Віра.
234 Власевич Євген, Софія.
238 Пацяк Михайло І., Ярош Михайло, Наталія.
245 Діденко Панас, Анастасія.
248 Леслі Іванна В.
252 Марцинюк Трофим, Людмила.
257 Варнич Йосип.
259 Пилипяк Володимир І.
263 Сумик Текля.
266 Когут Ярослава.
267 Клебель Мартин І., Маріянна.
268 Нагірняк Юрій, Марія.
270 Криса Марія, Островська Софія.
276 Сушинський Петро.
277 Єдпорович Петро, Софія.
281 Кушнір Дора.
289 Михайлик Олександра.
291 Онисько Михайло.
292 Масляк Григорій І., Маціліпський Омелян І., Христина.
293 Максименко Валентина.
295 Баніт Володислав, Гойсак Софія.
304 Маленчук Йосип, Терех Марія.
316 Пришляк Петро.
321 Конів Олена, Марків Йосипина, Ференц Софія.
333 Дацій Патрикія А.
336 Диба Євстахій.
338 Опаткевич Михайло Т.
341 Кісіль Євстахій, Мудра Юлія.
348 Терлецький Михайло.
354 Монич Михайло.
358 Кривяк Мирослава.
361 Елнів Володимир, Ростислав.
362 Кіліян Розалія.
369 Версюк Григорій.
374 Майкут Василь.
375 Загасайло Василь, Мандибур Микола, Ощипко Олена.
379 Дроник Іванна, Марійчин Богдан, Степан; Орленко Клавдія.
397 Пеленська Євгенія.
414 Ковальський Фридерик.
422 Харамбура Андреа Е.
423 Щупак Марія.
430 Тимків Ярослав О.
437 Омецінський Омелян, Марія.
440 Куца Софія.
456 Гюм Тома, Ручинська Марія.
461 Ускін Марія.
462 Чухта Іван.
471 Агрес Іван, Павлівець Іван.
475 Бойко Катерина, Лукач Марія.
486 Жарська Марія, Шумило Володимир, Анісія.
496 Шевченко Микола І.
500 Гладишевський Мирослав, о. Мартиник Василь.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:

9 Кормош Йосип*.
30 Вассиль Анна К.
38 Ярема Антін.
57 Бунга Михайло.
63 Буряк Іван*, Сикута Патрикія І.
76 Бабицька Марія.
105 Гаврищак Анна, Гуцуляк Ілля.
127 Луковська Євгенія 2, Матвійко Петро*, Роман*; Потішко Василь.
131 Ванджура Сидір.
153 Миколайчук Павло, Надія; Пацура Михайло, Євдокія.
154 Діденко Панас, Анастасія.
163 Пасковський Павло*, Петро мол.*; Цаплап Михайло.
171 Колодій Євген, Ірина.
194 Архипов Юліян*, Бідняк Богдан, Деметрій Іван*, Когутяк Марія Л., Кулинич Микола, д-р Патрило Роман П., Савчук Ольга, Суський Михайло, Федун Володислав, д-р Цегельський Михайло Р., Шимків Іван.
201 Литвинець Анна.
215 Варчак Володимир*.
219 Іваник Василь 2*.
252 Кріль-Магас Ольга.
292 Матвієсько Іван*.
301 Цигикало Андрій.
325 Ляхович Анна, Ольга; Швідрик Ольга.
327 Васик Ірина, Качан Анна.
361 Фризолин Михайло*.
380 Барнес Катерина.
397 Цікало Осип.
399 Волчанський Михайло*.
429 Детвейлер Меланія М.
451 Скрипка Ганя.
478 Вінчур Антін*.
497 Ткачук Мирослав.
498 Ліпкевич Василь.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТКАМИ:

Відд.:

45 Кіт Дмитро.
106 Зубрицький Йосип*.
114 Козій Ігор*.
157 Костик Іван, Юлія; Кривачук Микола 2, Катерина 2; Триного Степан*, Анна; Чурма Теодор, Ніна; Яцишин Михайло, Анастасія.
182 о. Рибачук Микола 2.
191 Нагумик Григорій 2, Михайло*, Юлія; Франкевич Оксана.
194 Худоба Йосип.
204 Рудик Віра З.
219 Харіщак Ігор*, о. Микола.
243 Менцінський Орест*.
245 Діденко Панас, Анастасія.
257 Людкевич Євген, Марта.
277 Борисюк Петро.
287 Гейтес Флорентина.
336 Топорович Осип.
385 д-р Данилюк Михайло, Раїса; Шило Олексій, Лідія.
423 Васьків Олександра, д-р Лапичак Тома.
450 Вишневський Вячеслав*.
488 Левицький Василь 2.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ (ПЛАТЯТЬ ФОНДИ):

Відд.:

107 Адамко Степанія, Дармоць Денис П.*, Долошицька Марія Й.

ЧЛЕНИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:

75 д-р Мельничук Нестор.
221 д-р Вітковський Антін*.
372 Ярема Йосип, Анна.
434 Шкурат Євгенія.
462 о. Джурман Василь*.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:

4 д-р Комаринський Володимир*, д-р Віола; Маркович Федір Р.*, Савчур Єлисавета.
14 Венке Григорій, Олександра.
25 Титла Ростислава Н.
78 Борель Іван Р.*, Страмаітіс Віктор Б.*
83 Махник Марія.
91 Сидір Іван*.
103 Браславський Йосип*, Теодор; Гнас Петро*, Марія, Марія А., Патрикія А.; Кріп Василь В., Тушевська Степанія.
106 Іванюк Андрій*, Мисюк Йосип, Олеся; Рибак Григорій.
114 Первеско Микола*, Марія.
127 Білецький Павло, Ярослав*; Гуд Роман*.
130 Пастушенко Мирослава.
131 Попович Василь, Нестор*, Ніна, Оксана.
152 Савицький Іван, Анна.
153 Анкелевич Франко, Анна; МекКлоський Василь*, Василь мол.*, Маргарита.
194 Батюк Василь, Воднар Маріян, Бриславський Теодор, Калочай Тибор, Набока Дарія, Павелчак Іван, Талик Євстахій*.
204 Гаррис Марта М.
233 Гарцула Олександра З.
252 Гараус Теодор*, Кишневський Зенон М., Орлов Микола, Віра.
271 Пейс Іван Г. мол.*
276 Кміт Андрій*.
277 Цюпка Василь*.
287 Угорчак Йосип М.*
288 Барна Степанія.
293 Кальба Конрад К.*
325 Хміль Микола Ю. мол.*
361 Брода Петро*.
370 Дмитерко Павлина.
374 Пупко Остап.
413 Відзомок Ангелина.
430 Гомель Михайло*, Петро*, Марія.
432 Левицький Мирон*, Солтис Євген.
442 Гаврилюк Роберт*, Завалій Володимир*, Тарас*, Анна; Лещук Богдан.
445 Голейко Ірина, Гайоха Григорій*, Мищишин Микола*, д-р Романович Роман*.
450 Виняр Юліян.
454 Пліщук Микола*.
471 Бринявський Василь*, Ярослава; Попович Дмитро*.
494 Батюк Іван*, Софія; Бойко Іван Гр.*, Васурчак Михайло*, Єлисавета; Пратчин Арчій І.*, Процюк Петро* 2, Рожновський Михайло*, Савицький Богдан, Марія; Чорнобай Павло*, Шановський Данило*, Шевчик Михайло*.
497 Ниньовський Петро, Пелеховський Микола А.*, Форемський Петро* 2.
503 Гуцул Степан*, Танасюк Ілля В.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТКАМИ:

Відд.:

13 Нагумик Григорій 2, Михайло*, Юлія; Франкевич Оксана.
21 Гейтес Флорентина.
22 Зубрицький Йосип*
68 Чопик Ірина.
106 д-р Лапичак Тома, Харів Михайло*.
130 Вуїк Марія.
131 Козій Ігор*.
133 Гвязда Олеся.
144 Монцібович Текля.
153 Кіт Дмитро.
154 Діденко Панас, Анастасія.
172 Топорович Осип.
194 Вишневський Вячеслав*, Людкевич Євген, Марта; о. Рибачук Микола 2, Харіщак Ігор*, о. Микола*.
220 Костик Іван, Юлія; Кривачук Микола 2, Катерина; Триногa Степан*, Анна; Чурма Теодор, Ніна; Яцишин Михайло, Анастасія.
221 Сенчишак Катерина, Стефано-
222 Менцінський Орест*.
233 Левицький Василь 2.
345 д-р Данилюк Михайло, Раїса; Шило Олексій, Лідія.
399 Радивил Ірина Л.
471 Голод Михайло*.
489 Рудик Віра З.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО ДЕПАРТАМЕНТУ МОЛОДІ:

Відд.:

327 Білий Ярослав*.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

Відд.:

32 Драгон Василь*.
33 Скоципець Омелян*.
63 Буряк Іван*, Магдій Мінні.
76 Бабицька Марія.
80 Бутинська Марія.
105 Гаврищук Анна, Гуцуляк Ілля.
133 Міськів Дора А.
142 Дійчук Василь, Йосипина.
153 Наболотний Петро*, Паздрій Богдан, Фетич Євстахій, Софія; Чапко Іван, Варвара.
180 Сивик Ричард М.*
181 Кровтер-Шевчук Ольга.
184 Москва Олександер, Михайлина.
204 Марищук Юрій.
215 Варчок Володимир*.
217 Герула Карло В*.
219 Іваник Василь* 2.
221 Городиський Орест, Данута, вич Володимир, Теодора.
252 Марцинюк Трофим, Людмила.
256 Ріпель Анна.
257 Старовецький Данило*.
277 Єднорович Петро, Софія; Куряleць Петро*.
292 Степчук Дейл Т.*
301 Цигикало Андрій.
308 Клочак Текля.
325 Швидрик Ольга.
337 Качан Анна.
346 Герега Олександер.
361 Фрозолин Михайло* 2.
364 Занько Олександер*.
374 Кісіль Етела І.
397 Черкас Дарія Е.
430 Гураль Іван*.
432 Федорович Степанія.
451 Скрипка Ганна.
475 Бойко Катерина, Лукач Марія.
478 Вінчур Антін*.
490 Грентус Петро* 2.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:

57 Поврозник Олеся.
84 Копко Анна.
217 Волмер Софія, Романчич Петро*.
238 Загоруйко Іван.
316 Микульська Софія.
341 Кісіль Євстахій, Поцілуйко Євдокія.
372 Ярема Йосип*.
428 Кіт Дмитро*.
435 Регаль Катерина.
441 Кришталович Михайло*, Кузенко Елла.
445 Генсьорик Євгенія, Скура Ольга.
464 Череватий Андрій*.
466 Лайтар Іван*.
473 Глібчук Людмила.
498 Стусяк Іванна О.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ПОВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:

1 Павлицька Анастасія Е.
6 Фридерикс Василь С.*
23 Лесів Ярослав*.
33 Фріленд Євгенія М.
44 Міхур Олена.
53 Діл Анна К.
56 Фицат Єва.
63 Фицик Микола*.
72 Грагам Дарія.
75 Комаринський Ярослав*.
94 Геник Едвард*.
106 Гучко Домінік*, Кугач Ольга.
107 Биндас Михайло Й.*
108 Чорний Мартин*, Ольга.
121 Яворська Юлія.
127 Рудик Михайло*, Катерина.
135 Матерна Юлія.
230 Присташ Йосип А.*
234 Шипульська Емілія.
243 Білик Олена, Кріль Едвард*, Іванна.
270 Кулич Іван М.*
291 Гардюк Микола*.
296 Остафія Анна.
306 Врожанська Тереса.
358 Галущак Петро Л.*, Шегда Анна.
359 Мединська Катерина.
361 Борак Василь, Лакомська Анна.
369 Сікорський Іван мол.*
372 Ярема Йосип, Анна.
373 Кручовська Марія.
473 Кованець Михайло*.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ЧАСТИННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:

308 Лень Григорій, Уляна.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:

292 Матвієчко Іван, Ольга.

ЧЛЕНИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

Відд.:

8 Федорчак Захар.
18 Бомба Параскева.
36 Петрів Анастасія.
39 Будзяк Олена.
45 Галамага Катерина.
50 Возняк Анастазія.
55 Макарович Михайло*.
57 Семенович Василь.
59 Левкович Юлія.
63 Фрош Розалія.
67 Зановяк Андрій, Левицький Микола.
83 Зикул Іван.
94 Гарас Анна.
101 Славник Марія.
102 Івасів Павло, Каїк Михайло.
103 Гірський Іван.
105 Шатинський Степан.
106 Крупницька Анастасія, Салабай Микола.
109 Твардий Франко.
112 Стиранка Катерина, Стрільбицька Агафія.
125 Сочинець Єва.
146 Андрусь Володимир*.
147 Гуцайлюк Захар.
156 Момот Катерина.
175 Гузіль Франко 2.
178 Бохонок Михайло.
179 Лесів Текля.
198 Покітинський Данило.
204 Віласюк Павло.
206 Вардачевський Михайло І.
212 Чайковська Катерина.
221 Їхра Анна.
223 Кравчук Савина.
230 Філь Марія.
234 Вітушинський Василь.
259 Саламан Теодора.
266 Поттер Анна 2.
280 Гасай Ксеня, Ґловач Олексій.
287 Іванушка Йосип Д.
289 Ціпура Олена.
292 Батрин Іван.
300 Васильчак Петро.
316 Чугай Анна.
318 Лєх Анастасія.
321 Янусевич Йосип.
327 Стойко Омелян*.
333 Баран Марія.
334 о. Берик Антін, Семенюк Іван.
335 Мотулька Ілля.
338 Гуменич Петро.
357 Вальчук Олексій.
361 Сміло Петро К.
367 Лаба Василь.
351 Заболоцький Павло 2, Семенюк Параскева.
380 Барнес Катерина.
387 Кулинич Марія.
388 Сорока Марія.
404 Павлишак Василь*.
406 Ричак Йосип.
432 Адамович Андрій.
473 Папроцький Іван.

ЗАВВАГА: Зіркою (*) є позначені прізвища тих членів чоловічої статі, які не платять оплати за газету.

ДЕПАРТАМЕНТ МОЛОДІ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

Відд.:

13 Кошикар Ігор, Мочульський Євстахій П., Усцький Степан О. мол.
20 Березовський Ірина Я., Михайло І.
39 Зарічний Тимофій А.
83 Паласюк Люба, Марія.
86 Ярема Оксана М.
94 Когут Христина А., Ломака Іван Ст., Якимович Андрій, Дарія.
96 Ванат Катерина А.
97 Кузьма Іван М.
105 Лазор Богданна.
120 Сенчишах Мирон М., Шваб Ронда Л.
133 Лазірко Наталія М.
137 Когут Степан І.
151 Пипюк Данило В.
153 Дохват Олег С., Климук Єлисавета, Мозер Павло К. 3-ій, Стадниченко Анна.
173 Дзюбинська Євгенія.
176 Котів Степан В., Милян Даяна.
188 Вайт Єлисавета Фр.
191 Стичинський Гері.
194 Задорецький Галина С., Катерина І., Петро.
217 Мартинюк Лілея.
221 Палцан Василь А., Пляцушок Павло. О.
223 Микулин Зузанна.
231 Березовський Марко С., Галушка Андрій Т., Лідія С.; Гарасим Ольга Л., Роман мол.; Лящок Зузанна О., Малиновський Василь М., Лідія М.; Мержеєвська Ірина, Пітнер Марина Фр., Ромах Олена В.
236 Скарлон Теодор І.
238 Віленчук Анна М., Кохановський Павло А., Ярош Іван А.
243 Росс Гері Е., Ларрі І., Марія Л., Терентій І., Ярослав І.
247 Косовський Михайло І.
268 Олешицький Володимир мол.
270 Гіль Мічел В., Манке Іван А., Прокопенко Григорій, Олена.
276 Клавин Тифана А.
277 Гроган Марія Є., Качнір Дора.
284 Івацук Тамара З.
292 Дуткевич Іван Ю.
293 Максименко Віктор, Володимир, Олександер.
295 Войтків Ольга, Гойсак Марта, Ольга; Мількович Марко.
304 Терех Василь.
307 Слаба Наталія А.
316 Роман Емілія Є.
320 Семенків Лідія К.
327 Стовбуненко - Сайченко Лев, Марко, Маруся.
328 Стефанів Мирон.
336 Диба Іван.
338 Довнард Гері В., Опаткевич Теодор М.
348 Присташ Григорій Л. О.
349 Фециненць Петро.
354 Монич Вернадета М.
362 Остапик Ірина, Марія, Софія.
372 Козуп Анна М., Ярема Дебора А.
374 Скапрівська Ірина К.
375 Загасайло Богдан.
379 Вогун Іван В., Мельник Юстина М.
433 Романський Микола М.
434 Штурин Петро В.
456 Квятковський Павло.
471 Гордон Григорій.
484 Даглес Богдан Р.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:

63 Сикута Шарон.
85 Лінговський Данило П., Франко В., Юдита Л.
94 Гава Марця.
103 Псюк Дебора А.
114 Заяць Євген.
153 Миколайчук Теодор, Юрій; Пацура Богдан, Василь.
114 Заяць Альбан Б., Іванна.
171 Колодій Михайло.
281 Ракецький Роберт В.
361 Вовк Павлина.
367 Пукіш Маргарита.
374 Вінтонів Мирослав М., Тирний Анастасія Ф.
399 Волчанська Гавриїла В., Марія А.
414 Салата Микола.
441 Хам Ольга П.
473 Звонок Михайло Н.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТКАМИ:

Відд.:

15 Гуран Христина М.
45 Кіт Петро.
157 Костик Марія Ю., Мирон; Кривачук Ірина, Марія А., Степанія Н.; Чурма Андрій Б., Віктор О.; Яцишин Катерина, Марія, Михайло мол., Степанія.
257 Рудник Романа А.
259 Стружик Цинтія М.
287 Гейтес Микола І.
385 Данилюк Роксана.
451 Бурак Галина.
472 Ліщинська Люба.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ З ДЕПАРТАМЕНТУ СТАРШИХ ЧЛЕНІВ УНС:

Відд.:

327 Білий Ярослав.

ДІТИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:

75 Мельничук Люба.
221 Бойко Терентій М.
432 Оленяч Степан.
445 Кулик Тарас М.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:

94 Зубальська Ярина.
106 Мисюк Йосип В.
123 Флагерті Гюґ, Іван, Маргарита.
127 Вілецька Віра.
130 Кокольський Всеволод.
131 Попович Дарія, Ірина.
153 Анкелевич Галина, Євгенія, Йосип, Роберт, Степан, Тереса; МекКлоський Даяна, Іван.
158 Струк Христина І.
200 Ворґуль Михайло Д.
240 Темнюк Роман М.
267 Йовик Орест І.
271 Пейс Іван М.
287 Древницька Надія, Олеся Л.
292 Назарчук Рут З.
293 Максименко Віктор, Володимир, Олександер.
341 Золотуха Олександер І.
379 Мушинський Іван, Струць Ігор.
431 Филипів Анна М., Степанія.
454 Драчевич Богдан, Марія.
471 Бринявський Зенон, Марія Т., Юрій.
480 Олексюк Мирослава.
482 Симоско Роберт Ст.
497 Ніньовський Євген Н., Юліян У. С.; Форемський Богдан, Роман.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТКАМИ:

Відд.:

21 Поточняк Микола.
24 Стружик Цинтія М.
153 Кіт Петро.
194 Рудник Романа А.
220 Костик Марія І., Мирон; Кривачук Ірина, Марія А., Степанія; Чурма Андрій Б., Віктор О.; Яцишин Катерина, Марія, Михайло мол., Степанія.
221 Городиський де Корчак Орест Р. І.
345 Данилюк Роксана.
439 Бурак Галина.
454 Болибрук Ґеррі М., Дебора І.
471 Голод Михайло.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ УНС:

Відд.:

127 Бублик Віктор.
291 Онисько Михайло.
293 Максименко Валентина.
333 Дацій Патрикія А.
358 Завильська Мирослава.
496 Шевченко Микола.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Відд.:

8 Дудар Ольга.
33 Щурко Ілейна А.
45 Клебан Іван.
49 Матвіїн Емілія М.
63 Сотник Катерина.
66 Фединяк Лідія А. 2.
84 Бакиль Михайло І.
94 Склепович Патрикія А.
130 Герус Павлина, Марків Михайло.
155 Мендонка Ярослава.
171 Максимович Ярослав Й.
204 Білан Марта, Дусаненко Ярослав А.
217 Мазурчак Ярослава.
219 Прухницька Оксана І.
221 Пелех Марія.
238 Прухницький Іван А.
304 Терех Марія.
307 Гурлей Яким.
316 Пришляк Петро Р.
331 Паранич Едвард І.
350 Сабол Маріянна.
361 Галичин Євгенія К. 2.
362 Ільченко Лев М.
380 Генсьоровський Франко В.
384 Косаняк Анастасія.
412 Геба Степанія.
432 Рабець Дора С., Трач Євген.
433 Курц Едвард І. мол.
436 Нацюк Тарас.
458 Галан Тарас.
461 Зеленко Даяна Є.
464 Грайник Роберт І.
466 Бялас Теодор.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ПОВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:

55 Біленька Олександра Л., Кашубинська Марія Я.
94 Федишин Мирон М.
108 Чорна Донна Є.
147 Попик Іван Ю.
183 Дворчин Денис Г., Енґберг Ілейна І.
230 Митулинський Ричард.
251 Коневич Константина О.
383 Фонок Тома Я., Шевчук Степан М.
403 Пиш Іван Я.
433 Жидовський Михайло С.
445 Каптій Віра А., Стефанишин Олександра Л.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

Відд.:

24 Футрик Володимир.
37 Мец Ричард П.
39 Зарічна Христина А.
94 Гава Марця.
103 Псюк Дебора А.
153 Фетич Неоніля, Ярослав.
175 Пастула Роман.
281 Ракецький Роберт В.
361 Вовк Павлина.
367 Пукиш Маргарита.
374 Кісіль Карін Л.
423 Підбуцька Марія 2.
432 Динка Леся.
454 Четирбук Данило.
472 Ліщинська Люба.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ УНС З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ (ПЛАТЯТЬ ФОНДИ):

Відд.:

107 Адамко Степанія, Дармоць Денис П., Долошицька Марія Й.
379 Войнаровський Богдан.

ДІТИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

Відд.:

379 Войнаровський Богдан.

Нащадки лицарів

За ініціятивою церковного старости Максима Голубицького, маляра Миколи Гарасименка, дириґента Олексія Феденка — з парафії св. Тройці у Велейсвіллі, Мериленд, в 161-ші роковини смерти мученика за Україну останнього Кошового Запорозької Січі Петра Кальнишевського, 13-го грудня 1964 р. в українській церковці після Богослуження о. настоятель Михайло Борисенко відправив Велику Громадську Панахиду, яку попередив словом „Про останнього лицяря Запорозької слави". Він підкреслив значення ордену запорозьких лицарів, як оборонної фортеці на степах України від кримських татар і турків.

Згадав кошового Петра Кальнишевського, як мудрого стратега, що бачив імперіялістично-загарбницьку політику Петра Першого та Катерини Другої і почав заселяти запорозькі степи добровільними виходцями з України та розбудував козацьку силу в 40 куренів — 40 тисяч шабель. З'ясував тло скасування гетьманщини та здушення „Гайдамаччини".

З'ясував драматичне зруйнування генералом Текілеєм Запорозької Січі в 1775 році, що штурмував її 40-ка тисячним військом. Страшний присуд цариці Катерини заслати кошового Петра Кальнишевського на 25 років до соловецького монастиря. Із них 12 років сидів кошовий в замурованій стіні, а 13 років в тісній підземельній келії. Після відбуття кари не захотів повертати в Україну. Помер на 112 році життя. Поховано йослово закінчив настоятель так: „Кошовий Петро Кальнишевський велична постать в історії, в новітній літературі і в піснях і серцях свого народу!"

Серед церковці імпровізована могила покрита чорним оксамитом. Біля хрест, а на хресті надписка з плити Кальнишевського . . . „Тут поховано прах в Бозі спочилого Кошового Петра Кальнишевського, колись бувшої грізної Заророзької Січі Козацтва Отамана Петра Кальнишевського. . , що спочив на 112 році життя благочестивою смертю". Кол.о хреста громадська велика „поминальна мисочка": коливо, хліби, мед, пироги та овочі. Це приготувала старша сестриця — Домникія Голубицька.

Церковця переповнена. Люди моляться з свічками в руках. Сумні панахидні піснопіння за партитурою Кошиця, під проводом дириґента Олексія Феденка зворушують до сліз душі й серця побожних людей. А при возгласі „І пам'ять про Нього піде з роду в рід" — священик, прислужники і весь народ падають на коліна.

Після цього отець благословляє коливо і „мисочку". Споживає сам. Споживають люди. А сестриця Домникія, за українськими, стародавніми традиціями, за велику душу лицаря Землі Української — слуги Божого Петра, роздає присутнім „мисочку", що беручи, промовляють: „Царство Небесне і вічний покій — великомученику Петру!"

Максим Шипацький

● **Комуністичне підпілля** у Південному В'єтнамі проголосило в летючках, що воно рахується з можливістю вести війну за „визволення", себто насправді за скинення вільного режиму та за заволодіння силою — ще впродовж 20-х років. Водночас американці передбачають, що треба буде бомбардувати Північний В'єтнам ще кілька місяців, поки там відчуватимуть в щоденному житті тягар війни.

ЗІСТАВЛЕННЯ, ЗГІДНО З КЛЯСАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРОСЛИХ:

(Стан з 28-го лютого 1965 р.)

Старий рід забезпечення	126
Кляса О	404
Кляса Т	6,246
Кляса W	12,258
Кляса P20	15,805
Кляса E20	10,904
Кляса E65	1,311
Кляса P65	937
Кляса DP	355
Кляса ADD	1,760

ДОРОСЛІ ЧЛЕНИ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ:

Кляса 4P	158
Кляса 5E	191
Кляса E20	54
Кляса P20	50
Кляса 6C	3
Кляса P65	7
Кляса E65	6
Разом	50,575

ЗІСТАВЛЕННЯ, ЗГІДНО З КЛЯСАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ МОЛОДІ:

(Стан з 28-го лютого 1965 р.)

В клясі 1-ій на $ 500	940
В клясі 1-ій на $1000	585
В клясі 1-ій на $2000	4
В клясі 2-ій на $ 400	310
В клясі 3-ій на $ 100	217
В клясі 4P на $ 250	87
В клясі 4P на $ 500	2,435
В клясі 4P на $1000	1,400
В клясі 5E на $ 250	111
В клясі 5E на $ 500	3,228
В клясі 5E на $1000	1,419
В клясі 6C на $ 500	679
В клясі 6C на $1000	460

НОВІ КЛЯСИ:

E20 на $ 500	2,157
E20 на $1000	2,195
E20 на $1500	12
E20 на $2000	48
E20 на $2500	—
E20 на $3000	3
E20 на $4500	1
E20 на $5000	1
E18 на $ 500	1,102
E18 на $1000	2,247
E18 на $1500	24
E18 на $2000	106
E18 на $2500	4
E18 на $3000	16
E18 на $4000	2
E18 на $5000	5
E65 на $ 500	44
E65 на $1000	70
E65 на $1500	3
E65 на $2000	2
E65 на $2500	2
E65 на $3000	1
E65 на $4000	1
P20 на $ 500	1,667
P20 на $1000	1,101
P20 на $1500	35
P20 на $2000	68
P20 на $2500	1
P20 на $3500	1
P20 на $4000	1
P20 на $5000	7
P65 на $ 500	29
P65 на $1000	71
P65 на $2000	2
P65 на $5000	2
Разом	24,906

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ:

	Діти	Дорослі	АДД	Разом
Стан з 31-го січня 1965 р.	26,669	55,989	1,743	84,401
Активні члени ПРИРІСТ у ЛЮТОМУ 1965 р.:				
Нові члени	103	162	27	292
Прийняті наново	30	67	2	99
Прийняті з перехід. листками	19	40	3	62
Зміни кляс забезпечення	5	6	—	11
Прийняті з Департаменту Молоді	—	3	—	3
Разом:	157	278	32	467
УБУТОК у ЛЮТОМУ 1965 р.:				
Суспендовані члени	48	102	12	162
Відійшли з перехід. листками	21	46	3	70
Зміни кляс забезпечення	7	7	—	14
Відійшли до дорослих	6	—	—	6
Померли	1	72	—	73
Вибрали грошові звороти	17	55	—	72
Відійшли з випл. пов. сумою забез.	38	19	—	57
Відійшли на випл. забезп. вповні	15	39	—	54
Відійшли на част. випл. забезп.	—	2	—	2
Відійшли на безпл. продовж. забезп.	—	2	—	2
Разом:	153	344	15	512
Члени, які виплатили вкладки ПРИРІСТ у ЛЮТОМУ 1965 р.:				
Виплачене забезпечення	15	41	—	56
На безпл. продовження забезпеч.	20	53	—	73
Разом:	35	94	—	129
УБУТОК у ЛЮТОМУ 1965 р.:				
Померли	—	6	—	6
Вибрали готівку	5	13	—	18
Привернені в актив.	13	40	—	53
Разом:	18	59	—	77
Разом усіх членів УНСоюзу з кінцем лютого 1965 р.:	26,690	55,858	1,760	84,408

УВАГА!

яку кожний відділовий урядовець і член УНСоюзу повинен прочитати і відповідно до неї достосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекорд. звіті за лютий 1965 року суспендованими, можуть бути ПРИЙНЯТІ наново в члени УНСоюзу, якщо зголосяться до секретарів своїх Відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, бо інакше вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв з винятком тих прав, які є досі застережені грамотою і статутом. Те саме відноситься також до тих членів, які впродовж лютого 1965 року взяли перехідні листки й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних Відділів УНСоюзу.

Ярослав ПАДОХ, гол. секр.

Пам'яті Максима Іванова, команданта Чорноморської Січі в ЗДА

Саме проминули перші роковини смерти одного з маркантніших діячів американської України, колишнього головного команданта Чорноморської Січі в Америці, сл. п. Максима Іванова.

Максим Іванів

Колись дуже голосна і відома в цілій Америці організація Чорноморської Січі призабулася сьогодні, як і зійшов вже, надовго до своєї смерти, з ширшого громадського овиду сам її колишній головний командант. Змінилися часи, змінилися люди, які надавали своє п'ятно своїй добі. А шкода, щоб в повну непам'ять відійшла і засужена організація та вірний своїй національній громаді її провідник. Може знайдеться хтось, хто більше обзнайомлений з Чорноморською Січчю, і спише важливіші дати з її життя і заслуг, а може також при цьому, в повному світлі своїх особистих і громадських чеснот, виступить перед нами сл. п. Максим Іванів, її передовий член.

Хочемо подати кілька інформацій про нього, які дозволять нашій громаді зберегти його пам'ять трохи довше, як пам'ять тих, які, вмираючи, не залишили на цім світі ніякого сліду і ніякої користи не принесли своїй рідній громаді.

Народився Максим Іванів 26 травня 1899 року. Молодим хлопцем покликано його до австрійського війська. Після того, як Україна, після століть неволі, повстала до боротьби за власну державність, він не повернувся на батьківську господарку, але добровільно зголосився до рідного війська і в його рядах перейшов весь тернистий шлях наших визвольних змагань. Повернувшись додому, він не довго побував у рідному селі. Не міг знайти собі спокою серед обставин нової неволі. Задовго боровся за волю і задовго мріяв про свобідне життя свого народу в своїй власній державній хаті. Скоро виемігрував до Америки й тут по голову ввійшов у вир громадського життя.

Мабуть не було в той час ніякої ділянки громадської активности, де б не було Максима. Гарячим Максимом називали його приятелі, непоправним шовіністом прозивали його вороги його народу.

Тридцяті роки нюйоркської метрополії бачили Максима й його невсипущу активність і в Українськім Народнім Союзі і в Стрілецькій Громаді і в Негайній Помочі і в аматорських гуртках та хорах, а головно в Чорноморській Січі. А був то час великого розвитку тієї піввійськової організації. Вона мала тоді 72 сотні в Америці, а навіть зорганізувала була одну сотню в далекому Шанґаю. Довгі роки був Максим Іванів то меншим, то старшим урядовцем тої організації, а врешті кількома наворотами обирали його на її головного команданта. Поміщена тут його світлина показує його в однострою команданта Чорноморської Січі.

Опустивши рідний край, Максим не зрезиґнував з боротьби за волю України. У всіх акціях, які велися на українській землі, він тут брав бодай посередну участь, організуючи збірки грошей, виготовляючи протести, збираючи демонстраційні походи та готовлячи новітніх, американських січовиків для допомоги Україні в новій потребі. Протестаційні акції, збірки на УВО і ОУН, зокрема в часі процесу за вбивство польського міністра Пєрацького, постійна допомога політичним в'язням та збірка на кошти їх оборони, врешті допомога Карпатській Україні, як вона зірвалася до боротьби за свою державність. У всіх цих акціях було повно Максима, всюди були сліди його роботящих рук і його гарячого серця. Це він піддав думку і зладив плян висилки делегації на Карпатську Україну з малиновим прапором для Карпатської Січі — символом єдности американської Січі з рідною, Карпатською. Делеґатом був Максим Бойчук. Це він після упадку і цих визвольних змагань запопадливо допомагав першим, новим скитальцям з Карпатської України. Завдяки його старанням прибув сюди делеґат українського Чевоного Хреста, сотник Леонід Клименко, з яким він об'їздив Америку, відвідуючи більші наші громади. А потім, як для наших останніх скитальців відкрилися ворота з ділівських таборів, він зі серцем допомагав стягати їх сюди й наміщувати на новому ґрунті. ЗУАДК його працю довго пам'ятатиме, а численні скитальці збережуть про нього вдячну пам'ять.

Знеможений життям і хвилюючими подіями на знову поневоленій Україні, Максим Іванів, помер нагло на удар серця на 65 році життя. Помер в самотності, відчужений від своєї громади, а то й найближчих приятелів і громадських співробітників. Життя останніх років так якось вплинуло на покійного, що він замкнувся в собі. Відійшов у інший світ незамітно, майже непостережно. Тим більше треба пригадати його життя і його громадські заслуги тим, які його знали і тим, які вміють цінити людину, яка, хоч вмерла самітно, то більшу частину свого життя жила для свого народу.

Помер сл. п. Максим Іванів 25 січня 1964 року в Бруклині. Похоронено його на кладовищі Оливної Гори. Похоронено в однострої чорноморського січовика, бо така була виразна воля покійного. На останню стійку відвели його нечисленні його приятелі, передовсім його колишні підвладні січовики. На його вояцькому однострою був причеплений Хрест Симона Петлюри. Адже відійшов з цього сіту ще один вояк Головного Отамана, щоб із ним ззасвіту обстоювати долю і волю України. **І. С.**

Пластова станиця в Сиракюзах, Н. Й., відзначила 50-ліття УСС

Неділя 7-го березня пройшла тут під знаком двох імпрез: відзначування історичної події вимаршу до боїв УСС 50 літ тому, та героїчної смерти генерала УПА Тараса Чупринки — Романа Шухевича — 15 літ тому.

Вже в 2-ій годині по полудні пластова молодь Станиці під проводом своїх виховників і своєї старшини з о. Богданом Смиком на чолі, на очах своїх батьків, невеличкої громадки учасників Визвольних змагань, молоді зорганізованої в ОДУМ-і, пань з місцевого Відділу СУА і членів Відділу ОбВУА згуртувались в церковній залі довкола символічної ватри й очікувала приходу незвичайного гостя: учасниці стрілецької історії й стрілецької леґенди, пані Ганни Дмитерко-Ратич, яка здалеку приїхала до гурта своїх пластунів та побратимів стрілецької слави.

За старим українським звичаєм пластова молодь привітала при вході Дорогу Гостю хлібом і сіллю, а о. Богдан Смик теплими і щирими словами. Пані Ратич заняла місце між ветеранами української зброї, між якими були: д-р Франц Свістель, д-р Іван Подюк, д-р Іван Заваликут, полковник Юрій Ківерчук і Іван Пігуляк.

Головною точкою програми був монтаж-розповідь про історію УСС-ів, ведена пластункою юначкою Оксаною Кравс. Оповідання переплітано стрілецькими піснями та віршами. Під звуки пісні „Е горах грім гуде", а зокрема строфи „Хто ж то там іде і перед веде, диво це ж наші дівчата" — малюсінькі новачата вручили пані Ратичевій китицю квітів та альбом із підписами усіх членів Станиці і світлинами. Новацтво під проводом старших пластунок Ліди Величко і Діди Бутенко виконало вправи вільноруч із хоругвками та деклямувало вірші. Тихо стало, хоч маком сій, як промовила пані Дмитерко-Ратич. В її словах єднався дух українських поколінь і передавалась Свята Ідея боротьби за Волю і Державність.

Закінчилось це свято гимном закарпатських пластунів, і ціла громада перейшла до церкви на панахиду за спокій душі славної пам'яті пластуна і головного командира УПА — Тараса Чупринки.

По панахиді пластуни враз із своєю гостею та всіми учасниками імпрези перейшли до Народнього Дому, де взяли участь у програмі Академії, що її влаштовували Організації Визвольного Фронту. Тут юначки 34-го КуреняУПЮ ім. 500 Героїнь із Кінґіру виконали монтаж-рецитацію, а новак Адріян Лоґуш на тлі хору „Сурма", що співав під проводом пана Зенона М'ягкого, віддеклямував вірш Лесі Храпливої „Юрко Шухевич — син генерала".

По цій другій імпрезі пластуни враз зі своїми батьками перейшли знову до церковної залі, де відбулось прийняття, влаштоване „Пластприятом" під проводом пані Марії Тим'як. Підчас прийняття промовляли о. декан Василь Середович, о. Богдан Смик, пан Іван Пігуляк, пані Ганна Ратич, пані Марія Тим'як і пані Марія Логаза. Тут із споминами про стрілецьку славу гомоніли стрілецькі пісні, а пісня про „Червону калину" закінчила цей день святкувань. Майже цілоденна уявна мандрівка шляхами стрілецької воєнної слави закінчилась, а всі, молоді і старші, розходились домів із сердешним бажанням „підіймати червону калину." Навіть і найменших зворушила до сліз ця вдала імпреза. Одна з наймолодших юначок підбігла до пані Ратич при її відході зі залі і обнявши її, сказала: „Жийте нам, пані, довго". До цих її слів долучується все пластунство і ціла громада міста Сиракюз. **Н. Н.**

Заснування „Читальні-Бесіди" в Рочестері

В маю 1964 року рочестерський відділ Тов. „Самопоміч" вибрав теперішню управу. Вліті вона успішно урядила пікнік-фестин. Недавно всі кімнати відділу перемальовано, і вони виглядають тепер чисто й привітно.

Одною з проблем, яку вже дуже багато разів дискутовано, була справа заснування „Читальні-Весіди", де члени Товариства і запрошені ними гості могли б зійтися.

Нарешті мрія сталася ділом! 13 грудня 1964 р. місцевий відділ „Самопомочі" урочисто відкрив „Читальню-Бесіду" в одній зі заль „Самопомочі". При заставлених столах засіло понад сто осіб. Урочистість розпочав голова відділу Тов. „Самопомоіч" інж. Мирослав Тицький, який з'ясував потребу читальні, та візвав присутніх, щоб часто її відвідували. На веселій товариській гутірці зійшов вечір. Відчинення „Читальні-Бесіди" належить уважати удачною імпрезою, а головну заслугу в тім належить приписати управі „Самопомочі" і 47 відділові „Союзу Українок", який, розуміючи значення читальні розуміючи значення читальні, вповні співпрацював з Тов. „Самопоміч".

1-го січнь рочестерська „Самопоміч" влаштувала традиційний Маланчин вечір який завдався гарно. Одним словом рочестерська „Самопоміч" працює і розвивається.

Мґр. Роман Типовницький

Імпозантна імпреза новозорганізованого 86-го Відділу СУА в Нюарку

28-го лютого відбулась гарна імпреза в парохіяльній школі св. Івана Хрестителя в Нюарку в приявності 200 осіб. Були це „христини" 86-го Відділу ім. Олени Теліги СУА в Нюарку. Дописала погода, дописало і наше громадянство на святі, серед якого переважало молоде жіноцтво.

Свято відкрила п. Ольга Салук, голова окр. ради СУА в Нюарку, і представила інж. Стефанію Пушкар, містоголову централі СУА з Філядельфії, Олену Трохимовську-Косценко— представницю СФУЖО і Марію Душник, організаційну референтку централі СУА. Всі три пані передали змістовні привіти з нагоди „христин" згаданого Відділу СУА. Пані О. Салук представила ряд делеґаток Відділів СУА.

Програму „христин" започатковано гимном СУА. Виголосили промови п. О. Салук а після неї інж. С. Пушкар.

В мистецькій частині виступив жіночий квартет 86-го відділу СУА в складі: Д. Зелик, О. Гнатенко, І. Яворська і Б. Сигалів, що гарно відспівав кілька народних пісень під керівництвом п. Оксани Тарнавської, під акомпаніямент п. Е. Вольц. Опісля виступала танцювальна група з Картерету під керівництвом п. К. Симчик. Група ця гарно відтанцювала два танки. Фортепіянове сольо „Поема Карпат" (Фоменка) вдало виконала п. Е. Вольц. Пані О. Гнатенко з чуттям деклямувала поему „Каменярі" І. Франка. о. парох Д. Лаптута провів молитву а господарі імпрези запросили гостей до скромної перекуски, в часі якої п. О. Салук, голова окр. Ради СУА представила зібраним склад новообраного виділу 86-го Відділу СУА. Запрошені представники установ виголосили усні привіти а саме: пані Ірена Гнатів, О. Мусаковська, проф. Д. Каранович і панове: проф. М. Цяпка, д-р О. Утриско, І. Кульчицький, мґр. Б. Підлуський і М. Кормило, при чому промовці поруч побажань складали і датки на „пеленки". Під кінець імпрези танцювальна група з Картерету відтанцювала три народні танки. Численна публіка оплесками приняла виконавців програми.

Голова нового відділу СУА п. Наталя Змий подякувала Всч. о. парохові Д. Лаптуті, делеґатам та представникам організацій за привіти і датки та шановним гостям за приявність на імпрезі. Свято закінчилось співом гимну: „Ще не вмерла Україна". **О.У.**

Йонкерс спільними силами молоді в поклоні Тарасові Шевченкові

Українська парохіяльна цілоденна школа св. Михаїла в Йонкерсі, і молодечі організації СУМА і Пласту, відзначили 7 березня Концерт-Академію народження нашого генія Тараса Шевченка.

Під керівництвом нашого пароха о. декана В. Клоса, трудолюбивих Сестер Василіянок і їх директорки сестри Венедикти, Академія була в трьох частинах. В першій учні нашої школи представили нашу минувшину в живім образі з часів козаччини на Запоріжжі, другу частину дали організації Пласту, а третю частину СУМА.

Академію почато американським гимном, вступне слово сказала учениця 8-ої кляси А. Бувет, яка рівнож була заповідачкою цілої програми Академії.

Доповідь сказав учень 8-ої кляси Б. Футала.

Присутні нагородили його довготривалими оплесками.

Після доповіді ввійшли на сцену два запорожці і бандурист з бандурою — учні середньої школи (гайскулу) Ігор Вовк член СУМА і Юрко Куцина — член Пласту. Вони виконали драматизовану рецитацію на слова Тараса Шевченка.

Не можна було пізнати, що це діти роджені тут в Америці, так гарно промовляли.

Присутні дякували їм оплесками. Хор наших найменших учнів у відповідних частинах рецитації відповідав піснями до слів Шевченка під диригентурою дяко-учителя Михайла Уличного.

Першу частину закінчено живим образом України, в якому виступали панна М. Цал, учениці середньої школи.

Хор дітей заспівав пісню „Живи Україно" Гайворонського, при фортепіяні був д-р Пацлавський.

Другу частину творила інсценізація членів Пласту: живий образ — Шевченко серед дітей в Україні. Підготовила її інструкторка пані Баранська. В тій частині виступав ансамбль танцюристів з організації СУМА під керівництвом інструктора пані Сулими з Ню Йорку. Гарно танцювали, публіка була захоплена і оплескам не було кінця.

Національним гимном закінчено імпозантну імпрезу, яка малоколи буває.

Михайло Уличний

З діяльности української громади в Бруклині — Південь

Бруклин — Південь — це мала наша громада, в якій живе коло ста українських родин і майже все релігійне та народне життя концентрується коло церкви св. о. Миколая. На терені нашої громади існує два Сестрицтва, три відділи запомогових організацій, та по одному відділові УНСоюзу, РСоюзу і Провидіння. Крім того є відділ Американських Ветеранів, який, на жаль, в останніх роках є майже неактивний. При церкві є хор і вечірня парохіяльна школа.

Від 12 років існує у нас Комітет Українських Товариств, до якого входять згадані організації. Цей Комітет щороку влаштовує дві імпрези: Роковини Листопадового Зриву і роковини Тараса Шевченка. Комітетові допомагає парохіяльна школа, до якої вчащає 30 . 40 дітей. В школі вчать дві фахові сили: п-і Зиновія Пиріг і п-і Саноцька.

Досі Комітет Українських Товариств очолював відомий громадянин Іван Гулей, а 14-го березня ц. р. відбулись загальні збори Комітету, на яких вибрано нову управу: Анна Косців — голова, д-р Іван Пиріг — містоголова, Дмитро Ласевич — секретар, Андрій Данильчук — скарбник. Контроля: Марія Демидчук і Іван Гулей. Вільні члени: Зиновія Пиріг, Марія Кудлак та Іван Дикий.

Першу працю, яку збори намітили, — це концерт Т. Шевченка. Слабою стороною нашої громади є те, що вона занадто близько до великого Ню Йорку, де відбуваються імпрези на високому рівні і відтягають наших громадян до себе. Конкурувати з Ню Йорком не можемо.

Три місяці тому наша громада дістала нову ідейну силу, на яку ми ждали довгі роки. До нашої парохії прибув постійний парох Впр. о. прелат Климентій Прийма, який вніс в наші ряди подув свіжости і надію на оживлення праці —в нашій громаді. Впр. о. Прийма є знаменитий бесідник і добрий організатор молоді і вже розпочав свою працю.

Треба надіятись, що як було досі у нас, —так буде і на далі в нашій громаді, і життя церковне і народне піде спільним руслом під проводом нашого нового пароха і Комітету наших організацій.

Марія Демидчук

Підсумки річної праці відділу УККА в Ютиці, Н. Й.

За 1964-ий рік місцевий відділ УККА увінчався великими успіхами. Він влаштував 150 роковини уродин Тараса Шевченка, підготовив поїздку до Вашинґтону, відзначив Листопадові Роковини та Роковини української незалежности.

Після перебрання уряду 8-го лютого 1964 р. управа відділу, що складалась із голови Ф. Ликтея, заст. Івана Бенерського, секретаря Володимира Запаранюка, скарбника Степана Гуцала, культурно освітнього референта Володимири Смик, та членів Миколи Готмана, Петра Ярмака, і Контрольної Комісії — Франца Літинського, Василя Рабарського та Зенона Боднарчука, зараз же приступила до праці для відсвяткування 150 роковин народин Тараса Шевченка. Концерт був вдалий. дві великі знимки появились наступного дня із концерту із відповідними поясненнями.

Пані Лектей прочитала реферат на програмі „Юкрейніє Мелодіє", які веде пані Катерина Готман на станції WIBX в Ютиці.

Управа УККА при співпраці Шевченківського комітету, головою якого був проф. Іван Василик, та управи СУМА, зорганізувала поїздку до Вашинґтону на відкриття пам'ятника Шевченка. Два повні автобуси та кілька приватних авт брало участь у святкуваннях. Про святкування писала ютицька преса та „Геркімер Евенінґ Телеграм", а Вашинґтонське видання „Свободи" роздано українським приятелям в Ютиці.

Листопадова академія відбулась в залі Української Католицької церкви, а відповідну інформацію подала пані Ликтей на „Украініан Мелодієс".

Чистого прибутку з Маланки було понад $300, з чого управа дала $25 на національний даток, $100 на катедру українознавства при Колумбійському Університеті, $50 за залі, $50 на українську католицьку залю, та $50 на українську автокефальну православну церкву св. Хреста.

Голова відділу написав листа, прохаючи губернатора Ню Йорського стейту проголосити 22 січня Українським Днем Незалежности. Він поробив заходи, щоб мейор міста Ютика проголосив 22 січня „Українським Днем Незалежности" в Ютиці.

22 січня в „Ютика Обсервер Диспеч" був поміщений лист на редакційній сторінці п. Запаранюка про 22 січня, а новинка про академію була поміщена пізніше в тій самій газеті.

Сама академія відбулась в суботу, 30 січня, в залі української автокефальної церкви, де були присутні українці із всіх земель та всіх вірувань.

Пані Ликтей подала відповідні інформації про 22 січня та відчитала проклямації Українського Дня Незалежности згубернатора та мейора міста, в радіо. Голова поробив заходи, щоб сенатори Джевітс і Кеннеді та конґресмен Пирні виголосили відповідні промови на 22 січня в Сенаті та Конґресі. Пирні виголосив промову та прислав копію з „Конґресового Рекорду", де вона була поміщена, Джевітс прислав листа, в якому написано, що він був занедужав, і не міг виголосити промови, а сенатор Кеннеді ні не виголосив промови ні не відповів.

Доцінюючи зовнішні зв'язки, відділ їх сильно поширив.

Відділ увійшов у зв'язки з місцевою пресою, а голова вислав більше півсотні листів до законодавців включно із президентом Джансоном та віце-президентом Гомфрі, відносно поштової марки Шевченка, 22 січня та інших справ. На всі листи відділ одержав позитивні відповіді за винятком сенатора Кеннеді, який не відписав.

Голова із панною Орисею Запаранюк вручили українську енциклопедію в англійській мові головній бібліотекарці міської бібліотеки, та другу копію віддано бібліотеці середньої школи. Третю копію закуплено, в шкіряній оправі, для бібліотеки Ютикського Коледжу при Сиракюзькім університеті.

Відділ придбав також два примірники книжки „Russian Oppression In Ukraine", де один передано міській біб- це один передано міській бібліотеці, а другий віддано Ютикському Коледжові. Інші книжки з українською тематикою рішено закупити через п. Миколу Готмана.

Цього року управа відділу подвоїла збірку на національний даток, хоч рік закінчився вже 31 грудня 1964 р.

Л. Я.

В АМЕРИЦІ І В СВІТІ

У ТУРЕЦЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ, В ДЕБАТІ ПРО РЕОРГАНІЗАЦІЮ апарату державної безпеки, оскаржено членів американського Корпусу Мира, що вони займаються шпигунською роботою. У Туреччині є тепер 350 членів Корпусу Мира й вони здебільша вчать турецьких дітей і молодь англійської мови.

ДОПОВНЯЛЬНІ ВИБОРИ У БРИТАНІЇ В ОДНІЙ ОКРУЗІ ВИГРАЛИ КОНСЕРВАТИСТИ. Це був мандат колишнього консервативного міністра Батлера, який, ставши лордом, перейшов до палати лордів. Все ж, соціялістичний мандат дістав більший відсоток голосів, як дістав був в минулорічних загальних виборах і тому соціялісти говорять про свою „моральну перемогу".

Ольга Мак

ВОНО ЗНОВУ ОЖИВАЄ

СЦЕНА НА ОДНУ ДІЮ

Всі авторські права застережені.

(11)

ШЕВЧЕНКО *(дивиться на Орловського і починає реготати):* Що зі мною, питаєш? Ось, коли скажу, не повіриш!

Орловський: Якусь добру вістку одержали?

ШЕВЧЕНКО: Та ще й яку! Вістка така, що є ще порох у порохівницях, от що!

ОРЛОВСЬКИЙ *(збитий спантелику):* Та скажіть бо, Тарасе Григоровичу, а то я просто не знаю, що думати!

ШЕВЧЕНКО *(не перестаючи сміятися):* Ну, я тобі, голубе, скажу простіше: ось поки ти сюди й туди ходив, то я закохався.

ОРЛОВСЬКИЙ *(з недовір'ям):* Та ну?!

ШЕВЧЕНКО: Ось і ну!

ОРЛОВСЬКИЙ: Та в кого? В прачку?

ШЕВЧЕНКО: В яку прачку?

ОРЛОВСЬКИЙ: Та в ту, що приходила.

ШЕВЧЕНКО: А ти звідки знаєш, що приходила прачка?

ОРЛОВСЬКИЙ: Та ж ви самі щойно казали!

ШЕВЧЕНКО: Казав? Невже казав?! *(Регоче.)*

ОРЛОВСЬКИЙ *(нюшить повітря, бере стільця, сідає навпроти Шевченка і хвилинку добре до нього приглядається):* Тарасе Григоровичу, знаєте що? Ви справді закохані!

ШЕВЧЕНКО: Та ж я тобі це щойно сказав! *(Сміються обидва):* Та ну, годі! Ке лиш сюди, пане брате! Ану, візьми оце і прочитай, а я послухаю, чи до діла воно вийшло? *(Дає Орловському щойно написаний вірш.)*

ОРЛОВСЬКИЙ *(читає):* „Великомученице кумо"... Гм... Кхм-кхм!..

ШЕВЧЕНКО: Та не бреши! Там нема ні „гм", ані „кхм-кхм"! Читай добре, як написано!

ОРЛОВСЬКИЙ *(відкашлявшись, стає впозу і починає читати вірша):*

Великомученице кумо!
Дурна єси ти, нерозумна!
В раю веселому зросла,
Рожевим цвітом процвіла
І раю красного не зріла,
Не бачила, бо не хотіла
Поглянути на Божий день,
На ясний світ животворящий!
Сліпа була єси, незряща,
Недвига серцем; спала день
І спала ніч. А кругом тебе
Творилося, росло, цвіло;
І процвітало, і на небо
Хвалу Творителю несло;
А ти, кумасю, спала, спала,
Пишалася та дівувала,
Та ждала, ждала жениха,
Та цілому дріє хранила,
Та страх, боялася гріха
Прелюбодійного. А сила
Сатурнова іде та йде,
І гріх той праведний плете,
У сиві коси заплітає.
А ти ніби не добачаєш:
Дівуєш, молишся та спиш,
Та Матір Божую гнівиш
Своїм смиренієм лукавим.
Прокинься, кумо, пробудись!
Начхай на ту дівочу славу,
Та щирим серцем нелукаво
Хоч раз, сердего, соблуди!

Повідомлення в справі святочних побажань

Наближається велике свято Воскресення Христового, з нагоди якого багато наших громадян, професіоналістів і купців та промисловців проголошують в часописах побажання для своїх рідних, приятелів і знайомих та клієнтів. Ідучи назустріч уже раніше висловлюваним бажанням поодиноких Громад і Громадян, Адміністрація „Свободи" вже з нагоди цьогорічного Великодня друкуватиме ці побажання, порядкуючи їх за Громадами, в той спосіб, що окремо будуть відмічені оголошення, наприклад, з Ню Йорку, Філядельфії, Шикаго, Дітройту, Клівленду та інших міст. Очевидно, що така „сеґреґація" оголошень буде можлива тільки тоді, якщо їх буде більша кількість. У цьому році, як і вже в кількох попередніх, появиться два великодні видання „Свободи": за новим стилем з датою суботи 17-го квітня та за старим стилем з датою суботи 25-го квітня. Щоб могти ці оголошення-побажання своєчасно приготовити і впорядкувати до друку, прохаємо надсилати їх, по можливості, якнайшвидше.

АДМІНІСТРАЦІЯ „СВОБОДИ"

Зустріч Товариства „Рідна Школа" з громадськістю Дітройту

Святково прибрана заля Українського Осередку при вул. Карпентер у Дітройті, заповнилась 31 січня учнями Школи Українознавства, дітьми Дитячого Передшкілля, їхніми батьками та численними гостями.

За президіяльним столом сиділи душпастирі українських католицької і православної церков, представник Шкільної Ради УКК, учителі та делегати громадських організацій.

Відкриваючи зустріч, голова Товариства п. Осип Кушнір вітав приявну на залі публіку, ділився важливими інформаціями про успіхи Рідної Школи й дякував українській громаді за всебічну допомогу, без якої в тутешніх складних умовах не можна обійтися.

Програма зустрічі, виконана учнями Школи Українознавства та Дит. Передшкілля, була пов'язана з празником Різдва Христового. Виступ на сцені 70 юних і дитячих акторів заля вітала ентузіястичними оплесками.

Діти Дитячого Передшкілля співали різдвяних колядок і деклямували. Всі вдягнені в мальовничі костюми. Та найкраще враження зробили їх хороводи. Найменші з-поміж них подали китиці квітів паням Оксані Савків і Святославі Березовській в доказ подяки за їх працю в дитячому передшкіллі та в підготові програми вечора. Як учителька передшкілля пані О. Савків здобула собі загальне признання. Ізза переходу її на цілоденну працю, провід садка перейшов від січня в руки пані С. Березовської.

Учні Школи Українознавства відтворили різдвяну п'єсу п. н. „Морозенко". Головні ролі виконали успішно Роман Величковський (Пилипко-герой п'єси), Олег Березовський (Дід-Мороз), Марія Трешневська (Льодова Царівна) і Христина Прокопович (Янгол Післанець).

Високоідейний зміст п'єси, виконання ролей молодими акторами, виступ балетного ансамблю двох десяток Сніжинок і кільканадцяти Янголів, чудові декорації Ярослава Козака, музичний супровід пані Галини Шкудор і світляні ефекти п. Ярослава Петращука — спричинились до повного успіху.

Технічне оформлення сцени виконав, при допомозі членів Батьківського Комітету, п. Степан Скипакевич.

До цього вдатного виступу підготовила учнів учителька Школи Українознавства, пані Ольга Савчук. Чудові квіти від батьків й рясні оплески публіки були тільки скромним признанням учительці за її совісну й вміло виконану працю.

Матері шкільної молоді подбали про прийняття для всіх.

Зустріч з громадськістю була без сумніву дуже вдатна.

Товариство „Рідна Школа", власник й опікун Школи Українознавства та Дитячого Передшкілля, здійснює важливу роботу. Понад чотириста хлопців і дівчат заповнили клясу Передшкілля та одинадцять кляс Школи Українознавства. Багаточисельний учительський склад здійснює виховно-навчальну програму Шкільної Ради УКК.

Наведені факти зобов'язують нашу світську й церковну громадськість до активности.

Треба помогти Товариству „Рідна Школа" приєднати ці сотні нашої молоді, що виростають без національного виховання і без вивчання предметів українознавства.

О. С-ий

З ЖИТТЯ УВАН У КАНАДІ

Етимологічний словник української мови. З кінцем січня вийшла з друку четверта частина етимологічного словника української мови проф. Яр. Рудницького, що обхоплює слова на букву „В". Останньо появилися рецензії на цей словник у „Славік енд Іст Юропіен Джернел" Медісон Віск.; „Слявія" Прага, ЧСР, та „Слявія Оріенталіс" Варшава. На покриття коштів видання словника склали пожертви пп. С. Янківський, С. Дурбак, Д. Лобай і В. Топольницький із Вінніпеґу, Ю. Лісовий із Лідс, Англія, та Т. ҐуҐуменюк із Торонта, Онт.

УВАН і сторіччя Канади

УВАН прийнято в члени Ради Канадського Сторіччя (ССС) в Оттаві. Як один із проєктів для відзначення 1867 року УВАН видала працю д-ра М. Марунчака п. н. „Студії до історії українців Канади" том І в серії „Збірник Заходознавства УВАН". Підготовляється другий том згаданих „Студій", що має вийти друком з початком 1966 року.

Відгомін поїздки до Ісляндії. В останньому числі квартальника „Канадський Ісляндець", що виходить у Вінніпеґу за редакцією судді В. Ліндала, вміщено статтю про поїздку президента УВАН проф. Яр. Рудницького до Ісляндії в серпні 1964 р. та відмічено культурно-наукові зв'язки між УВАН і ісляндськими установами в Рейкявіку.

Вийшов з друку четвертий випуск Етимологічного Словника проф. Яр. Рудницького

Вінніпеґ. — Тут у виданні Української Вільної Академії Наук — УВАН у Канаді вийшов з друку четвертий випуск „Етимологічного словника української мови" в опрацюванні проф. Яр. Рудницького.

Словник цей, як відомо, був започаткований у Празі в 1941 році й перший його випуск появився в Канаді в 1962 році. Нова частина словника обхоплює букву „В" на сторінках 289-384 (слова „вага" до „вид"). Всіх частин заплановано коло 20 на приблизно 2000 сторінках. Як перший того типу словник української мови з англійськими поясненнями, він викликав зрозуміле зацікалення в наукових колах тим більше, що заповіджений у 1961 році етимологічний словник Кравчука в виданнях Академії Наук у Києві досі не появився. Підсовєтські вчені примушені користуватися українським словником, що вийшов у Канаді, й нерідко звертаються з проханням переслати їм цей словник, бо в Україні етимологічного словника немає, а вільний продаж цього словника, як узагалі українських видань із вільного світу, неможливий.

КІНЕЦЬ МАРШУ НА МОНТҐОМЕРІ

Демонстраційний марш за признання неграм повних виборчих прав закінчився манифестацією перед стейтовим капітолем в столиці Алабами Монтґомері. В марші взяло участь яких 30 000 осіб. Марш тривав п'ять днів і демонстранти зробили 50 миль дороги, із Селми до Монтґомері.

Політичне віче в Коговсі, Н. Й.

Заходом 38-го Відділу ООЧСУ в Коговсі відбулося 14-го лютого для місцевостей: Коговс, Вотервліт, Олбани і Трой політичне віче з доповіддю д-ра М. Кушніра — „Край і еміґрація". Доповідач з'ясував вичерпно взаємини краю та еміґрації, завдання й обов'язки наших еміґрантів супроти батьківщини. Край займає неґативне становище супроти окупанта, й тому еміґрація повинна висувати максимальні домагання — повної самостійности, а не вдоволятися охлапами.

Після доповіді відбулася довша дискусія. Всі дискутанти підтримали головні тези доповідача. Вкінці ухвалено одноголосно резолюції:

Зібрані на політичному вічу ООЧСУ в Коговзі 14 лютого, вислухавши доповіді д-ра М. Кушніра, — схвалюють:

1. Найпочесніше завдання української еміґрації у вільному світі — це продовжування визвольної боротьби всіми доступними способами за здійснення наших найвищих національних ідеалів.

2. Маючи на увазі, що край очікує від нашої еміґрації виконання цих високих завдань, — уважаємо за недопустимі зв'язки та зустрічі з представниками й висланниками комуністичного режиму з підсовєтської України.

3. Тому зібрані осуджують зустрічі деяких наших громадян з совєтськими висланниками, що їх головна ціль — розбивати нашу еміґрацію.

4. Зібрані закликають усе українське громадянство в Америці підтримати неґативне становище УККА до зустрічей з сов. аґентами, і твердо стояти на самостійницьких позиціях УККА та ООЧСУ.

На вічу було понад 80 осіб з цілої околиці.

Після віча відбулися збори 38-го Відділу в Коговзі, які перевибрали нову управу під проводом п. Я. Біласа. Наше громадянство трьох надгудсонських міст: Коговс, Вотервліт і Трой заявилося рішуче проти розбивання нашої еміґрації.

А. В.

● **Папа Павло VI** має покликати до життя Новий Секретаріят — для справ атеїзму. Папа створив був вже нові Секретаріяти 1) для Християнської єдности, себто для зв'язків із 360 мільйонами протестантів і православних, і 2) для Нехристиянських визнань, що охоплюють півтори більйона людей. Рахують, що таких, які не визнають ніякої Церкви, є коло пів більйона людей. Папа згадував про них у своїй Енцикліці „Його Церква" і висловлював для них радше співчуття, як засуд і гнів.

Збори Відділів Українського Народного Союзу

НЕДІЛЯ, 11-го КВІТНЯ 1965 р.

АКРОН, Огайо. З причини свят, збори Б-ва Сош. Св. Духа — 295 Відд. відбудуться о год. 2-ій по пол. — Т. Кост, предс., С. Мотрович, кас., В. Пулк, секр.

ГЕМТРЕМК, Міш. Місячні збори Т-ва ім. М. Шашкевича — 94 Відд. в год. 2-ій по пол. в Укр. Демокр. Клюбі при вул. Грилінґ 2376. — М. Бориськевич, секр.

Розшуки

Пошукується ПЕЛАГІЮ ОГОРОДНИК (дівоче прізвище), роджену в с. Липина, Любачівського повіту, Львівської области в 1925 році. Хто знає її місце перебування, просимо зголосити до канцелярії ЗУАДК на адресу:
United Ukrainian American Relief Committee
5020 Old York Road
Philadelphia, Pa. 19141

Пошукується СОФІЮ ПАРЛІЯВСЬКУ (дівоче прізвище Кравець), відомо, що до 1939 року перебувала в Ню Йорку (здається). Ім'я її чоловіка Кирило, а дітей Юстина, Ганя та Гелик. Хто знає місце перебування пошукуваної особи чи когось з членів її родини, просимо подати до канцелярії ЗУАДК на адресу:
United Ukrainian American Relief Committee
5020 Old York Road
Philadelphia, Pa. 19141

ТАРЗАН, ч. 5410. Змагання починаються!

Напруження збільшувалося коли Кук і д-р Бейтс ставали до змагу.

Король зробив драматичну павзу, і тоді вигукнув — Руш!

Негайно обидва чоловіки скочили вперед. Кожний рішений здобути дорогоцінну посуду!